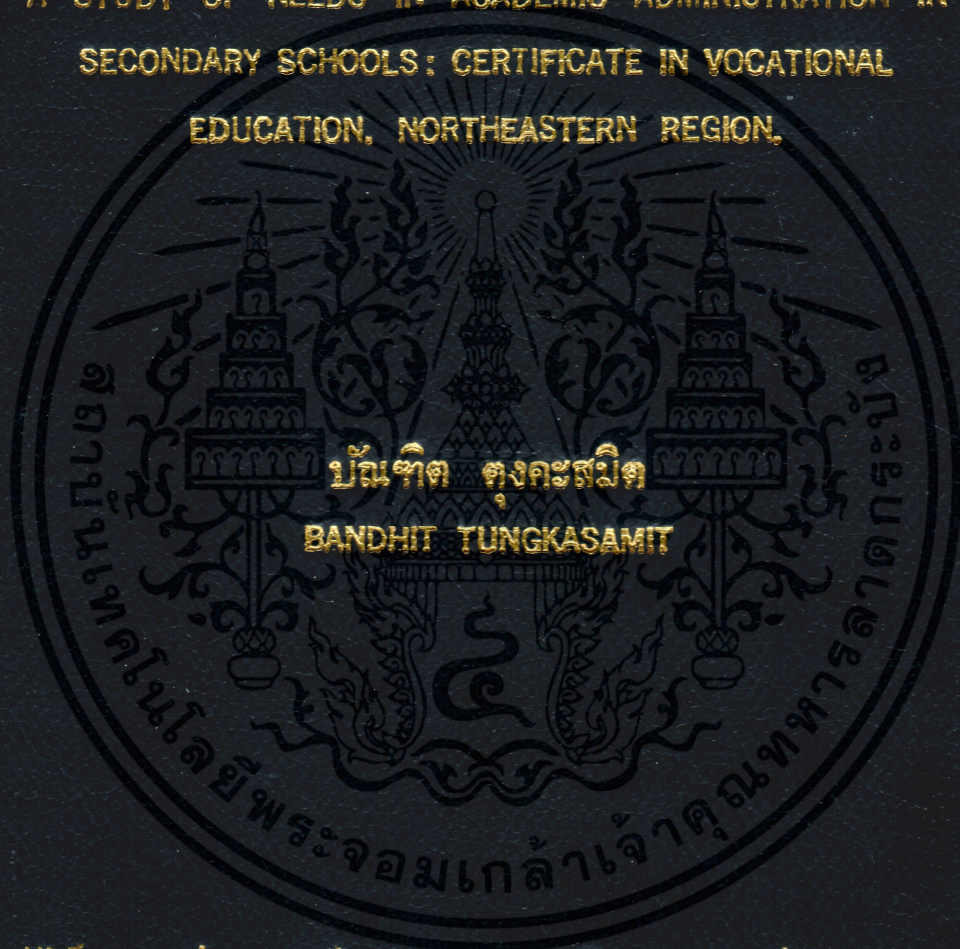

การศึกษาค้นคว้าความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

A STUDY OF NEEDS IN ACADEMIC ADMINISTRATION IN
SECONDARY SCHOOLS: CERTIFICATE IN VOCATIONAL
EDUCATION, NORTHEASTERN REGION.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

ISBN 974-622-665-5

การศึกษาความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

A STUDY OF NEEDS IN ACADEMIC ADMINISTRATION IN
SECONDARY SCHOOLS : CERTIFICATE IN VOCATIONAL
EDUCATION. NORTHEASTERN REGION.

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 35186
วัน, เดือน, ปี 2 3 ส.ค. 2543

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา

สาขาวิชาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2543

ISBN 974-622-666-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**A STUDY OF NEEDS IN ACADEMIC ADMINISTRATION IN
SECONDARY SCHOOLS : CERTIFICATE IN VOCATIONAL
EDUCATION. NORTHEASTERN REGION.**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2000

ISBN 974-622-666-5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2000

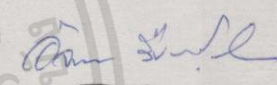
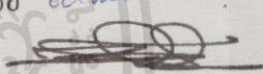
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

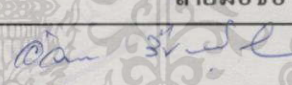
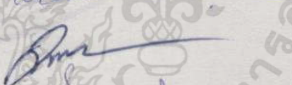
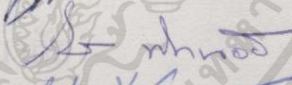
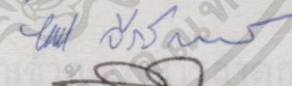

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LARKBANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
 มัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 A STUDY OF NEEDS IN ACADEMIC ADMINISTRATION IN
 SECONDARY SCHOOLS : CERTIFICATE IN VOCATIONAL
 EDUCATION. NORTHEASTERN REGION

ชื่อนักศึกษา นายบัณฑิต ตุงคะสมิต
รหัสประจำตัว 38063157
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร. ยืนยง ไทยใจดี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
อาจารย์อังฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
อาจารย์ไพรัตน์	พิคน้อย	
ดร.มาลัย	จิรวัดนเกษตร์	
ดร. ยืนยง	ไทยใจดี	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 24 กันยายน 2542 เวลา 9.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

 (รศ.ดร.มนต์ สังวรศิลป์)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่..... 9 .....เดือน..... ตุลาคม..... พ.ศ..... 2543 .....

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการ ของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช.

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นักศึกษา

นายบัณฑิต ตุงคะสมิต

รหัสประจำตัว

38063157

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2543

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ยืนยง ไทยใจดี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ และเปรียบเทียบความต้องการในการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่ง คือ ผู้
บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ และจำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน คือ เกษตรกรรม คหกรรมพาณิชย
กรรมและช่างอุตสาหกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างซึ่ง
ประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช.
สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 175 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2540 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t - test
และ ค่า F - test

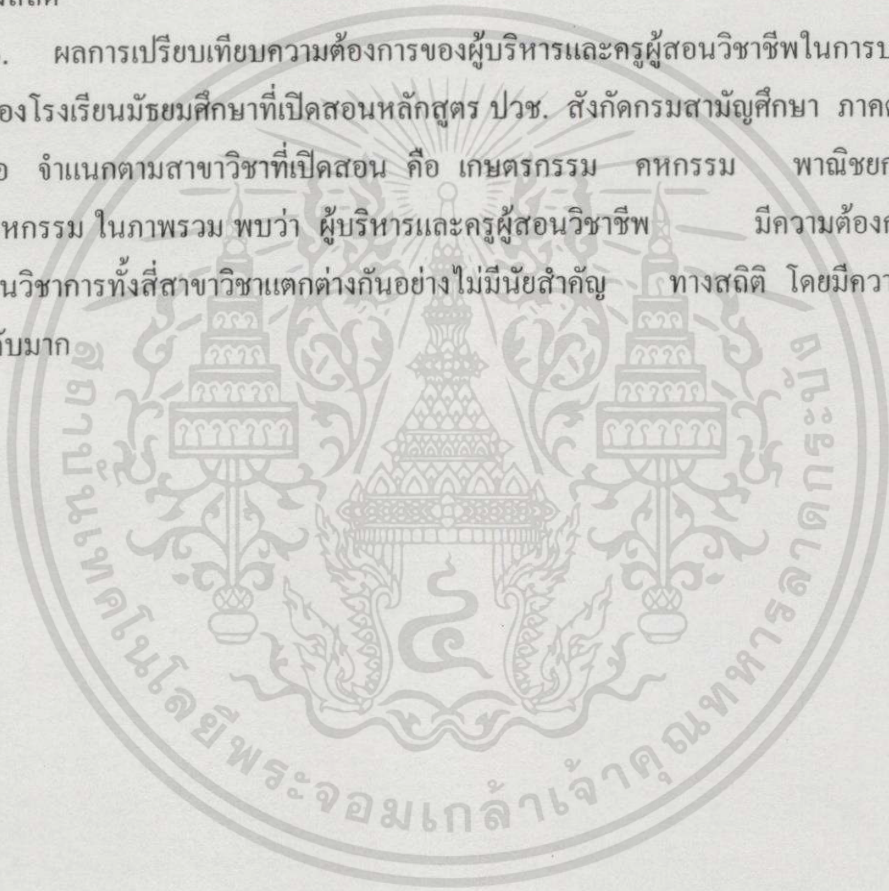
ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ ในภาพรวมมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการจากมากไปหา
น้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้าน
นำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและ ด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ
2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการ

ในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความต้องการมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพทุกด้าน ส่วนด้านการนำหลักสูตรไปใช้และ ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงาน วิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน คือ เกษตรกรรม กหกรรม พาณิชยกรรม และช่างอุตสาหกรรม ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการทั้งสี่สาขาวิชาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ โดยมีความต้องการอยู่ในระดับมาก

Thesis Title	A Study of Needs in Academic Administration in Secondary Schools : Certificate in Vocational Education. Northeastern Region.
Student	Mr. Bandhit Tungkasamit
Student ID.	3800157
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2000
Thesis Advisor	Mrs. Ashara Suebsinskulchai
Thesis Co - advisor	Dr. Yuenyong Thaijaidee

ABSTRACT

The research aimed to study the needs in academic administration in secondary schools certificating in vocational education under the General Education Department in the northeastern region, and to compare the needs in academic administration classified by position; administrators and vocational teachers, and by subjects; Agriculture, Home Economics, Commerce and Industrial engineering. The instrument used for collecting data was the questionnaire. The sample consisted of 175 administrators and vocational teachers in secondary school certificating in vocational education under the General Education Department in the northeastern region during the first semester 1997. The data obtained were analysed by means of percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

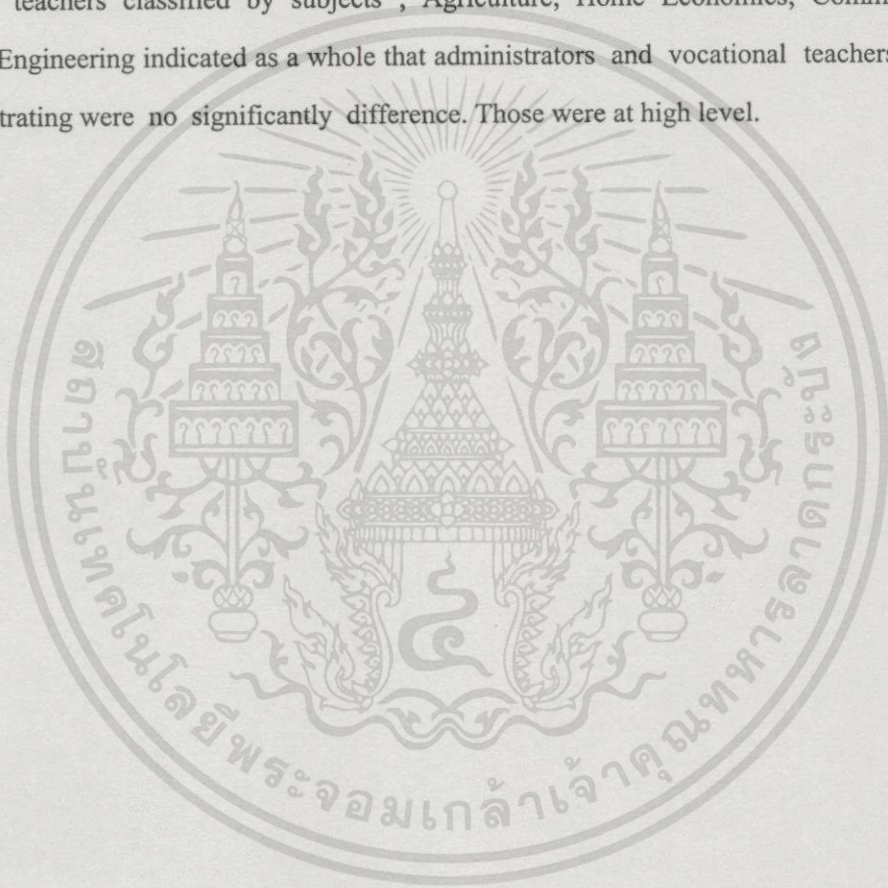
The results were as follow;

1. The needs of administrators and vocational teachers in academic administration as a whole were at high level. When specifying to each aspect, the needs were also at high level in all aspects ranged from the most to the least: Teaching and Learning Operation, Teaching and Learning Media, Site Management, Curriculum Application, Evaluation and Assessment, and Educational Supervisory.

2. The comparison of needs in academic administration classified by position ; between administrators and vocational teachers, as a whole showed that they were significantly difference at .05 level but administrators needed in academic administration higher than did vocational teachers.

When specifying to each aspect, administrators needed in academic administration on the aspect of Teaching and Learning Media higher than did vocational teachers with significantly difference at .01 level. According to the aspects of Teaching and Learning Operation, Site Management and Educational Supervisory, administrators needed in administrating more than did vocational teachers at .05 level of significance. And for the needs of administrators and vocational teachers on the aspects of Curriculum Application and Evaluation and Assessment, there were no significantly difference.

3. The comparison of needs in academic administration between administrators and vocational teachers classified by subjects ; Agriculture, Home Economics, Commerce and Industrial Engineering indicated as a whole that administrators and vocational teachers needed in administrating were no significantly difference. Those were at high level.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาจาก อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย และ ดร. ยืนยง ไทยใจดี ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ไชยะ อาจารย์โอวาท พูลศิริ และ ดร.มาลัย จีร์วัฒนเกษตร ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาแนะนำในการสร้างและปรับปรุงแบบสอบถาม รวมทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี นอกจากนี้ขอขอบคุณคุณคุณ ประไพพร ตุงกะสมิต และบุตร คุณราชย์ กิติราช คุณสุนารี แก้วเหลื่อม คุณศรีัญญา ผลไสว คุณจันทิมา ทาตะรัตน์ ตลอดจนเพื่อนร่วมรุ่นที่ได้ช่วยเหลือและ ให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดามารดาและผู้มีพระคุณทุกท่าน

บัณฑิต ตุงกะสมิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	VIII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา.....	8
1.7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	8
1.8 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์.....	9
1.9 คำนียามศัพท์.....	9
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ความเป็นมาของโครงการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	10
2.2 แนวทางการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	13
2.3 การติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535 - 2538	15
2.4 การบริหารงานวิชาการ	17
2.4.1 การนำหลักสูตรไปใช้	20
2.4.2 การจัดการเรียนการสอน	25
2.4.3 สื่อการเรียนการสอน	29
2.4.4 การจัดหาอาคารสถานที่	32
2.4.5 การนิเทศการศึกษา.....	35
2.4.6 การวัดและประเมินผล	43

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
3.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล	52
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	57
4.2 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ใน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	58
4.3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการ ของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	68
4.4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม สาขาวิชา	83
4.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากคำถามปลายเปิด	86
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	88
5.1 สรุปผลการวิจัย	89
5.2 อภิปรายผล	94
5.3 ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	140

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

2.1	ร้อยละของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าศึกษาต่อสายสามัญและสายอาชีพ.....	11
3.1	จำนวนประชากรและ กลุ่มตัวอย่างของ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำแนกตามตำแหน่งและสาขาวิชาที่เปิดสอน.....	50
4.1	จำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพจำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน	58
4.2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้.....	59
4.3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	60
4.4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	62
4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดอาคารสถานที่.....	63
4.6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา.....	65
4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล.....	66
4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 ด้าน.....	68
4.9	การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้.....	69
4.10	การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการจัดการเรียนการสอน.....	71
4.11	การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	73

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.12	การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการจัดอาคารสถานที่.....	75
4.13	การเปรียบเทียบความต้องการ ของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการนิเทศการศึกษา	77
4.14	การเปรียบเทียบความต้องการ ของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการวัดและประเมินผล.....	80
4.15	การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม.....	83
4.16	การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชา.....	85

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

สภาพสังคมปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพราะความเจริญทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี การจัดการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม การศึกษาถือว่าเป็นหัวใจที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศจะเจริญได้ เพราะประชาชนมีการศึกษาดี ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จึงมุ่งเน้นในการพัฒนาคน และคนในสังคมจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมคนให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพได้

จากหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดให้นักเรียนเรียนวิชาพื้นฐานอาชีพเป็นวิชาบังคับเลือก และกลุ่มวิชาชีพเป็นวิชาเลือกเสรี โดยมีวัตถุประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535: 151)

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพและมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อนำความรู้และทักษะมาใช้ในการประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพของงาน

จากนโยบายของรัฐบาล พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ แดลงต่อรัฐสภาในวันพุธที่ 11 ธันวาคม 2539 ซึ่งเป็นนโยบายด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับอาชีพ (เดลินิวส์, 2539: 11) สรุปได้ว่า

“.....ขยายการจัดการศึกษานอกระบบทั้งสายสามัญและสายอาชีพอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานได้พัฒนาตนเองและ ได้รับการศึกษาพื้นฐานเพิ่มขึ้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา รวมทั้งปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น โดยให้สถานศึกษาและ สถานประกอบการร่วมมือกันจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิด ปรับหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเน้นการสร้างนิสัย ความรับผิดชอบให้สูงขึ้น ตลอดจนพัฒนาวิทยาลัยเกษตรกรรม ให้เป็นสถาบันทางการเกษตรและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อรองรับการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมทางการเกษตรได้อย่างเต็มที่.....”

และนโยบายของกรมสามัญศึกษาที่เกี่ยวกับอาชีพพระนุว่า “เร่งพัฒนาการศึกษา ด้านอาชีพทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติ ทัศนคติและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่นและของประเทศ โดยเน้นให้มีการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติและการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างการศึกษา” (กรมสามัญศึกษา, 2539 : 9)

จากการที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งขยายอัตราการเรียนรู้ของนักเรียนที่จบการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ครบทุกคนในปี การศึกษา 2540 มีผลให้นักเรียนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มากขึ้น และสถิติในการเข้าศึกษาต่อระดับอาชีพในช่วงปีการศึกษา 2530 - 2534 คิดเป็นร้อยละ 39, 41, 44, 48 และ 48 ตามลำดับ (กรมสามัญศึกษา, 2538: 4 - 5) จะเห็นว่านักเรียนมีแนวโน้มในการศึกษาต่อ สาขาอาชีพสูงขึ้น ประกอบกับตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานระดับกลางเพิ่มมากขึ้น ในบางสาขายังผลิตไม่พอกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพราะเศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการจึงเร่งขยายการจัดการศึกษาสาขาอาชีพเพิ่มขึ้น แต่ กรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งรับผิดชอบการอาชีวศึกษามีข้อจำกัด ไม่อาจขยายการศึกษาด้านวิชาชีพ ได้มากและรวดเร็ว เพราะมีปัญหาการลงทุนในส่วนของ ที่ดิน อาคาร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นว่า กรมสามัญศึกษาซึ่งเป็นกรมหลักที่ผลิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนบุคลากรด้านวิชาชีพอยู่ในระดับหนึ่ง จึงให้กรมสามัญศึกษาและ กรมอาชีวศึกษาร่วมมือกันในการจัดการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา สำหรับกลุ่ม/ประเภทหรือสาขาวิชาที่จะเปิดสอน ให้โรงเรียนคำนึงถึงความพร้อมด้านอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ ครู-อาจารย์ด้านวิชาชีพ ซึ่งควรมีความพร้อมในระดับหนึ่ง และเป็นวิชาชีพที่สอดคล้อง กับความต้องการของบุคคล ตลาดแรงงาน ความสนใจของชุมชนและ การประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมสามัญศึกษาเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ตั้งแต่ปี การศึกษา 2535-2539 โดยมีเป้าหมาย 200 โรงเรียน ทำการเปิดสอนแล้วในปีการศึกษา 2535-2538 จำนวน 132 โรงเรียนใน 8 สาขาวิชา ได้แก่ พาณิชยกรรม เกษตรกรรม ช่างกลโลหะ คหกรรม ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ศิลปหัตถกรรมและ การดนตรี (กรมสามัญศึกษา, 2538: 1)

จากการติดตามผลการดำเนินงานของ โรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในปีการศึกษา 2535-2538 (กรมสามัญศึกษา, 2538: 59-60) ในจำนวน 33 โรงเรียนพบว่า โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้เป็นอย่างดีในระดับหนึ่ง แต่บางโรงเรียนยังมีปัญหาอีกหลายด้าน เช่น

1. ด้านการใช้หลักสูตร ฝ่ายบริหารและครู-อาจารย์ไม่เข้าใจหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างถ่องแท้ ไม่มีหนังสือหรือเอกสาร รายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เช่น หนังสือหลักสูตร เอกสารการใช้หลักสูตร คู่มือครูและหนังสือแบบเรียนเป็นต้น

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดครูผู้สอนวิชาชีพที่ตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน เช่น ต้องใช้ครูวิชาเอกเลขานุการมาทำการสอนวิชาบัญชี เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ต้องการครูวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าวิชาเอกการบัญชีมากที่สุด ครูผู้สอนไม่เข้าใจและไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และวิธีสอนหลักสูตร ปวช. ห้องเรียน/โรงฝึกงาน/หรือห้องฝึกปฏิบัติและวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกงานไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครูผู้สอนไม่เพียงพอ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น เช่น การเงิน ธุรการ เป็นต้น และไม่มีหนังสือหรือเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น คู่มือครู และหนังสือแบบเรียน เป็นต้น

3. ด้านการประเมินผล ครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและประเมินผล และการลงหลักฐานงานทะเบียน-วัดผล และเอกสาร/แนวปฏิบัติเรื่องการวัดผล ไม่ชัดเจน เช่น การเรียนซ้ำเฉพาะวิชาเพื่อปรับเกรดเฉลี่ย การเทียบโอนผลการเรียนในกรณีที่ไม่จบหลักสูตรปวช. เป็นต้น และครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ปวช. จึงวัดและประเมินผล เช่นเดียวกับหลักสูตรสายสามัญ ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ

4. ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสื่อการเรียน อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสาขาวิชาพาณิชยกรรม เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ไม่มีคุณภาพหรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน รวมทั้งขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง และขาดผู้ชำนาญการในการผลิตสื่อการสอน และครูผู้สอนไม่ได้รับการฝึกอบรมให้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

5. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนขาดความรู้/ทักษะในการสอนวิชาชีพ เนื่องจากบรรจุใหม่ สอนไม่ตรงวิชาที่ถนัด หรือให้ครูวิชาสามัญสอนวิชาชีพ ไม่มีสถานประกอบการในท้องถิ่น ต้องส่งนักเรียนไปฝึกงานในที่ซึ่งอยู่ห่างไกลออกไปเกิดปัญหา ไม่มีค่าใช้จ่ายในการจัดหาพาหนะและต้องสอนทฤษฎีแทนการฝึกงานและไม่มีห้องฝึกปฏิบัติ ชุดฝึกทดลอง/สาริตรายวิชาชีพ

6. ด้านความร่วมมือจากวิทยาลัยพี่เลี้ยง ได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงน้อย เพราะขาดการประสานงานที่ดีในระดับบริหาร และโรงเรียนอยู่ห่างไกลจากวิทยาลัยพี่เลี้ยง วิทยาลัยพี่เลี้ยงไม่สามารถช่วยเหลือในกรณีมีปัญหาครูผู้สอน เนื่องจากไม่มีงบประมาณเป็นค่าตอบแทน

7. ด้านอื่นๆ ไม่ได้รับการนิเทศจากทั้งในระดับจังหวัด วิทยาลัยพี่เลี้ยง เขต การศึกษาและกรมสามัญศึกษา ต้องแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสมเพียงพอ

จากการติดตามผลการดำเนินงานของกรมสามัญศึกษาดังกล่าว พบว่า มีปัญหาในการบริหารงานวิชาการในระดับประเทศค่อนข้างมาก แต่ก็ไม่ได้ระบุไว้ว่าโรงเรียนต่างๆ หรือโรงเรียนในส่วนภูมิภาคใดๆ มีความต้องการอะไร ในระดับใด เพื่อชี้ช่องทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปทำการช่วยเหลือและแก้ไข และจากแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) กรมสามัญศึกษา (2539:36-39) พบว่ามีปัญหาอยู่มากคือกระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นท่องจำมากกว่าการใช้ทักษะ นักเรียนยังไม่เป็นศูนย์กลางของการจัดการ และไม่เน้นการฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับการเรียนรู้ อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนและห้องปฏิบัติการยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์และไม่ทันสมัย การจัดห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษาไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนดำเนินการได้ไม่กว้างขวางเท่าที่ควร เพราะมีข้อจำกัดมากทั้งครูผู้สอน วัสดุและอุปกรณ์ รวมทั้งระเบียบและแนวปฏิบัติ การนิเทศยังดำเนินการได้ไม่กว้างขวางเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะทั้งครูแม่แบบและครูผู้นิเทศยังไม่เข้มแข็งและอยู่ในวงจำกัด ขณะเดียวกันโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีปัญหาในเรื่องความยากจนของประชาชนเป็นภูมิภาคที่ประชาชนมีรายได้ต่อหัวต่ำสุดของประเทศ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8, 2539:21) โรงเรียนตั้งอยู่ห่างไกลจากเขตอุตสาหกรรม สถานประกอบการและแหล่งจ้างงาน อัตราการเรียนต่อต่ำ เป็นต้น อาจส่งผลกระทบต่อความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ ซึ่งจากผลการศึกษาคำแนะนำการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า มีความต้องการในการบริหารวิชาการอยู่ในระดับมาก (วงษ์ ชนะชัย, 2532:133) ดังนั้นเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในหลักสูตร ปวช. มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงาน ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำข้อมูลเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ ได้ตรงกับความต้องการของโรงเรียนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้าน รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล

3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยจำแนกตามสาขาวิชา คือ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและคหกรรม

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2. ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้าน แต่ละสาขาวิชาแตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของ ปรียาพร วงศ์อู่ตร โรจน์ (2535: 17-19) ดังนี้

1.4.1 การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มี รายละเอียดดังนี้

1.4.1.1 แผนงานวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทิน การศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน

1.4.1.2 โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร

1.4.1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก

1.4.2 การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการเรียน การสอน ดังนี้

1.4.2.1 การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนจำนวนผู้เรียนในแต่ละรายวิชา

1.4.2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน

1.4.2.3 การจัดครูเข้าสอน ต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

1.4.2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องใช้แบบเรียนตามที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้นครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง

1.4.2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าทันต่อวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น

1.4.2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียน นักศึกษา รู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียน ได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียน ได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

1.4.3 การจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตรและ โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

1.4.3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา เน้นเครื่องมือและกิจกรรม ครูได้เลือกใช้ในการสอน

1.4.3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการให้นักเรียน นักศึกษา ได้ศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติม

1.4.3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาการเรียนการสอน

1.4.4 การวัดและการประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือใน ด้านการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

และ เอกวิทย์ ฌ ฌกลาง(2516 : 113) ได้ให้ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. หลักสูตรการสอน
2. อุปกรณ์การสอน
3. การจัดแบบเรียน
4. คู่มือครู
5. การจัดชั้นเรียน
6. การจัดครูเข้าสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. การปรับปรุงการเรียนการสอน
8. การฝึกอบรมครูประจำการ
9. การเผยแพร่วิชาการ
10. การวัดผลการศึกษา
11. การวิจัยค้นคว้า
12. การประเมินมาตรฐานโรงเรียน
13. การตรวจเยี่ยมและนิเทศการศึกษา

และกรมสามัญศึกษา(กรมสามัญศึกษา, 2539 : 1) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย 7 หมวด คือ

- หมวดที่ 1 การบริหารทั่วไป
- หมวดที่ 2 งานธุรการ
- หมวดที่ 3 งานวิชาการ
- หมวดที่ 4 งานปกครองนักเรียน
- หมวดที่ 5 งานบริการ
- หมวดที่ 6 โรงเรียนกับชุมชน
- หมวดที่ 7 การบริหารอาคารสถานที่

จากขอบเขตการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัยครอบคลุม 6 ด้าน คือ

1. การนำหลักสูตรไปใช้
2. การจัดการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การจัดอาคารสถานที่
5. การนิเทศการศึกษา
6. การวัดและการประเมินผล

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ. 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34 โรงเรียนใน 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และ การวัดและประเมินผล

1.6 ตัวแปรที่จะศึกษา

1.6.1. ตัวแปรต้น

1.6.1.1 ตำแหน่ง แบ่งเป็น

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูผู้สอนวิชาชีพ

1.6.1.2 สาขาวิชา แบ่งเป็น

- 1) พาณิชยกรรม
- 2) อุตสาหกรรม
- 3) เกษตรกรรม
- 4) คหกรรม

1.6.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน คือ

1.6.2.1 การนำหลักสูตร ไปใช้

1.6.2.2 การจัดการเรียนการสอน

1.6.2.3 สื่อการเรียนการสอน

1.6.2.4 การจัดหาอาคารสถานที่

1.6.2.5 การนิเทศการศึกษา

1.6.2.6 การวัดและประเมินผล

1.7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.7.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ.2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 68 คน ครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 148 คน รวมประชากร 216 คน

1.7.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกเป็น

1.7.2.1 ผู้บริหาร จำนวน 68 คน ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.7.2.2 ครูผู้สอนวิชาชีพ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan แล้วเทียบสัดส่วนจำนวนตัวอย่างแต่ละโรงเรียน แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 107 คน แยกเป็น พาณิชยกรรม 60 คน อุตสาหกรรม 21 คน เกษตรกรรม 14 คน และคหกรรม 12 คน

1.8 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ. 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34 โรงเรียนเท่านั้น

1.9 คำนิยามศัพท์

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์ดังนี้คือ

1.9.1 ความต้องการ หมายถึง ความร่วมมือ ความช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อ แก้ปัญหาของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนวิชาชีพด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งครอบคลุมความต้องการ 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษาและ การวัดและประเมิน

1.9.2 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ. 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

1.9.3 ครูผู้สอนวิชาชีพ หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ. 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.9.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ. 2538 สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34 โรงเรียน

1.9.5 สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาตามหลักสูตร ปวช. ปี พ.ศ. 2538 ที่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา นำมาเปิดสอน ได้แก่ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และคหกรรม

1.9.6 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ซึ่ง เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล ดังนี้

1.9.6.1 การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติ หรือไปสู่การเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูได้มีการพัฒนาการเรียนการสอน

1.9.6.2 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีครูเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ

1.9.6.3 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนเอกสาร และวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

1.9.6.4 การจัดอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดอาคารสถานที่ ที่ใช้สอยให้เพียงพอ ประหยัด มีความสะดวกในการใช้และให้ประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน

1.9.6.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปรับปรุงพัฒนา ให้ครู-อาจารย์มีประสิทธิภาพในการสอนให้ดียิ่งขึ้น

1.9.6.6 การวัดและประเมินผล หมายถึง การใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้ทราบ ถึงระดับหรือผลการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งการปรับปรุงพัฒนาวิธีการวัดและประเมินผลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 ความเป็นมาของโครงการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

2.2 แนวทางการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

2.3 การติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535-2538 จำนวน 33 โรงเรียน

2.4 การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

2.4.1 การนำหลักสูตร ไปใช้

2.4.2 การจัดการเรียนการสอน

2.4.3 สื่อการเรียนการสอน

2.4.4 การจัดการอาคารสถานที่

2.4.5 การนิเทศการศึกษา

2.4.6 การวัดและประเมินผล

2.1 ความเป็นมาของโครงการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา (2538 : 4 - 5) ได้พิจารณาจากการที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งขยายอัตราการเรียนต่อของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ครบทุกคนในปี การศึกษา 2540 ซึ่งจะมีผลทำให้มีนักเรียน จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มสูงที่จะเข้าศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง สายสามัญและสายอาชีพ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ร้อยละของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าศึกษาต่อ
สายสามัญและสายอาชีพ

ปีการศึกษา	ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.3 ที่ศึกษาต่อ	
	สายสามัญ	สายอาชีพ
2537	55	45
2538	56	44
2539	68	32
2540	53	47
2541	56	44

ที่มา : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา

จากตารางที่ 2.1 จะเห็นว่า นักเรียนมีแนวโน้มที่จะเข้าศึกษาต่อสายอาชีพสูงขึ้น ประกอบกับตลาดแรงงานมีความต้องการด้านกำลังคนสายอาชีพระดับกลางเพิ่มมากขึ้น และในบางสาขา ยังผลิต ไม่พอกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพราะปัจจุบันความเจริญเติบโตทางด้าน เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงเร่งขยายการจัดการศึกษา สายอาชีพเพิ่มมากขึ้น แครมอาชีพศึกษาและสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล ซึ่งรับผิดชอบจัด การศึกษาด้านวิชาชีพมีข้อจำกัด ไม่อาจขยายการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพได้มากและรวดเร็ว เพราะมีปัญหาการลงทุนในส่วนที่ดิน อาคาร วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ กระทรวง ศึกษาธิการ จึงเห็นว่า กรมสามัญศึกษาซึ่งเป็นกรมหลักที่ผลิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) มีอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนบุคลากรด้านวิชาชีพอยู่ในระดับ หนึ่ง จึงให้กรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษาร่วมมือกันในการจัดการเปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อขยายโอกาส ทางการศึกษาวิชาชีพแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้กว้างขวางสอดคล้อง กับความต้องการของบุคคล ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะความต้องการกำลังคนสายอาชีพระดับกลาง และ การประกอบอาชีพอิสระในท้องถิ่น สำหรับกลุ่ม/ประเภทหรือสาขาวิชาที่จะเปิดให้ โรงเรียนคำนึงความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ครู-อาจารย์ ด้านวิชาชีพซึ่งควรมี ความพร้อมในระดับหนึ่งและเป็นวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และความ สนใจของชุมชนท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้กรมสามัญศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ปีการ ศึกษา 2535-2539 มีเป้าหมาย 200 โรงเรียน เปิดแล้วในปีการศึกษา 2535-2538 จำนวน 132 โรงเรียน ใน 8 สาขาวิชา ได้แก่ พาณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม ช่างกลโลหะ ช่างไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้างและการดนตรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 แนวทางการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

กรมสามัญศึกษา (2538:23-25) ได้สนองนโยบายรัฐบาล โดยการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการอำนวยการประสานงานการเปิดสอนสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักการสำหรับกรมสามัญศึกษา นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.2.1 การคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้กรมสามัญศึกษาคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อม ด้านอุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และบุคลากรในระดับหนึ่ง จำนวน 200 โรงเรียน และนำเสนอ กระทรวงศึกษาธิการ อนุมัติให้เปิดหลักสูตร ปวช. ได้เป็นรายปีดังนี้

ปีการศึกษา 2535 จำนวน 20 โรงเรียน เปิดจริง 22 โรงเรียน

ปีการศึกษา 2536 จำนวน 30 โรงเรียน เปิดจริง 30 โรงเรียน

ปีการศึกษา 2537 จำนวน 50 โรงเรียน เปิดจริง 41 โรงเรียน

ปีการศึกษา 2538 จำนวน 50 โรงเรียน เปิดจริง 39 โรงเรียน

ปีการศึกษา 2539 จำนวน 50 โรงเรียน ไม่อนุมัติให้เปิดเพิ่ม

2.2.2 เกณฑ์การขอเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังต่อไปนี้

2.2.2.1 เปิดได้ 1 ห้องเรียน 1 ประเภทวิชาและหรือ 1 สาขาวิชา ในปีแรกที่ขอเปิดสอนหลักสูตร ปวช.

2.2.2.2 การพิจารณาสาขาวิชาที่จะเปิดสอนให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาแหล่งวิทยากรที่จะให้การสนับสนุน ตลอดจนความต้องการของตลาดแรงงานในห้องถิ่นประกอบ การพิจารณาด้วย

2.2.2.3 ให้รับสมัครนักเรียนได้ 40 คนต่อ 1 ประเภทวิชา และ/หรือ 1 สาขาวิชา

2.2.3 หลักการพิจารณาโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2.2.3.1 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

2.2.3.2 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษาในระดับอำเภอ ระดับตำบล ทั้งนี้เพื่อกระจายโอกาสให้แก่นักเรียน ในชนบท ซึ่งไม่ใช่เขตอำเภอเมือง หรือเขตกรุงเทพมหานคร

2.2.3.3 ในเขตอำเภอเมืองนั้น ไม่มีสถานศึกษาที่เปิดสอนประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)

2.2.3.4 ในเขตอำเภอนั้น ไม่มีวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

2.2.3.5 โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความพร้อมที่จะเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) โดยมีเงื่อนไขความพร้อมดังนี้

1) ความพร้อมด้านบริหารจัดการมีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา ของกรมอาชีวศึกษาและมีเอกสารรับรองจากวิทยาลัยที่เกี่ยวเนื่องในเรื่องการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในการเปิดสอนหลักสูตร ปวช.

2) ความพร้อมด้านครุภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอนในโรงเรียนที่จะขอเปิดหลักสูตร ปวช. ได้นั้นในปีแรกที่จะเปิดสอนชั้นปีที่ 1 (ม.4) จะต้องมีความพร้อมในด้านครุภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในสาขาวิชาที่จะขอเปิดสอน (ตามผลการศึกษาดำเนินการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์วิชาชีพเขตการศึกษา)

3) ความพร้อมด้านบุคลากร จะต้องมี ครู-อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี อย่างน้อย 1 คน และ/หรือระดับอนุปริญญา/ปวส. อย่างน้อย 2 คน ในสาขาหรือกลุ่มวิชาที่ขอเปิดสอน และมีอัตราเฉลี่ยครู : นักเรียน รวมทั้งโรงเรียนไม่เกิน 1 : 20

4) ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ มีโรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการเฉพาะและสถานฝึกงานของนักเรียนอย่างเพียงพอไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคาบการฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ปวช. ต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ความพร้อมของแต่ละประเภทวิชาหรือสาขาที่เปิดสอน

5) ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในพื้นที่บริการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีความสนใจ และต้องการให้บุตรหลานของตนเรียนในสาขาที่จะเปิดสอน และมีนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการจะเข้าเรียนในปีการศึกษาที่เปิดสอน ไม่ต่ำกว่า 40 คน

6) เป็นศูนย์กลางที่นักเรียนในโรงเรียนใกล้เคียงจะมาเรียนได้สะดวก และอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ที่มีอยู่เดิม

2.3 การติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรปวช.สังกัด กรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535 – 2538 จำนวน 33 โรงเรียน

กรมสามัญศึกษา (2538 : 50-52) ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. พบว่า

2.3.1 ด้านการใช้หลักสูตร

2.3.1.1 ฝ่ายบริหาร และครู-อาจารย์ ไม่เข้าใจหลักสูตรการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอย่างถ่องแท้ จำนวน 18 โรงเรียน

2.3.1.2 ไม่มีหนังสือหรือเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เช่น หนังสือหลักสูตร เอกสารการใช้หลักสูตร คู่มือครู และหนังสือแบบเรียน เป็นต้น จำนวน 10 โรงเรียน

2.3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

2.3.2.1 ขาดครูผู้สอนวิชาชีพที่ตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน เช่น ต้องใช้ครูวิชาเอก เลขานุการมาทำการสอนวิชาบัญชี เป็นต้น จำนวน 14 โรงเรียน โดยโรงเรียน ส่วนใหญ่ จำนวน 11 โรงเรียนต้องการครูวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่า วิชาเอกการบัญชี มากที่สุด

2.3.2.2 ครูผู้สอนไม่เข้าใจและไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร และ วิธีสอนหลักสูตร ปวช. จำนวน 6 โรงเรียน

2.3.2.3 ห้องเรียน โรงฝึกงาน หรือห้องฝึกปฏิบัติ และวัสดุ อุปกรณ์ ในการฝึกงานไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 6 โรงเรียน

2.3.2.4 ครูผู้สอนไม่เพียงพอ และส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น เช่น การเงิน ชุรการ เป็นต้นจำนวน 6 โรงเรียน

2.3.2.5 ไม่มีหนังสือหรือเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เช่น คู่มือครู และหนังสือแบบเรียน เป็นต้น จำนวน 5 โรงเรียน

2.3.3 ด้านการประเมินผล

2.3.3.1 ครูสอนไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดและการประเมิน และการลงหลักฐานงานทะเบียน-วัดผล รวมทั้งเอกสารและแนวปฏิบัติเรื่องการวัดผลไม่ชัดเจน เช่น การเรียนซ้ำเฉพาะวิชา เพื่อปรับเกรดเฉลี่ย การเทียบโอนผลการเรียนในกรณีที่ไม่จบหลักสูตร ปวช. เป็นต้น จำนวน 13 โรงเรียน

2.3.3.2 ครูผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ปวช. จึงวัดและประเมินผลเช่นเดียวกับหลักสูตรสายสามัญ ทำให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ จำนวน 11 โรงเรียน

2.3.4. ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียน

2.3.4.1 อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะสาขาวิชาพาณิชยกรรม เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น จำนวน 29 โรงเรียน

2.3.4.2 อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ไม่มีคุณภาพ หรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน รวมทั้งขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง จำนวน 6 โรงเรียน

2.3.4.3 ขาดผู้ชำนาญการในการผลิตสื่อการเรียน และครูผู้สอนไม่ได้รับการฝึกอบรมให้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม จำนวน 2 โรงเรียน

2.3.5. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3.5.1 ครูผู้สอนขาดความรู้ ทักษะในการสอนวิชาชีพ เนื่องจากเป็นครูบรรจุใหม่หรือสอนไม่ตรงตามสาขาวิชาที่ถนัด หรือให้ครูวิชาสามัญสอนวิชาชีพ จำนวน 16 โรงเรียน

2.3.5.2 สถานประกอบการในท้องถิ่นไม่มี เป็นปัญหาในการส่งนักเรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการที่อยู่ห่างไกลออกไป เช่น ขาดค่าใช้จ่ายในการจัดหาพาหนะนำนักเรียนไปฝึกงาน ต้องสอนทฤษฎีแทนการฝึกงาน เป็นต้น จำนวน 7 โรงเรียน

2.3.5.3 ขาดห้องฝึกปฏิบัติ ชุดฝึกทดลอง และชุดสาธิตรายวิชาอาชีพ จำนวน 4 โรงเรียน

2.3.6. ด้านความร่วมมือจากวิทยาลัยที่เลี้ยง

2.3.6.1 ได้รับความร่วมมือจากวิทยาลัยที่เลี้ยงน้อย เนื่องจากขาดการประสานงานที่ดีในระดับบริหาร จำนวน 6 โรงเรียน

2.3.6.2 โรงเรียนอยู่ห่างไกลจากวิทยาลัยที่เลี้ยง ไม่สะดวกในการติดต่อประสานงานขอความร่วมมือ จำนวน 6 โรงเรียน

2.3.6.3 วิทยาลัยที่เลี้ยงไม่สามารถช่วยเหลือในกรณีมีปัญหาครูผู้สอน เนื่องจากไม่มีงบประมาณเป็นค่าตอบแทน จำนวน 5 โรงเรียน

2.3.7. ด้านอื่นๆ

2.3.7.1 ไม่ได้รับการนิเทศจากทั้งในระดับจังหวัด เขตการศึกษา กรม และวิทยาลัยที่เลี้ยง เมื่อโรงเรียนเกิดปัญหาในการดำเนินงานจึงต้องหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยตนเอง จำนวน 12 โรงเรียน

2.3.7.2 ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 10 โรงเรียน

2.4 การบริหารงานวิชาการ

สถานศึกษา เป็นแหล่งที่ทำหน้าที่ให้การศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโต เป็นพลเมืองดีของประเทศสืบไป ผู้มีหน้าที่บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาระดับใด จะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี จึงทำให้สถานศึกษาสามารถ บริการทางการศึกษาต่อผู้มาใช้บริการได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ถ้าสถานศึกษาใดขาดผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานวิชาการแล้ว จะทำให้สถานศึกษานั้น ๆ ไม่สามารถบริหารงานวิชาการ ได้ผลตามความมุ่งหมายของทางราชการได้ จะส่งผลให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาและการเรียนการสอนจะมีคุณภาพ ประสิทธิภาพตามหลักสูตรที่วางไว้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับ การบริหารงานวิชาการเป็นหลัก ฉะนั้นจึงควรที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ไว้เป็นแนวปฏิบัติในทิศทางเดียวกันต่อไป

คำว่า การบริหาร (Administration) มีนักบริหารอธิบาย และให้ความหมายของคำว่า บริหาร ไว้แตกต่างกันดังนี้

ภิญโญ สาร (2526 : 2) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

พนัส หันนาคินทร์ (2529 : 363) ให้ความเห็นว่า การบริหารหมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารใช้อำนาจและทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ดำเนินงานในสถาบันให้ไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

เมธี ปิลันธนานนท์ (2525 : 2) ให้ความเห็นว่า การบริหารเป็นงานที่ปฏิบัติโดยอาศัยรายบุคคลและกลุ่มบุคคลทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

การบริหารงานของหน่วยงานหรือองค์กรใด หมายถึง การนำกลุ่มบุคคลมาร่วมกันอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ในการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตาม เป้าหมายที่วางไว้ นั้น จะต้องมีการปฏิบัติงานเป็นวงจรสัมพันธ์กัน ซึ่งเรียกว่า กระบวนการของการบริหารซึ่งได้ รับการยกย่องมากที่สุด คือ กระบวนการบริหารของ Gulick(1936 : 13) ได้เสนอหลักการบริหารไว้ 7 ขั้นตอน ซึ่งเรียกว่า POSDCoRB สรุปได้ ดังนี้

1. Planning คือ การวางแผนในการทำงานไว้อย่างกว้าง ๆ ก่อนการปฏิบัติจริง
2. Organizing คือ การกำหนดอำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่าง ๆ ไว้ให้ชัดเจน แสดงโครงสร้างของการบริหารงาน
3. Staffing คือ การจัดบุคลากรเข้าทำงาน หรือการบริหารงานบุคคล
4. Directing คือ การวินิจฉัยสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติงานตามคำสั่ง

ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติมา ปริศิตติก (2529:3) ที่กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะจัดดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษา อันได้แก่ โรงเรียน หลักสูตร ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือเป็นความพยายามที่จะจัดดำเนินงานทุกอย่างเกี่ยวกับการศึกษา โดยมีผลผลิต คือ ผู้เรียนที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงาม

ส่วน สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 3) ได้กล่าวในทัศนะหนึ่งว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และอุทัย ธรรมเดโช (2531 : 40) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลสองคนขึ้นไป ดำเนินการพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงาม เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและช่วยพัฒนาสังคมให้เจริญ สืบไป

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะจัดการศึกษา เพื่อให้ นักเรียน ได้รับการพัฒนาองงามทุกด้านและ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

ภิญโญ สาร (2526 : 232) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดของโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการกล่าวของ สุมิตร คุณานุกร (2529 : 157) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างภายในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้และการศึกษาของเด็ก ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

นอกจากนี้ ชำรง บัวศรี (2531 : 51) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการ ว่า หมายถึง การปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น รวมถึงการวางแผนและนโยบายเกี่ยวกับการสอน ตลอดจนการประเมินผลการศึกษาในด้านต่าง ๆ และ พันัส หันนาคินทร์(2529 : 75) ได้กล่าวถึง ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า งานหลักในการบริหาร โรงเรียนน่าจะเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน หรืองานวิชาการนั่นเอง ส่วนงานอื่น ๆ ควรเป็นการสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปด้วยดีเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Smith และคณะ(1969 : 170) ที่ได้จัดลำดับของความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นลำดับแรกจากงานอื่น ๆ ของการใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงาน สถานศึกษาไว้ถึงร้อยละ 40

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะ จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษา คุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา จึงอยู่ที่งานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย งานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535 : 21)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในปี ค.ศ.1917 Williams (1972 : 4909) ได้ศึกษาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ครูใหญ่ในโรงเรียน ในรัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ครูส่วนมากใช้เวลาในการประเมินผล และปรับปรุง การเรียนการสอนไว้กับหัวหน้าสายวิชา และติดตามรายงานที่หัวหน้าสายวิชาเสนอมา การเยี่ยมชม ห้องเรียนของครูใหญ่มีจำกัดและใช้เวลาน้อย ยิ่งโรงเรียนใหญ่เท่าไรเวลาที่ครูใหญ่ให้แก่โครงการ ปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ยิ่งน้อย ส่วนมากครูใหญ่จะให้ คำแนะนำมากกว่าจัดให้มีการอบรม ครูใหญ่ทุกคนพยายามพัฒนาสมรรถภาพในการทำงานและทำความเข้าใจในความรู้ทางการศึกษาใหม่ ๆ อยู่เสมอ ครูและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการประเมินผลและการเปลี่ยนแปลง หลักสูตร ครูมองครูใหญ่ว่า เป็นผู้ซึ่งอาจช่วยแก้ปัญหาให้ได้และยอมรับว่า ครูใหญ่มีหน้าที่ที่จะต้อง ประเมินผลครูด้วยการสังเกตการสอน การใช้แบบทดสอบ การประชุมปรึกษาหารือ และครูยอมรับว่าครูใหญ่จำเป็นต้องใช้หัวหน้าสายวิชาช่วยกันในการประเมินผล

กล่าวโดยสรุป กระบวนการบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะต้องกระจาย อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไปให้กับครู - อาจารย์ทุกคน ผู้บริหารหน้าที่กระตุ้นและสนับสนุนให้ บุคลากรผู้ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่าง สมบูรณ์ที่สุด ผู้มีหน้าที่ทางวิชาการ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้า แผนกวิชา และอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ในระดับการสอน กระบวนการในการบริหารวิชาการครอบคลุม ถึงการกำหนดนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา การวางแผนงานวิชาการให้ปฏิบัติการวินิจฉัย สั่งการเกี่ยวกับงานวิชาการ การมอบหมายงานลดหลั่นเป็นขั้นตอนจากผู้บริหารไปยังผู้สอน การ ประสานงานให้เกิดความรับผิดชอบสอดคล้องกัน การควบคุมบังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่ การ วัตถุประสงค์และประเมินผลงานวิชาการ

2.4.1 การนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนทุกระดับ เพราะจะเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดหมายที่วางไว้ เกี่ยวกับหลักสูตรได้มี นักการศึกษาหลายท่าน ให้ความหมายไว้หลายประการ เช่น

Campbell (1971 : 248) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ กิจกรรมทั้งหลายที่คณะครูหรือ ในบางกรณีด้วยความร่วมมือกับประชาชนประมวลขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทาง สำหรับประเมินผลโครงการสอนของโรงเรียน

Taba (1978 : 12) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียน และ ครูผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลง ไปตามลักษณะถึงจุดหมายได้

Good (1973 : 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน คือ

ประการแรก หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อให้ จบชั้น หรือรับประกาศนียบัตร ในหมวดวิชาที่สำคัญ เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น

ประการที่สอง หลักสูตร คือ เต้าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่จะต้องสอนซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กได้มีความรู้ไปจนจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตรเพื่อให้ สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป ความหมายในข้อนี้ หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับ รวมทั้งวิชาเข้าด้วยกัน

ประการสุดท้าย หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ความหมายข้อนี้หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่ง และการจัดประสบการณ์ให้อีกส่วนหนึ่ง

Hass (1977 : 5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหมดที่บุคคลได้รับจากการจัดแผนการเรียนการสอน อันมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ และจุดประสงค์เฉพาะต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ใน ขอบเขตเนื้อหา ด้านทฤษฎี และการวิจัยอันมีรากฐานจากการปฏิบัติทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ภิญโญ สาร(2526 : 236) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง บรรดา ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียนตามระดับชั้น ตามความต้องการของนักเรียน ตามวัยของนักเรียน ตามความสนใจและตามความต้องการของสังคม รวมทั้งประสบการณ์ที่จัดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกเวลาเรียน

กิตติมา ปรีดีดิถ (2529 : 83) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง เอกสาร ที่ กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอน โดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อหาความรู้ และ ประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียน กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2527 : 157 - 159) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมายได้หลายแบบ แล้วแต่บุคคลในระดับต่าง ๆ จะตีความ แต่พอจะรวบรวมในความหมายต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.4.1 หลักสูตร คือ ข้อกำหนดที่ว่าด้วยจุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4.2 นักการศึกษาส่วนใหญ่ตีความไว้กว้าง ๆ ว่า หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดอันประกอบด้วย

- หลักการ
- จุดหมาย
- โครงสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน

มองในแง่นี้จึงรวมถึงประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน
คู่มือครู แบบฝึกหัดและอุปกรณ์การเรียนการสอนทุกอย่าง

2.4.3 หลักสูตรในความหมายกว้าง ๆ หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ มีทักษะ เกิดความคิด และทัศนคติที่ดีอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต

2.4.4 หลักสูตรในทัศนะของนักบริหารการศึกษา หมายถึง โครงการศึกษาที่กำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษา หรือโครงการการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาตามแผนการศึกษา

เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 45) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงาน การศึกษาที่ได้วางแผนและจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่ การเรียนรู้และการเรียนนั้นจำเป็นต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

กล่าวโดยสรุป หลักสูตร หมายถึง มวลกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหมดที่มีอยู่ในและนอกโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยมีองค์ประกอบเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การนำไปใช้ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยมีเอกสารทางหลักสูตร เช่น ประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือครู แบบฝึกหัด และหลักสูตรยังเป็นโครงการศึกษาเพื่อเป็นทิศทางให้โรงเรียนปฏิบัติให้บรรลุตามแผน การศึกษาของชาติ

สังค์ อุทรานันท์ (2527 : 273 -275) ให้ทัศนะในการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหาร ดังนี้

1. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรให้ชัดเจน
2. บริการวัสดุและสื่อการสอนแก่อาจารย์ผู้สอน
3. นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ
4. กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง
5. ให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 65 - 66) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งจะมีทั้งฝ่ายปฏิบัติการหลักสูตรและฝ่ายสนับสนุน ตลอดจนฝ่ายควบคุมการใช้หลักสูตร การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ความจำเป็นที่จะต้องมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเป็น แนวทางในการเปลี่ยนแปลงและเข้าใจหลักสูตร

2. การปฐมนิเทศนักเรียน เป็นการชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งควรจะได้ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ลักษณะเนื้อหาวิชา โครงสร้าง จำนวนหน่วยกิต วิชาเลือก วิชาบังคับ ตลอดจนวิธีการลงทะเบียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและสามารถปรับตัวเกี่ยวกับการศึกษา

3. การจัดทำคู่มือครู เพื่อจะเป็นการให้ครูได้มีคู่มือในการศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดทำคู่มือครูอาจจัดทำได้ โดยการมีโครงการ คณะกรรมการเฉพาะกิจจากครูในแผนกต่าง ๆ ก็ได้

4. การจัดการรายงาน ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับกาจัดการรายงาน จะต้องศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในการจัดการรายงาน คือ

4.1 รายวิชาในหลักสูตร ได้แก่ รายวิชาที่เปิดสอนในโปรแกรมการศึกษา ทั้งรายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งวิชาบังคับ วิชาเลือก ตลอดจนแบ่งกลุ่มผู้เรียน ตามลักษณะวิชา

4.2 ห้องเรียน ได้แก่ ห้องที่จัดเพื่อเรียนทั้งวิชาทฤษฎีและปฏิบัติตามวัน เวลา ในตารางสอน

4.3 เวลาเรียน ได้แก่ เวลาเรียนตามหลักสูตร จำนวนคาบเรียนในแต่ละปี การศึกษา จำนวนสัปดาห์ในแต่ละภาคเรียน จำนวนวันในแต่ละสัปดาห์ จำนวนคาบชั่วโมงในแต่ละวัน และจำนวนความถี่ของแต่ละวิชาในการแบ่งกลุ่ม

4.4 ผู้เรียน คือ กลุ่มนักเรียนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา แบ่งเป็นรายวิชาที่เรียน

4.5 ผู้สอน ในแต่ละวิชาตามตารางสอน

5. การจัดครูเข้าสอนตามความรู้และลักษณะงาน โดยคำนึงถึงการแบ่ง ชั่วโมงที่เหมาะสม ตลอดจนภาระหน้าที่อื่นของครู

6. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ เครื่องมืออุปกรณ์การสอน สื่อการสอน วัสดุฝึก อาคารสถานที่ รวมถึงความสะอาดสบายทางกายภาพ

7. การฝึกงานเป็นการฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียน ได้มีประสบการณ์ในวิชาการ ฝึกงานมี 2 ลักษณะ คือ การฝึกภายในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ปัญญา ผิวเกลี้ยง (2538 : 322) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนเชิงศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและ

ครูมีความคิดเห็นโดยภาพรวมว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติด้านนี้อยู่ในระดับมาก สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องให้ความสำคัญ เพราะถือว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในทุกๆระดับและทุกสาขาวิชาที่เปิดสอน

ประพิศ แสงสว่าง (2539 : 188-189) ได้วิจัย สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นโดยส่วนรวมว่า วิทยาลัยมี การปฏิบัติงานด้านนี้เป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ นั้น อยู่ที่การนำหลักสูตรไปใช้

วิระ ทองประสิทธิ์ (2534 : 109) ได้วิจัย ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็น โดยส่วนรวมว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับมากในสภาพปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนจะต้องพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สอดคล้องต่อความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

ปฏิคม เทียมภักดี (2537 : 143-144) ได้วิจัยการศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านงาน หลักสูตรและการสอนของวิทยาลัย เมื่อพิจารณาทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทของวิทยาลัย เห็นได้ว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่องเห็นได้ว่า วิทยาลัยเทคนิคทั้ง 2 ประเภทมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในเรื่องการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครู-อาจารย์ศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กรมอาชีวศึกษามีการเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนการสอนบ่อยเกินไป และการจัดส่งหลักสูตรไปให้วิทยาลัยล่าช้าและมีจำนวนจำกัด จึงทำให้มีปัญหาในการจะศึกษาค้นคว้า และวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพประเภทเดียว เห็นว่าในเรื่องการจัดทำคู่มือโครงการสอนและใบงานสอดคล้องกับหลักฐานและการวิเคราะห์ประเมินผลรายวิชาที่สอนไปแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น มีความต้องการมากในอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่มีเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรที่จะศึกษาค้นคว้า และมีหน้าที่ปฏิบัติมากเกินไป จึงทำให้มีเวลาน้อยในการดำเนินการ เป็นผลให้การจัดทำโครงการสอน การวิเคราะห์ประเมินผลรายวิชาที่สอนไปแล้ว ไม่มีประสิทธิภาพและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร ส่วนวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพหลายประเภท เห็นได้ว่าในเรื่อง การประชุมวางแผน ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการประชุมชี้แจง แนะนำ ให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักสูตรมีความต้องการมากในอันดับ 2 และ 3 ตามลำดับ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรมีมากและมีภารกิจที่ได้รับมอบหมายหลายอย่าง ตลอดจนขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจังและมีปัญหาในการประสานงานระหว่างบุคลากรด้วยกัน จึงมีความต้องการในการประชุมวางแผนและชี้แจงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานตามหลักสูตร

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างตามประเภทของวิทยาลัย เห็นได้ว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายเรื่องมีความต้องการในการบริหารงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากทุกวิทยาลัยมีการดำเนินงานอยู่ในสภาพแวดล้อม และมีความพอใจในผลการปฏิบัติงานใกล้เคียงกัน

จากความคิดของนักการศึกษา สรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรมีหลักการดังนี้

1. ผู้บริหารและครูจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจในตัวหลักสูตรเป็นอย่างดี
2. จัดทำแผนการเรียนการสอน
3. จัดครูเข้าสอนตามความรู้ ความสามารถ
4. จัดบริการวัสดุ เอกสารหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ
5. นิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2.4.2 การจัดการเรียนการสอน

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์ (2529 : 6-7) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้องเริ่มจากการพิจารณาถึง จุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดในแผนการสอนว่า มีจุดหมายหรือจุดประสงค์ที่สำคัญ อย่างไร ผู้สอนในฐานะเป็นผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรม ที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดหมายหรือ จุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุดเร็วที่สุดประหยัดเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่ายมากที่สุด

การเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา สนั่น สุมิตร (2528 : 22-23) กล่าวว่า การจัด อาชีวศึกษาต้องให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงาน ได้ใช้เครื่องมือสำหรับฝึกงานแท้จริง เพราะเทคโนโลยีต่าง ๆ ในโลกปัจจุบันได้ก้าวหน้าขึ้นอีกมาก การผลิตคนจึงต้องเน้นหนักใน เรื่องของคุณภาพ และวินัยในการทำงาน

สมาน แสงมะลิ (2529 : 16) กล่าวว่า การพัฒนาการศึกษาวิชาชีพต้องคำนึงด้วยว่า สามารถฝึกอบรมโดยมีระบบฝึกงานเช่นเดียวกับภาคเอกชนได้หรือไม่ หรือเข้าฝึกงานในระบบที่เรียกว่า โรงเรียน - โรงงาน เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานที่เป็นอยู่จริง ด้วยวิธีดังกล่าวนี้จะทำให้นักศึกษามีความรู้ ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิลันธนาพันธ์ (2533 : 67) ได้กล่าวว่า การเลือกวิธีสอนขึ้นอยู่กับผู้สอนแต่ละบุคคล เพราะมีองค์ประกอบหลายประการที่มี อิทธิพลต่อการเลือกวิธีสอนของ ครู - อาจารย์ ตัวอย่าง เช่น

1. วัยของผู้เรียน
2. ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอน
3. เนื้อหาสาระและความสลับซับซ้อนของสาระเนื้อหาที่จะต้องเรียนต้องสอน
4. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์และเครื่องช่วยสอนต่าง ๆ และได้เสนอวิธีการสอนที่ได้ผลดีนั้นควรมีลักษณะ ดังนี้

4.1 ชี้และแสดงทักษะที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างกระจ่างชัด

4.2 ให้ผู้เรียน ได้แสดงหรือฝึกทักษะ แล้วช่วยอธิบายอย่างเป็นขั้นตอนแก้ไขข้อผิดพลาดและความเข้าใจผิด ๆ

4.3 หลักจากที่ผู้เรียน ได้แสดงหรือปฏิบัติทักษะที่ฝึกสอนแล้วได้ ถูกต้อง จึงให้ผู้เรียนนั้นสอนเพื่อน ๆ หรือผู้เรียนคนอื่น ๆ ด้วยวิธีการเดียวกัน โดยผู้สอนเป็นผู้สังเกตและควบคุมให้เป็นไปอย่างถูกต้อง

บรรจง ชูสกุลชาติ (2528 : 10) ได้กล่าวถึง ทิศทางของกระบวนการเรียนการสอนในการศึกษาเพื่ออาชีพว่า ให้ครู - อาจารย์ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน จากการ เรียนรู้อย่างเดียว มาเป็นการเรียนด้วยการกระทำจนเกิดทักษะและเป็นกิจนิสัยที่มั่นคง ปรับการเรียนการสอน จากการจดจำตามตำรา มาเป็นการเรียนการจัดการมุ่งการเรียนการสอนให้มีทักษะ ในการสร้างผลผลิต ตลอดจนการให้และการบริการเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม

สรุปการสอนวิชาชีพนั้น มีลักษณะแตกต่างไปจากวิชาสามัญอื่น ๆ โดยทั่วไปทั้งนี้เพราะว่า การสอนวิชาชีพนั้นเน้นหนักหนักการฝึกปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ ในอันที่จะออกไปประกอบอาชีพได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม โครงสร้างของ หลักสูตรวิชาชีพนั้น ประกอบด้วยหลายลักษณะ เช่น วิชาที่เป็นภาคทฤษฎีล้วน ๆ วิชาที่เป็นภาคปฏิบัติล้วน ๆ และ วิชาที่มีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติและปฏิบัติรวมกัน จึงจำเป็นที่ผู้สอน จะต้องศึกษาถึงวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะให้การเรียนการสอนวิชาชีพได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้สอนควรจะใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ หรือจะเลือกแบบใดแบบหนึ่งที่เหมาะสมที่สุดกับเนื้อหาวิชาและผู้เรียนก็ได้

ศิริฉันทน์ สติรกุล (2540 : 91 - 94) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่น่าสนใจ 5 ข้อ ที่จะแนะนำเพื่อจะ ทำให้การสอนวิชาธุรกิจน่าสนใจและดึงดูดใจนักเรียนมากขึ้น คือ

1. การค้นหาคำตอบด้วยตนเอง(Permit discovery) ในสหรัฐอเมริกา ครูที่ ผู้เรียนชอบหรือครูที่สอนเก่งในความคิดของนักเรียน คือ ครูที่เปิดโอกาสให้นักเรียนค้นหา คำตอบด้วยตนเองเป็นสิ่งท้าทายในการเรียนและเป็นสิ่งที่ครูควรปลูกฝังให้ผู้เรียนมีลักษณะนิสัยอย่างนี้

2. การสอนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยุคสมัยปัจจุบัน (Show some relevance of the real world) นักเรียนควรหาข่าวสารความรู้จากแหล่งข้อมูลทั้งในและนอกประเทศ จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารโทรคมนาคม เช่น อินเทอร์เน็ตหรือนำ นักเรียนได้เห็นของจริง เช่น ทัศนศึกษา สถานที่ประกอบการขนาดเล็ก และเชิญวิทยากรบรรยาย การประกอบการธุรกิจนั้น ๆ เพื่อจะได้เห็นสภาพจริงและเข้าใจดีกว่าตำรานอกจากนั้นควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น เช่น การอภิปราย การโต้วาที กรณีศึกษา การสอนแบบสืบสวน บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เกม และศูนย์การเรียน ฯลฯ

3. ความหลากหลายในการสอน(Make full use of variety) เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ เช่น เอาเทคโนโลยีมาช่วยสอน ได้แก่ วีดิโอเทป แบบจำลอง รูปภาพและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แต่ต้องเลือกวิธีการและสื่อที่เหมาะสม การเรียนการสอนที่ดี ต้องเน้นให้นักเรียนคิดและลงมือทำ โดย

3.1 ใช้สื่อประกอบการสอน (Use visual aids) เช่น ใช้แผ่นใส

3.2 ให้ทำแบบฝึกหัด(Use written or hands-on exercises)

3.3 การอภิปรายแบบวงกลม (Use a circular discussion) โดยจัด นักเรียนเรียนนั่งเป็นวงกลมแล้วให้อภิปราย

3.4 ให้ทำรายงานหรือโครงการ (Assign unique projects)

3.5 ให้จัดบอร์ดนิทรรศการ (Use bulletin boards that teach)

4. การให้รางวัล (Build in a reward system) การเสริมแรงมีทั้งภายในซึ่งเกิดจากความต้องการภายในของนักเรียนและการเสริมแรงภายนอก เช่น ให้รางวัลให้คะแนนโดยประเมินผลให้หลากหลาย คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หรือมีวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ คือ การใช้รูปภาพเป็นแรงกระตุ้น โดยครูติดรูปนักเรียนที่สมควรได้รับการยกย่องและประกาศเกียรติคุณไว้ นักเรียนก็ตั้งใจให้เห็นรูปติดบอร์ด จะเป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนคนอื่นได้ปฏิบัติตาม อีกวิธีหนึ่งคือ ส่งจดหมายรายงานผู้ปกครองให้ทราบว่าลูกหลานของท่านเป็น ผู้ที่ได้รับการยกย่องทำให้ผู้ปกครองมีแรงจูงใจที่จะสนับสนุนโรงเรียน

5. การสอนในแต่ละบทเรียนต้องมีจุดหมายชัดเจน(Have a purpose for every lesson) เช่น ศึกษาจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร วัตถุประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชา และวัตถุประสงค์การเรียนการสอน ซึ่งมี 2 ระดับ คือ วัตถุประสงค์ทั่วไป หรือวัตถุประสงค์ปลายทาง และวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม หรือวัตถุประสงค์

เฉพาะหรือวัตถุประสงค์นำทางซึ่งเป็นตัวสำคัญในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนและการประเมินผล

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2535 : 195) ได้กล่าวถึง แนวปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนดังนี้

การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษเพราะการเรียนการสอนเป็นหัวใจที่สำคัญของงานด้านวิชาการ ในการปรับปรุงการเรียน การสอนนั้น นอกจากจะปรับปรุงในส่วนที่เป็นเครื่องช่วยในการสอนอาทิ โสตทัศนูปกรณ์แบบเรียน หลักสูตรแล้ว สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ ปรับปรุงพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวทันวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและ สอดคล้องกับความต้องการความก้าวหน้าของสังคมเกี่ยวกับการเพิ่มพูน ประสิทธิภาพของครูอาจารย์นั้นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. ปฐมนิเทศครูอาจารย์ใหม่
2. ประชุมหารือหรือชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. ส่งเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทั้งในด้านเนื้อหาวิชาและการใช้เทคโนโลยีกับการเรียนการสอน
4. ส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป
5. ส่งเข้าไปศึกษาในสถานศึกษาสถาบันต่างๆ เฉพาะแขนงวิชา
6. จัดประชุมสัมมนาในแต่ละหมวดวิชา
7. ให้การนิเทศภายในสถานศึกษา
8. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในหัวข้อต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
9. ให้ไปฝึ กอบรมด้านฝีมืองาน โดยการปฏิบัติจริง
10. ให้ไปดูงานในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงเพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน หรืองานที่ปฏิบัติอยู่

ประพิศ แสงสว่าง (2539 : 190) ได้วิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนว่าส่วนใหญ่วิทยาลัยได้มีการปฏิบัติ ได้แก่ วิทยาลัยประชุมชี้แจงคณะกรรมการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจโครงสร้างของหลักสูตร ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการสอน การกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนทำบันทึกการสอน สนับสนุนการนำนักศึกษาไปทัศนศึกษา และการเชิญวิทยากรให้ความรู้แก่นักศึกษา ทั้งนี้วิทยาลัยเห็นว่า การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติการสอนเป็น สิ่งสำคัญที่จะทำ

ให้หลักสูตรบรรลุลดอุปสงค์ที่ตั้งไว้ วิทยาลัยจึงมีการควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงานของครู ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากที่สุด

2.4.3 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุอุปกรณ์ และวิธีประกอบการสอน ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการศึกษา เนื่องจากสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับ ผู้เรียน ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนจะ เน้นหนักทาง ทฤษฎีอย่างเดียวนั้นไม่ได้ การเรียนการสอนที่ดี ควรมีการนำสื่อการเรียน การสอนที่ดีและมีประสิทธิ ภาพมาใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในวิชาชีพนั้นอย่างแท้จริง

ภิญโญ สาธร(2526 : 324) ได้ให้ความหมายของวัสดุอุปกรณ์การสอนว่า หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ทุกชนิดที่นำมาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียน จะได้เรียนรู้จากของจริง และมองเห็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต(2528 : 202) ให้ความหมายของสื่อการสอนว่า สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือและ/หรือวิธีการที่จะนำหรือถ่ายทอดสารไปยังผู้รับ สื่อการเรียน คือ วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการหรือเทคนิคที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนส่งหรือ ถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะ ไปยังผู้เรียน

จากลักษณะแนวคิดและเทคโนโลยีการศึกษา เขียรศรี วิวิธศิริ (2527 : 36) แยกประเภทของสื่อ ได้ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ (Equipment หรือ Decices) เป็นเครื่องมือหรือกลไกประเภทหนักมีระบบ การทำงานด้วยตัวของมันเอง เช่น กล้องถ่ายรูป เครื่องฉาย (Projectors) ประเภทต่าง ๆ คอมพิวเตอร์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ

2. วัสดุ (Materials) มีขนาดเล็ก (Software) เป็นวัสดุต้นเปลืองและใช้ประกอบกับสื่อ ในข้อ 1 เช่น फिल्मภาพยนตร์ ฟิล์มเทป ภาพนิ่ง ซอล์ด แผ่นภูมิและวัสดุบางชนิดเสนอเรื่องราว ด้วยตัวของมันเอง เช่น แผนที่ หุ่นจำลอง รูปภาพ รวมถึงเอกสารต่าง ๆ

3. วิธีการและเทคนิค (Methods and Technique) อยู่ในรูปของกระบวนการกระทำเป็น ศิลป

กระทำเป็นศิลปะของการสื่อความหมาย หรือศิลปะของการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน ซึ่งอาจจะ รวมหรือไม่รวมสื่อ 2 ประเภทข้างต้นก็ได้ เช่น การสาธิต การทดลองปฏิบัติจริง บทบาทสมมติ นิทรรศการ การใช้บทเรียนปลายเปิด หรือการเล่นเกมส์ต่าง ๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 258) กล่าวว่า งานสื่อการสอนเป็นการนำเทคโนโลยี ทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ สถานศึกษาจะมี งานสื่อการสอนโดยเรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ งานสื่อการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างไรก็ตามงานสื่อการสอนเป็นงานบริการ ในด้านวัสดุ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์แก่ครูอาจารย์และนักเรียน ในด้าน การบริการ สื่อการสอนจะมีการจัดสื่อการสอนเพื่อไว้บริการ การจัดบริการในรูปแบบต่างๆ การบำรุงรักษาสื่อการสอน การประชาสัมพันธ์ การจัดโครงการด้านวิชาการและ การประเมินผล

นอกจากนั้น ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2535 : 248-252) ยังได้กล่าวถึงการเลือกใช้สื่อการสอนพอสรุปได้ดังนี้

1. การจัดทำสื่อการสอน โดยครู-อาจารย์จัดทำขึ้นเอง หรือให้นักศึกษาจัดทำขึ้นจากคำแนะนำของครู โดยการบริจาค ยืม จากหน่วยงานอื่น หรือจากเงินงบประมาณ
2. การเลือกใช้สื่อการสอน ต้องคำนึงถึงลักษณะวิชาที่สอน คุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษา บทบาทในการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา

ความมุ่งหมายของการใช้สื่อ

1. สร้างความเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดและประสบการณ์ตรงมากขึ้น
2. ได้รับความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจำสิ่งที่เรียนได้ในระยะยาว
4. นำสิ่งที่ประสบการณ์ตรงมาสู่ห้องเรียนมากขึ้น
5. สร้างพื้นฐานในด้านความคิดสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน
6. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียน และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ชัดเจนขึ้น
7. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้
8. เป็นเครื่องมือใช้ทบทวน สรุป และทำให้เนื้อหาสัมพันธ์กัน
9. เสริมสร้างกิจกรรมที่แปลกออกไป และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่
10. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วยิ่งขึ้น

งานบริการสื่อการสอน มีหน้าที่หลักในการให้บริการและการจัดโครงการไว้ ดังนี้คือ

1. การจัดสื่อการสอนเพื่อบริการ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
  - 1.1 ดำรวจสภาพของสื่อ
  - 1.2 ดำรวจอาคารสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการ โสตทัศนูปกรณ์ การสำรวจสภาพวัสดุ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนความพร้อมต่าง ๆ ในการให้บริการ
  - 1.3 ดำรวจความต้องการทางสื่อการสอน ความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการจัดหาสื่อการสอน

1.4 การจัดหาสื่อการสอน เมื่อได้สำรวจสภาพปัญหาความต้องการในการใช้สื่อแล้ว จึงควรวางแผนการจัดหาสื่อการสอน ซึ่งอาจได้มาโดยการผลิตเอง ขอยืม จัดซื้อ หรือขอบริจาค

2. การบริการสื่อการสอน มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 งานลงทะเบียน เมื่อจัดหาสื่อมาได้ ควรจะได้ลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐาน โดยมีจุดมุ่งหมายว่า มีสื่ออะไรบ้างที่พร้อมจะให้บริการ

2.2 งานจัดทำบัตรรายการ เพื่อค้นหาได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2.3 งานเทคนิคก่อนนำออกมาบริการ ซึ่งจะต้องจัดทำรายการต่าง ๆ ติดไว้ที่สื่อทั้งตัวกล่องและสื่อเอง

2.4 การสร้างข้อปฏิบัติในการให้บริการงานสื่อการสอนเพื่อให้เกิด ระเบียบและถือปฏิบัติในลักษณะเดียวกัน

ปฏิคม เทียมภักดี (2537 : 145) ได้วิจัยการศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านสื่อ การเรียนการสอน เมื่อพิจารณาทั้งโดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทวิทยาลัย เห็นได้ว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง เห็นได้ว่าวิทยาลัยเทคนิคทั้ง 2 ประเภท มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในเรื่องการจัดทำเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียนและวิชาเรียน การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ จัดทำเอกสารประกอบการสอน ตำราเรียน และการสำรวจความต้องการ วัสดุอุปกรณ์ ก่อนเปิดภาคเรียน มีความต้องการในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ใน 3 อันดับแรก ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครู-อาจารย์ มีความต้องการที่จะพัฒนาเทคนิควิธีการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์คือผู้เรียนมากที่สุดและต้องการมีความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยการแต่งตั้งตำราเกี่ยวกับวิชาที่ตนเองทำการสอน เพื่อเพิ่มตำแหน่งให้กับตนเอง และเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยส่วนรวม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างประเภทของวิทยาลัย เห็นได้ว่า วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพประเภทเดียว มีความต้องการมากกว่า วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพหลายประเภท ในเรื่องราวการสำรวจความต้องการวัสดุ อุปกรณ์ ก่อนเปิดภาคเรียน การส่งเสริมครู-อาจารย์ มีความรู้ในการผลิตสื่อ โสตทัศน และการติดตามประเมินผล การใช้และการบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่มีความแตกต่าง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากวิทยาลัยเทคนิคที่ เปิดสอนวิชาชีพประเภทเดียว มีบุคลากรน้อยและยังขาดความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการผลิต และการบำรุงรักษาสื่อตลอดจนการประเมินผล จึงเห็นควรให้มีการจัดสัมมนาหรือให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวเพิ่มขึ้น

สื่อการสอนจึงนับว่ามีประโยชน์มาก เนื่องจากช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องให้ความสนใจ สนับสนุน ส่งเสริมเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ และบริการครู-อาจารย์ ให้ได้ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ ผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.4 การจัดการอาคารสถานที่

อาคารสถานที่นอกจากจะเป็นที่พักอาศัยที่มั่นคงแข็งแรง คุ้มแดด คุ้มฝน มีความสมบูรณ์ และเอื้ออำนวยต่อการเรียน แล้วยังเป็นที่พบปะสังสรรค์ มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้สอน ผู้เรียน ผู้บริหาร และประชาชนทั่วไป อาคารเรียนยังเป็นศูนย์รวมของ นักวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอน เป็นศูนย์กลางโครงการจัดกิจกรรมทาง การศึกษา เพื่อผู้เรียนและชุมชน นอกจากนี้อาคารเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษายังมีอิทธิพลต่อ การหล่อหลอม พฤติกรรมทัศนคติ ค่านิยม สติปัญญา และสังคมของผู้เรียนและครูอาจารย์

ความสำคัญของการวางแผนอาคาร และสภาพแวดล้อม จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งดังที่ Bagby และ Stickly (1957 : 579-581) ได้กล่าวไว้และสรุปดังนี้

...ก่อนสร้างอาคารเรียนควรได้วางแผนผังก่อน การวางแผนผังอาคารเรียน เหมือนกับการวางแผนจัดทำหลักสูตร คือจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ใน การจัดการศึกษาและจะต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์อีกด้วย เมื่อวางวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจนดีแล้ว การสร้างอาคารเรียน และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ จะต้องสร้างให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่ใช่วางหลักสูตรให้เป็นไปตาม การสร้างอาคารเรียน แต่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเปลี่ยนแปลงได้และ วิธีการสอนอาจคิด วิธีใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ เมื่อนั้นก็จะเป็นเรื่องของการยืดหยุ่น...

ในขณะที่ สนานิจิต สุคนธทรัพย์ และคณะ (2525 : 182) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการวางแผนอาคารและสภาพแวดล้อมไว้ดังนี้

1. ทราบถึงความต้องการอาคารสถานที่ทางการศึกษาในท้องถิ่นนั้น ๆ และสามารถสนองความต้องการนั้น ได้อย่างดีที่สุด เท่าที่ทรัพยากรจะอำนวยให้
2. ให้ได้โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เทคนิคการสอน และรูปแบบการจัดการศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นเสมอในโลกของการศึกษาในยุคปัจจุบัน สามารถให้ประโยชน์ ได้ดีที่สุดในระยะยาว
3. ให้ได้โรงเรียนที่สวยงาม สภาพแวดล้อมที่ดี เนื่องจากการคิดถึงความสัมพันธ์ ครบถ้วนของอาคารและสถานที่ต่าง ๆ ทั้งหมด
4. ให้ได้โรงเรียนที่ประหยัด นับตั้งแต่ประหยัดในการก่อสร้าง ประหยัดใน การบำรุงรักษา
5. ให้ทราบระยะเวลาที่สมบูรณ์เต็มรูปแบบของโครงการ และงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างรวดเร็ว แน่นอน เนื่องจากมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย ขั้นตอนการทำงาน และระบบควบคุมชัดเจน

Conant(1967 : 1) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่เรียนไว้ว่า อาคารเรียน ควรจะได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ อย่างปลอดภัยและดึงดูดใจ สามารถเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับโปรแกรมการเรียนการสอน การบริหารและให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนด้วย

Vickery (1964 : 25) ได้เสนอแนะว่า ห้องเรียนปกติควรมีค่าการใช้ประโยชน์ ที่เหมาะสมเท่ากับร้อยละ 90 ส่วนห้องเรียนพิเศษ เช่น โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการควรมีใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม เท่ากับร้อยละ 75

Smith (1961 : 116-119) การที่จะใช้อาคารสถานที่ให้ได้ประโยชน์อย่างเต็มที่นั้น ต้องอาศัย การวางแผนที่ดี ตั้งแต่การก่อสร้าง ซึ่งผู้บริหาร ครู สถาปนิก และวิศวกร ต้องร่วมมือกันร่างแบบแปลนการก่อสร้างที่สอดคล้องกับระบบการเรียนการสอนของ สถานศึกษานั้นๆ (From Follows Function) ต่อจากนั้นก็เป็นที่หน้าที่ของผู้บริหารที่จะจัดการในด้านการเรียนการสอนและการบริหาร เพื่อที่จะได้ใช้อาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ เพราะการลงทุนเรื่องใดก็ตาม ถ้าเกิดความสำเร็จเพิ่มขึ้น ย่อมสะท้อนให้เห็นว่าระบบการศึกษานั้นขาดประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนวิชาชีพจะต้องเป็นสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานเฉพาะ โดยทั่วไปแล้ว สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงานมี 6 ลักษณะด้วยกันคือ

1. ห้องเรียน เป็นห้องเรียนทั่ว ๆ ไป ที่ใช้ในการสอนวิชาที่เป็นภาคทฤษฎี เช่น วิชาสามัญและวิชาสัมพันธ์ วิชาทฤษฎีช่าง
2. ห้องเขียนแบบ เป็นห้องเฉพาะใช้ในการเรียนการสอนเขียนแบบ ซึ่งจะต้องมีครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเขียนแบบ คือ โต๊ะและเครื่องมือสำหรับเขียนแบบ
3. ห้องปฏิบัติการ เป็นห้องที่ใช้สำหรับการเรียนหรือทดลองเฉพาะอย่าง เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องทดลองหรือห้องทดสอบดิน
4. โรงฝึกงาน แยกเป็นโรงฝึกงานของแผนกวิชา หรือสาขาวิชา
5. การฝึกงานภาคสนาม เช่น การเรียนการสอนวิชาภาคปฏิบัติหรือการออกไปทำการเดินสายไฟ ตามอาคารอื่น ๆ ทั่วไป

6. การฝึกงานตามสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานตามสถานประกอบการอื่น ๆ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ฯลฯ

เมธี ปิณฑนานนท์ (2528 : 9 -10) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในแง่ของอาคารสถานที่จะต้องสนองต่อประโยชน์ใช้สอยอย่างสูงสุด ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ 10 ประการ ดังนี้ คือ

1. มีความเพียงพอ (Adequacy) หมายถึงมีความเพียงพอในด้านต่าง ๆ เช่น อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องเรียน ห้องใช้ประโยชน์ต่าง ๆ วัสดุ สนามเล่นและพักผ่อน ส้วม และอื่น ๆ

2. มีความเหมาะสม (Suitability) กล่าวคือ จะต้องมีความเหมาะสมในด้านที่ตั้งของอาคารสถานที่ ลักษณะของพื้นที่ และการจัดอาคารสถานที่ เป็นต้น

3. มีความปลอดภัย (Safety) ต้องมีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อัคคีภัย ภัยพิบัติ มรสุม และอื่น ๆ

4. มีสุขภาพลักษณะ (Healthfulness) อยู่ห่างไกลจากอากาศเป็นพิษ แก๊สพิษ ช่างโสเภณี และอื่น ๆ

5. ระยะทางที่ติดต่อและใช้สอย (Accessibility) ที่ตั้งของโรงเรียนจะต้องไม่ไกลหมู่บ้านจากจุดต่าง ๆ ในบริเวณ รวมทั้งไม่ห่างไกลจากสิ่งอำนวยความสะดวกสถานศึกษา เช่น ห้องสมุดสาธารณะ สวนสาธารณะ และอื่น ๆ รวมทั้ง สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ส้วมไม่ไกลจากอาคารมากเกินไป บ้านพักครู บ้านพักครูใหญ่หรือบ้านพักนักร้องโรง บ้านเหล่านี้ไม่ควรตั้งอยู่ใกล้อาคารเรียนหรือในบริเวณโรงเรียน

6. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) จะต้องมีการเอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลง และเอื้ออำนวยต่อการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน รวมทั้งเครื่องใช้ต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้

7. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การได้ใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มาก แต่ใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยน้อยที่สุดหรือคุ้มค่าที่สุด

8. มีความประหยัด (Economy) หมายถึง อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้นมีความประหยัด เช่น ประหยัดในการซ่อมบำรุงรักษา การเคลื่อนย้ายและอื่น ๆ

9. สามารถขยายขยายได้ (Expansibility) หมายถึง การออกแบบอาคารสถานที่ซึ่งสามารถขยายได้ มีการเตรียมการขยายตัวได้พอสมควร ซึ่งสามารถขยายได้ง่ายและเปลี่ยนแปลงน้อย ทั้งนี้รวมถึงการขยายพื้นที่ดินของสถานศึกษานั้น ๆ

10. มีรูปร่างสวยงาม (Appearance) จะต้องมีการวางแผนผังบริเวณสถานศึกษาได้อย่างสวยงามและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีการตกแต่งบริเวณห้องเรียนและอื่น ๆ ให้เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็นอยู่ตลอดเวลา

บุญถือ งามสง่า (2538 : III) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า ความเพียงพอและความเหมาะสมของอาคารเรียนและโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการมีปัญหามากกว่าครู-อาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

กล่าวโดยสรุป การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความจำเป็นที่จะสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยจะต้องคำนึงถึงความ ยืดหยุ่นของขนาดห้องเรียน การใช้อาคารสถานที่ในการสอนภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ตลอดจนการเรียน

การสอนในวิชาชีพต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียนในการฝึกงานจึงต้องอาศัยการวางแผนที่ดีของผู้บริหาร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์อาคารสถานที่ให้มากที่สุดที่จะทำได้

2.4.5 การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู จุดประสงค์ในการนิเทศนั้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ มีความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อลดความสูญเปล่าทางการศึกษาตลอดจนช่วยเหลือครูให้มีความมั่นใจในการทำงานมากขึ้น และเป็นการประมวลผลงานของครูด้วย ในปัจจุบันเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมได้เปลี่ยนแปลงไป งานวิชาการจะต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกันด้วย เช่น หลักสูตร วิธีสอน กิจกรรมการสอนและเพื่อเป็นการแก้ปัญหา ต่าง ๆ จึงได้มีการจัดให้มีการนิเทศติดตามผลเพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ ที่จะนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลง

Good (1973 : 681) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามของเจ้าหน้าที่ผู้จัดการศึกษาในการที่จะส่งเสริม แนะนำครูและบุคลากรของโรงเรียน ให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนได้แก่ การส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ การพัฒนาความรู้ การเลือก และปรับปรุงวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิธีสอน และการประเมินผล การเรียนการสอน ผลสุดท้ายการนิเทศการศึกษา ควรเป็นกระบวนการที่ดีแก่นักเรียนในทุกระดับ

ส่วน เมธิ ปิลันธนาพันธ์ (2525 : 280) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นหน้าที่หนึ่งในการดำเนินการในโรงเรียน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ดูแล และประเมินผลการก้าวหน้าของการ

ปฏิบัติงานที่เป็นอยู่และเพื่อความมั่นใจว่าการบริหารในโรงเรียนที่ เป็นอยู่นั้น ได้ดำเนินไปตามแผนงานและการสอนหน้าที่การควบคุมที่จะช่วยแก้ไขการปฏิบัติงานของผู้สอนและฝ่ายบริหารด้วย

เช่นเดียวกับ ชาตยุทธ์ อาจิณสมภาร (2525 : 100) ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่า คือ กระบวนการสร้างสรรค์ในการให้คำแนะนำ และการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูและนักเรียน เพื่อการปรับปรุงตัวเองและสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่พึงประสงค์

Wiles (1967 : 5-10) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การแนะนำซึ่งกันและกัน การวางแผน การปรึกษาหารือร่วมกันและเป็นการสนับสนุน ช่วยเหลือและร่วมมือกันมากกว่าการใช้อำนาจสั่งการ

หลักสำคัญในการนิเทศการศึกษา

ผู้นิเทศจะต้องระลึกเสมอว่า การนิเทศนั้นไม่ใช่การสอน หรือการแก้ปัญหาให้ แต่การนิเทศเป็นการช่วยให้ครู - อาจารย์รู้จักคิดค้นและหาวิธีทำงานด้วยตนเอง ผู้นิเทศจึงควรวางทางส่งเสริมให้ครู-อาจารย์ได้เกิดความเชื่อมั่นในความสำเร็จและความสามารถของตนเอง ทั้งนี้จะต้องช่วยให้ครู-อาจารย์มีความคุ้นเคยกับแหล่งวิชาการและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

Adam และ Dickey (1953 : 2 - 15) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา มีหลักเกณฑ์ ที่ควรคำนึงดังต่อไปนี้

1. ให้ถือว่าการนิเทศ คือ การวางโปรแกรมเพื่อปรับปรุงการสอน
2. ให้ถือว่าการนิเทศ คือ บุคคลหนึ่งที่รับผิดชอบในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิผลของสถานะการเรียนการสอน

3. ความแตกต่างของการนิเทศ และการบริหารอยู่ที่เหตุผลของการกระทำ
4. การนิเทศที่ใช้อำนาจจะไม่บังเกิดผลในการปรับปรุงการสอน
5. การนิเทศไม่ใช่การสอน แต่เป็นการแนะนำให้ครูรู้จักช่วยตนเอง
6. การนิเทศที่ได้ผล ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย
7. การนิเทศและการพัฒนาหลักสูตรมีความสัมพันธ์กัน
8. การนิเทศแบบทั่ว ๆ ไปเป็นการนิเทศที่บังเกิดผล

นอกจากนี้ การที่ผู้บริหารจะสามารถทำหน้าที่นิเทศการศึกษาได้ผลดีหรือไม่ เพียงใด ยังขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ทักษะในการนิเทศ Wiles (1967 : 11-48) ได้กล่าวถึง ทักษะของผู้นิเทศการศึกษาไว้ สรุปได้ว่า ผู้ที่จะทำการนิเทศการศึกษาได้ผลดีนั้นจะต้องมีทักษะในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ

1. ทักษะด้านผู้นำ
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะในกระบวนการหมู่พวก
4. ทักษะในการบริหารงานบุคคล
5. ทักษะในการประเมินผล

เมธี บิลันธนานนท์ (2533 : 70) ได้กล่าวถึงการนิเทศการสอนอาชีพและเทคนิคศึกษาว่า การนิเทศ หมายถึง การร่วมมือกันทำงานโดยใช้เหตุผลและปัญญา การติดต่อสื่อสารกัน การใช้นุสัยสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงเพื่อความก้าวหน้าการพิจารณาถึงความต้องการของสถาบันและปัจเจกบุคคล เพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีการปฏิบัติได้อย่างถูกต้องก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น

จากความหมายนี้สามารถแยกเป็นจุดมุ่งหมายให้เด่นชัดเป็น 4 ประการ คือ

1. เพื่อแก้ไข(Corrective) การนิเทศต้องมุ่งที่การแก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ข้อบกพร่องเล็กน้อย ข้อบกพร่องพอประมาณ จนกระทั่งข้อบกพร่องที่มีผลเสียหายและรุนแรง

2. เพื่อการป้องกัน(Preventive) การนิเทศต้องมุ่งที่จะป้องกันมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารใช้หลักสูตรและการเรียนการสอน หรือมุ่งลดปัญหาให้เหลือน้อย ที่สุด โดยจะต้องมีการคาดคะเนว่าจะมีปัญหาและความยุ่งยากอะไรอยู่ข้างหน้า แล้วร่วมกันวางแผน

3. เพื่อการก่อหรือสร้าง (Constructive) มุ่งให้รู้จักใช้วิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ สร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมาใช้เอง เช่น วัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

4. เพื่อการสร้างสรรค์ (Creative) มุ่งให้โอกาสได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยและหาสิ่งที่เหมาะสมมาใช้สำหรับการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนนั้น ชาริ มณีสริ (2525 : 168-186) กล่าวว่าผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้

1. การปฐมนิเทศครูใหม่ ผู้บริหารควรจะได้วางแผนปฐมนิเทศครูใหม่ก่อนโรงเรียนเปิด เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับโรงเรียน และงานในหน้าที่ที่จะทำ
2. การจัดการประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อชี้แจงถึงงานที่จะต้องทำเมื่อเปิดภาคเรียน และชี้แจงโครงการใหม่ ๆ ที่ครูยังไม่ทราบ
3. การสังเกตการสอนหน้าชั้น ผู้บริหารควรได้มีเวลาสังเกตการสอนในชั้นต่าง ๆ เพื่อที่จะได้หาทางช่วยเหลือในด้านเนื้อหาสาระ วิธีสอน การใช้สื่อ การวัดผลและประเมินผล
4. การเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ ถ้าปรากฏว่าหลังจากผู้บริหารได้ทำการให้ครูนิเทศให้คำแนะนำต่าง ๆ แล้ว การสอนของครูยังไม่ดีขึ้นเท่าที่ควร ผู้บริหารควรจะจัดบริการให้ครูได้มีโอกาสไปเยี่ยมชั้นเรียนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะเป็น โรงเรียนเดียวกันหรือต่างโรงเรียน
5. การสาธิตการสอน ผู้บริหารจะเชิญครูภายในโรงเรียนที่มีความสามารถหรือวิทยากรภายนอกโรงเรียน ที่มีความสามารถในการสอน มาทำการสาธิต และเปิดโอกาส ชักถามข้อข้องใจหรือปัญหา
6. การนิเทศด้วยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
7. การนิเทศด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้และปฏิบัติงานจริงในเรื่องที่น่าสนใจ
8. การอบรมครู ผู้บริหารจะต้องจัดการอบรมครูในโรงเรียนของตน หรือร่วมกับโรงเรียนใกล้เคียง และเรื่องที่จะอบรมควรเป็นเรื่องที่ครูมีความต้องการ
9. การจัดสัมมนาครู เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติการสอน
10. การจัดหนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ครูได้อ่านหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง
11. การปรับปรุงห้องสมุดให้มีสภาพดี ทันสมัย และแนะนำให้ครูรู้จักใช้ห้องสมุดเพื่อจะได้แนะนำนักเรียนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. การจัดบริการโสตทัศนศึกษาให้แก่ครู

13. การแนะนำให้ครูเป็นสมาชิกของสมาคม หรือวารสาร ที่มีประโยชน์ทางการศึกษา

14. การส่งเสริมให้ครูไปเรียนเพิ่มเติมในหลายรูปแบบ เช่น เรียนต่อภาคปกติ ภาคค่ำหรือการเรียนระยะสั้น

เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 88-91) กล่าวถึงการให้บริการเสริมสร้างความรู้ให้กับครู - อาจารย์ ไว้ว่า

1. การอบรมครูประจำการ
2. การพาครู-อาจารย์ไปดูการศึกษา
3. การประเมินมาตรฐานของโรงเรียน
4. การบริการเอกสารทางวิชาการ
5. การจัดศูนย์วิชาการ
6. การพบปะครู - อาจารย์

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 263-264) ได้แบ่งลักษณะงานนิเทศการศึกษา เป็น 10 งานคือ

1. งานนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวกับการออกแบบปรับปรุงพัฒนา เพื่อการเรียนการสอน งานหลักสูตรอาชีวศึกษา ควรได้รับการพิจารณาถึงความต้องการของตลาดแรงงาน ความต้องการของอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และ ความต้องการของผู้เรียนประกอบด้วย

2. การนิเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำแผนงานเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การแปลความหมายของหลักสูตรเป็นพฤติกรรมการเรียนการสอน การแนะนำการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้องเหมาะสม

3. การนิเทศเกี่ยวกับเลือกสรรบุคคล เป็นการจัดให้มีคณะบุคคลเพื่อรับผิดชอบ

ในกิจกรรมต่าง ๆ ของการจัดทำกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการคัดเลือก การบรรจุ การทดสอบและการพัฒนาบุคลากร

4. การนิเทศเกี่ยวกับการจัดตั้งอำนวยความสะดวก ได้แก่การจัดให้มีวัสดุและ สื่อการเรียนการสอนให้พอเพียงตามความจำเป็นต่อการใช้ในการเรียนรู้ เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. การนิเทศเกี่ยวกับการจัดวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การจัดซื้อและการหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมในการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การจัดอบรมบุคลากรประจำการ จัดฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้า และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

7. การปฐมนิเทศ จัดให้มีความรู้เบื้องต้น แก่ครูใหม่ เพื่อให้สามารถเข้าใจและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน

8. งานนิเทศการบริการพิเศษ เป็นการจัดบริการอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการสอน รวมทั้งงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักการ นโยบาย แนวปฏิบัติในการทำงานให้เหมาะสมกับสถานะการณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา

9. งานนิเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนให้มีความเข้าใจ รวมทั้งดำเนินการด้านบริการการศึกษาให้ชุมชน

10. งานประเมินผล เป็นการประเมินผลการสอนทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อนำมาปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 267-269) กล่าวถึง เทคนิควิธีการนิเทศ ว่า

1. เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้
2. เชิญสถานประกอบการ โรงงาน บริษัท ห้างร้านมาสาธิตอุปกรณ์
3. ไปศึกษาดูงานตามสถานประกอบการ
4. จัดแหล่งบริการทางวิชาการ
5. สนทนาทางวิชาการ
6. ประชุมสัมมนา
7. สาธิตการสอน
8. สังเกตการสอนในชั้นเรียน

ประพิศ แสงสว่าง (2539 : 192-193) ได้วิจัย สภาพการบริหารงานวิชาการของ

วิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยได้จัดกิจกรรมนิเทศ ครู-อาจารย์ตามที่โอกาสอำนวยให้ จัดกิจกรรมการนิเทศ กิจกรรมที่วิทยาลัยได้จัด คือ การสนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เนื่องจากการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงาน ครู-อาจารย์ที่สอนจะต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเจริญทางวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงจำเป็นที่ครู-อาจารย์จะต้องได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ โดยการที่วิทยาลัยจะต้อง ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาต่อ ได้ฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งครู-อาจารย์จะได้รับประสบการณ์ตรงจากการศึกษา ทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติ อันจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ ตรงตามสาขาวิชาที่สอน และจะได้นำความรู้ ทักษะที่ได้รับมาถ่ายทอดแก่นักศึกษา ก็จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้านการจัดหาเอกสารให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้า เป็นสิ่งจำเป็น

อย่างยิ่งที่วิทยาลัยควรจะจัดหาเอกสารทางวิชาการ หรือแนะนำหนังสืออ้างอิงที่จะใช้ในการศึกษาค้นคว้าและควรจัดเตรียมก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อที่ครูจะได้เตรียมความพร้อม เพื่อความมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เช่น การเตรียมเอกสารหลักสูตร จัดหา คู่มือครู หลักสูตรมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง อยู่บ่อย ๆ อาจารย์ผู้สอนจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าทางวิชาการในด้านเนื้อหาที่ตนสอนอยู่เป็นประจำ ด้านการติดตามการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์เพื่อการนิเทศนั้น มีการติดตามและเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานของอาจารย์ผู้สอน เพื่อการแก้ไขอันเป็นการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอน

ปัญญา ผิวเกลี้ยง(2538 : 329-331) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยส่วนรวมเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการประชุมครู เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า โรงเรียนได้กำหนดนโยบายและชี้แจงเกี่ยวกับการสอนให้ครูเข้าใจ การให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาต่อเพิ่มความรู้ให้สูงขึ้น เพราะในปัจจุบันงานบริการมีความเจริญก้าวหน้า มีการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ มีการเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้ ซึ่งครู ผู้บริหาร ควรจะมีความรู้ที่ทันสมัย ซึ่งทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ในการนิเทศการสอนนั้น ผู้บริหารจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ เพราะทำให้การเรียนการสอนและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วีระ ทองประสิทธิ์(2534 : 114-116) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ โรงเรียนได้ตั้งทีมงานนิเทศไว้เหมาะสม โรงเรียนได้กระทำการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนได้จัดอภิปรายเพื่อแก้ปัญหาและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูระหว่างครูด้วยกัน โรงเรียนได้รับความช่วยเหลือด้านนิเทศจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนได้มีการติดตามประเมินผลการนิเทศการสอน จากงานวิจัยดังกล่าว จะพบว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษายังขาดการบริหารงานด้านนิเทศ ซึ่งตามหลักการแล้ว งานนิเทศและการพัฒนาบุคลากรถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารที่ ผู้บริหารจะแสดงบทบาททางวิชาการ เพราะการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ลดความสูญเปล่าทางการศึกษา ซึ่งควรที่จะมีการสนใจและสนับสนุนงานด้านนี้ โดยเฉพาะการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้หรือการให้ครู-อาจารย์ การไปศึกษาดูงานด้านวิชาการในสถาบันอื่น ๆ ซึ่งจะทำให้ครู-อาจารย์ได้รู้เห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัวกว้างขึ้น ได้มีโอกาสเปรียบเทียบและปรับปรุงการสอนของตน เพราะในปัจจุบันวิชาการมีความเจริญก้าวหน้า มีการค้นพบสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งครู-อาจารย์ควรจะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รู้ทันสมัยจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษา ยังพบอีกว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมาก ส่วนครูผู้สอนเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและชี้แจงเกี่ยวกับการนิเทศการสอน และผู้บริหารได้มีการนิเทศการเรียนการสอน จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาให้ชัดเจน และมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการไปนิเทศการเรียนการสอนด้วย อาจกำหนดเป็นตารางในการนิเทศก็ได้ เพื่อสะดวกต่อการบริหารงาน ซึ่งในการนิเทศการสอนนั้นผู้บริหารจะต้องมีการปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ กับครูผู้สอน เพราะจะทำให้ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นที่น่าสังเกตจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ศึกษานิเทศก์ หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียน ในด้านการนิเทศน้อยที่สุด ซึ่งจากข้อค้นพบดังกล่าว อาจเป็นเพราะฝ่ายควบคุมและติดตาม การปฏิบัติงานในด้านการนิเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนมีไม่เพียงพอ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนควรจะได้จัดหาและจัดการนิเทศภายในขึ้นด้วย จะเป็นการสนับสนุนวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สงวนพงศ์ ชวนชม (2533 : 196-197) ได้วิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานด้านการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็น้อยกว่าด้านอื่นทุก ๆ ด้าน สาเหตุเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีปัญหา ด้านบุคลากรมาก เช่น ครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาลาออกระหว่างปีการศึกษาบ่อยและกะทันหัน จากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ทำงานในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาน้อยกว่า 5 ปี จึงทำให้ยากต่อการพัฒนาบุคลากรทางการสอน อีกทั้งครูผู้สอนมีชั่วโมงการสอนมาก ทำให้มีเวลาในการพัฒนาด้านวิชาการน้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในส่วนปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรในระดับปานกลาง และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนพบว่า ทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน คือ มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาและอุปสรรคในด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรนั้น พบว่า ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการยังขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องการนิเทศอย่างแท้จริง ทำให้การนิเทศไม่ได้ผล ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรนั้น ทางฝ่ายบริหารยังไม่มีแผนในการพัฒนาบุคลากร ปัญหาและอุปสรรคมีเห็นได้ชัด ในการพัฒนาบุคลากรมีจำนวนจำกัด บุคลากรเข้าออกบ่อยมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อ การพัฒนาบุคลากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิคม เทียมภักดี (2537 : 147-148) ได้วิจัยการศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานด้านงานนิเทศการเรียนการสอนของวิทยาลัย เมื่อพิจารณาถึงโดยภาพรวมและจำแนกตามประเภทวิทยาลัยเห็นว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง เห็นได้ว่า วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน วิชาชีพประเภทเดียว มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ใน 3 อันดับแรก คือ เรื่องการจัดให้ครู-อาจารย์ มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน การจัดให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษาดูงาน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์และการจัดให้ครู-อาจารย์ในวิทยาลัยที่ได้ผ่านการฝึกอบรม และแนะนำหรือสาธิตความรู้ใหม่ ๆ ให้กับครู-อาจารย์ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากครู-อาจารย์มีงานสอนมาก และได้รับมอบหมายงานพิเศษมากเกินไป ไม่มีเวลาในการประชุมอภิปรายปัญหา ตลอดจนนำความรู้ที่ได้มาสาธิตการให้เพื่อนครูด้วยกันทราบ และผู้บริหารมีภารกิจมากจึงไม่มีโอกาสพบปะกับผู้ได้บังคับบัญชาบ่อย ๆ จึงทำให้การดำเนินงานด้านนี้หย่อนประสิทธิภาพลง ส่วนวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพหลายประเภทมีความต้องการอยู่ในระดับมากใน 3 อันดับแรก คือ เรื่องการนำผลการวิเคราะห์จากกรณีศึกษา มาปรับปรุงระบบการนิเทศการเรียนการสอน การจัดปฏิทินการนิเทศการเรียนการสอนตลอดปี การศึกษาและการจัดป้ายนิเทศสำหรับ ครู-อาจารย์ เพื่อให้ข่าวสารความรู้ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร และ บุคลากรที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ และประสบการณ์ในการนิเทศและผู้ให้การนิเทศไม่ได้รับ ความศรัทธาจากผู้รับการนิเทศ ตลอดจนบุคลากรมีชั่วโมงการสอนมากเกินไป จึงไม่มีเวลาพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น จึงทำให้การดำเนินงานในด้านนี้หย่อนประสิทธิภาพลง เห็นควรปรับปรุงระบบการนิเทศการเรียนการสอนของทั้งหน่วยงานระดับกรม กอง ภาคและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยตรง

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างตามประเภทวิทยาลัย เห็นได้ว่าวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาประเภทเดียว มีความต้องการในการบริหารงานมากกว่าวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพหลายประเภท ในเรื่องการประชุมครู-อาจารย์ เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการสอนก่อนเปิดภาคเรียน การจัดให้ครู-อาจารย์มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้น ไม่มีความแตกต่าง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรของวิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาชีพประเภทเดียวน้อยและมีงานสอนมาก ส่วนมากจะประจำที่แผนกวิชาจึงมีโอกาสประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันน้อย จึงทำให้การดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวหย่อนประสิทธิภาพลง

จากแนวคิดของนักศึกษาที่กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การชี้แนะ ช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นอย่างเป็นกระบวนการและขั้นตอน ผู้ที่

จะทำหน้าที่นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนให้ดีที่สุดก็คือ ผู้บริหารโรงเรียน เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รู้ปัญหาและรู้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนตลอดจนเป็นผู้ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด ดังนั้นการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียน

2.4.6 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งมี ความประสานสัมพันธ์กันอย่างแยกได้ เพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบว่าหลักสูตรและ กิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนความพยายามต่าง ๆ ในอันที่จะส่งเสริมการเรียน การสอน ให้ได้ ผลสมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น ได้ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนว ทางในการหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ ต่อไปอีก

มีผู้ให้ความหมายของการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

Noll (1965 : 13-14) ได้อธิบายความหมายของการวัดผล สรุปได้ว่า การวัดผลมีความ หมายกว้างกว่าทดสอบ การทดสอบหมายถึงการใช้ข้อสอบที่เป็นชุด เพื่อวัดสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียน แต่การวัดผลเป็นวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงปริมาณซึ่งมิได้ หมายถึง การใช้ ข้อทดสอบเท่า นั้นแต่ยังหมายถึงการใช้สเกล (Scale) หรือมาตราส่วนประเมินค่า แบบ ตรวจสอบต่าง ๆ หรือ แบบสอบถาม

Good (1973: 338) ได้ให้ความหมายของการวัดผลไว้ว่า

1. เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไปและ การ ทดสอบ การทำมาตราส่วนประเมินค่า และการตีค่ากระบวนการที่วัดได้ และการที่บุคคลได้รับผล ของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบและ การสร้างมาตราส่วน ประเมินค่า การทำให้มีเหตุผลใช้ได้ การทำให้เป็นมาตรฐาน การแปลความหมายผลของการ ทดสอบ การประเมินผลทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลความหมาย ผลจากการวัด

2. ผลขั้นสุดท้ายที่ได้จากการนำเอาปริมาณการวัด ไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการ ศึกษาหรือใช้กับบุคคลที่ถูกวัด

วรศุกา บุญไวโรจน์ (2526 : 254-261) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้ความสามารถของตนว่ามีจุดเด่นหรือบกพร่องตรงไหน จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไข เพื่อกระตุ้นการสร้างแรงจูงใจในการเล่าเรียนเพื่อให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่ง หมายของการเรียนวิชานั้น และเพื่อให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนที่ถูกต้อง

2. ด้านผู้สอนและฝ่ายบริหารโรงเรียน เพื่อทราบปริมาณความงอกงามของผู้เรียนทุก ด้าน เพื่อช่วยในการคัดเลือกประเมินค่าและวิธีการสอน เพื่อช่วยให้ครูทราบ ประสิทธิภาพ การสอนของตน เพื่อทราบความสนใจเจตคติ สภาพทางอารมณ์ สังคมและความต้องการของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เรียน เพื่อช่วยในการจัดตำแหน่ง เพื่อช่วยในการนิเทศและบริหาร การเรียนการสอน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข โปรแกรมการสอนของสถานศึกษาและเพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่การวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 104) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการตรวจสอบผลผลิต (Out Put) ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้เพียงใด โดยการประเมินผลจากการทำกิจกรรมจากการทดสอบความรู้หลังการสอน หรือจากการสรุปความเข้าใจของผู้เรียนก็ได้ แต่ทางที่ดีควรประเมินจากผลงานหลาย ๆ อย่างประกอบกัน

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 66-67) ได้กล่าวถึง การประเมินผลการเรียน ว่าการประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การประเมินผลจะช่วยให้ครูมีโอกาสในการพิจารณาถึงผลสำเร็จของการดำเนินการสอนอีกด้วย ครูควรมีหลักฐานที่สามารถทำการเรียนของผู้เรียน เพื่อใช้ในการยืนยันข้อเท็จจริงได้ว่า ผู้เรียนได้เกิด การเรียนรู้ขึ้นแล้วหรือไม่

นอกจากนี้ เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 77-78) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของการประเมินผลว่า การประเมินผล เป็นกระบวนการประเมินผลเพื่อดูว่าผู้เรียนประสบผล สำเร็จในการจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่มากน้อยเพียงใด การประเมินผลจะช่วยให้ครูทราบข้อดีและข้อบกพร่องต่าง ๆ ของระบบการเรียนการสอน ที่จัดขึ้นมาด้วยครูสามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ง่ายไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ

1. ข้อบกพร่องของแผนการสอน
2. ข้อบกพร่องของเนื้อหา
3. ข้อบกพร่องของวิธีการ
4. ข้อบกพร่องของวัสดุการเรียนการสอน
5. ความพร้อมความตั้งใจ และความสนใจของผู้เรียน
6. วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน
7. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผล

สุพิน บุญชูวงศ์ (2531 : 13) ได้กล่าวถึง การสอนทั่ว ๆ ไปในการประเมินผล ไว้ว่า ครูผู้สอนจะต้องทำการประเมินผลประสิทธิภาพในการสอนของตน โดยถือเอานักเรียนส่วนมากเป็นเกณฑ์ว่า สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใดและจะนำเอาผลที่ได้จากการประเมินผลไปปรับปรุงความมุ่งหมายของการสอน การประเมินความสามารถของนักเรียน ตลอดจนจนวิธีการดำเนินการสอน เพื่อให้ได้ผลของการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การปรับปรุงแก้ไข

การปรับปรุงแก้ไข เป็นที่ต้องดำเนินการหลังการประเมินผล หากทราบว่า ผู้เรียนยังไม่บรรลุผลตามจุดประสงค์ สัจด์ อุทรานันท์ (2532 : 104-107) ได้แนะนำการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าพบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ก็จะทำการวิเคราะห์หาค่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ บกพร่องในส่วนไหน กล่าวคืออาจจะเนื่องมาจากสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. พื้นฐานของผู้เรียนไม่ดีพอสำหรับการเรียนการสอนในหน่วยนั้น
2. จุดประสงค์ที่ตั้งไว้สูงเกินไป ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้
3. เนื้อหาสาระที่นำมาสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน กล่าวคือ ยากเกินไป หรือไม่ตรงกับ

ความสนใจของผู้เรียน

4. การเร้าความสนใจไม่ดีเพียงพอ และผู้เรียนไม่รู้จุดประสงค์ของการเรียนการสอน
5. กิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดขึ้นไม่เป็นที่น่าสนใจของผู้เรียน
6. กิจกรรมสร้างเสริมทักษะมีไม่เพียงพอ หรือไม่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
7. เครื่องมือการวัดและประเมินผลไม่สัมพันธ์กันหรือไม่เหมาะสมกับจุดประสงค์ ที่ตั้งไว้
8. ขาดการควบคุมการเรียนการสอนที่ดี จึงทำให้มีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ในข้อนั้น ๆ

หากทำการตรวจสอบดูแล้วเห็นว่าการเรียนการสอนไม่ได้เป็นไปตามจุดประสงค์และมีข้อบกพร่องอยู่ ก็สมควรปรับปรุงการเรียนการสอนที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไป ซึ่งอาจจะปฏิบัติโดยวิธีหนึ่ง หรือหลาย ๆ วิธีต่อไปนี้คือ

1. ในกรณีที่การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายในระดับต่ำมาก คือผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เลย ครูในฐานะผู้สอนควรจะสอนบทเรียนนั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยปรับปรุงเทคนิคและวิธีต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. ในกรณีที่หัวข้อบางตอนที่ผู้เรียนยังไม่เข้าใจ ครูในฐานะผู้สอนอาจจะนำเอาหัวข้อนั้นมาสอนเพิ่มเติมก่อนที่จะสอนเนื้อหาใหม่คราวต่อไป
3. ในกรณีที่พบว่า มีข้อบกพร่องจากกิจกรรมหรือดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผิดพลาดอันจะทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ผู้สอนควรระมัดระวังไม่ให้ข้อผิดพลาดเกิดขึ้นอีกในการสอนครั้งใหม่ที่จะมีขึ้นในโอกาสต่อไปอย่างเด็ดขาด

ประพิศ แสงสว่าง (2539 : 194-195) ได้วิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า วิทยาลัยได้ประชุมชี้แจงให้อาจารย์ผู้สอนเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เมื่อมีการ

เปลี่ยนแปลงระเบียบการวัดและประเมินผล วิทยาลัยจะจัดส่งอาจารย์ ผู้สอนเข้ารับการอบรม สัมมนาและประเมินผล เมื่อกรมอาชีวศึกษาแจ้งมา การอบรมวิธีการออกข้อสอบแบบต่าง ๆ การอบรมการวิเคราะห์ข้อสอบ การวิเคราะห์ ข้อสอบ วิทยาลัยจะปฏิบัติเป็นส่วนน้อย สำหรับด้านที่ วิทยาลัยปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การติดตามประเมินผลการฝึกงานของนักศึกษาและติดตามการ มุ่งงานทำของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทุกปี การศึกษา การวัดและประเมินผลเป็นงานที่ความ สำคัญ เพราะเป็นตัวกำหนดแนวทาง การติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อมี การใช้หลักสูตร การวัดผลมีส่วนช่วยตรวจสอบ ทั้งจุดหมายและเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดเป็นเป้าหมาย การวัดผลและประเมินผล มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ครูจึงควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างเพียงพอ วิทยาลัยจึงควรได้ประชุมชี้แจงให้ ครู- อาจารย์ได้เข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การจัดอบรมวิธีการออกข้อสอบ การอบรมวิธีการ วิเคราะห์ข้อสอบ ควรที่วิทยาลัยจะต้องจัดทำทุกปี เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิ ภาที่ยั่งยืน

ปัญญา ผิวเกลี้ยง (2538 : 331-333) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการกำหนดวัน-เวลาในการจัดและประเมินผลการเรียน ไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา มีการรายงานผลการศึกษาให้นักศึกษาและผู้ปกครองทราบทุกครั้งใน เวลาอันควร เนื่องจากการเรียนการสอนที่ดีจะต้องทำอย่างมีระบบระเบียบและสอนให้ตรงจุด ประสงค์ที่วางไว้ การที่จะทราบว่า ผลการเรียนการสอน จะบรรลุจุดประสงค์มากน้อยเพียงใดหรือ ไม่นั้น ก็ต้องอาศัยการวัดผลและประเมินผลเป็นเครื่องบ่งชี้ นอกจากนี้การวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและ พัฒนาทั้งด้าน พุทธพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย เป็นกลไกที่จะปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้ อาจกล่าวได้ว่า การวัดและประเมินผล การเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ช่วย ตัดสินใจความมีประสิทธิภาพในการสอน เนื่องจากผล การประเมินผลมีส่วนเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการสอนของครู ครูจึงต้องการทราบสิ่งที่ปฏิบัติไป แล้วว่ามีผลสะท้อนกลับ อย่างไร เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของตนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น แต่ถ้ามองการจัดทำ Progress Chart เพื่อให้นักเรียนทราบผลการปฏิบัติงานของตนเอง โรงเรียน ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ยังไม่เห็นความสำคัญของ การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และจะต้องมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมา

วีระ ทองประสิทธิ์ (2534 : 116) ได้วิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัย พบว่า ความคิด เห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เพราะ

การวัดผลและประเมินผลการเรียนจะเป็นเครื่องชี้จุดเด่นและจุดอ่อนของ การเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนควรมีบทบาท และหน้าที่สำคัญในการที่จะบริหารงานวิชาการให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สงวนพงศ์ ชวนชม (2533 : 197) ได้วิจัยสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานในด้านการวัดผลและการประเมินผล การเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มพบว่า ความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกัน คือ ทั้งผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าการปฏิบัติในระดับปานกลาง ในส่วนของปัญหานั้น พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนโดยส่วนรวมเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาในด้าน การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนและเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่มพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนนั้น พบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จะมีคณะกรรมการในการวัดผลประเมินผล จึงทำให้ครูผู้สอนไม่มีสิทธิคัดเกรด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ การวัดผลคือพอ เพราะไม่ได้เรียนมาทางด้านวิชาครู

ปฏิคม เทียมภักดี (2537 : 145-146) ได้วิจัยการศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานด้านงานวัดผลและประเมินผล เมื่อพิจารณาทั้งโดยรวมและจำแนกตามประเภทวิทยาลัย เห็นได้ว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่องเห็นได้ว่า วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพประเภทเดียว มีความต้องการในการบริหารงานอยู่ในระดับมากใน 3 อันดับแรก คือ เรื่องการรายงานผลการศึกษานักเรียน นักศึกษา หรือผู้ปกครองทราบทุกครั้ง การจัดเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และการจัดให้ครู-อาจารย์คิดตามผล นำผลที่ได้จากการวัดผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรบางส่วนมีงานการเรียนการสอนมาก และบางครั้งจะเลยต่อหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ผู้บริหารมีภารกิจมากและขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจัง จึงทำให้การรายงานผลการคิดตามผลการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพหลายประเภท มีความต้องการอยู่ในระดับมากใน 3 อันดับแรก คือ เรื่องการประชุมชี้แจงให้ครู-อาจารย์ เข้าใจระเบียบการวัดผลและประเมินผล การส่งเสริม สนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลและ การกำหนดช่วงเวลาในการวัดผลและประเมินผลการเรียนไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากบุคลากรมีมาก มีปัญหาในการ ชี้แจงและการส่งเสริมสนับสนุนเข้าใจเรื่องการวัดผลและประเมินผล ตลอดทั้งผู้บริหารหรือหัวหน้างานขาด

การเอาใจใส่ กำกับ ติดตามอย่างจริงจัง จึงเห็นควรให้มีการประชุมบุคลากรของวิทยาลัย เพื่อ
ซักซ้อมความเข้าใจในการวัดผลและประเมินผลก่อนเปิดภาคเรียนทุกครั้ง

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างตามประเภทวิทยาลัย เห็นได้ว่า วิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอน
วิชาชีพประเภทเดียว ความต้องการในการบริหารงานมากกว่าวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดสอนวิชาชีพ
หลายประเภทในเรื่อง การจัดทำ Progress Chart เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาทราบผลความก้าวหน้า
ในการปฏิบัติงานของตนเอง และการรายงานผลการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษาหรือผู้ปกครอง
ทราบทุกครั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นไม่มี ความแตกต่าง ที่ผลการ
วิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากมีบุคลากรน้อยกว่า การดำเนินงาน บางอย่างล่าช้ากว่า ประกอบกับ
บุคลากรมีงานการสอนมาก และได้รับมอบหมายงานพิเศษหลายหน้าที่ จึงอาจทำให้การดำเนิน
งานในด้านนี้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงเห็นควรจัดคณะทำงานเฉพาะในการดำเนินงานใน
เรื่องนี้ และผู้บริหารให้ความสนใจเอาใจใส่เป็นพิเศษ

สรุปได้ว่าการวัดผลการศึกษา คือ วิธีการหรือกระบวนการที่กระทำเพื่อให้ทราบปริมาณ
ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด และการประเมินผลการศึกษา ก็คือ การนำผล
ที่ได้จากการวัดมาตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในระดับใด รวมทั้งควรติดตามไปประเมิน
ผลของผู้เรียนในขณะที่ทำงานในสถานประกอบการด้วย เพื่อจะได้ทราบว่า ผู้เรียนมีทักษะ มีงาน
ทำและทำงานนั้นได้ตามความถนัดของตนเอง และมี จริยธรรมเหมาะสมกับการประกอบงาน
นั้น ดังนั้นการวัดผลประเมินผลจึงมีประโยชน์ต่อการจัดและทันต่อการศึกษาทุกระดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและ รายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล
  - 3.2.1 วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.2.2 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2540 แยกเป็นผู้บริหารจำนวน 68 คน ครูผู้สอนวิชาชีพจำนวน 148 คน รวมประชากร จำนวน 216 คน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 175 คน โดยได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหาร (หัวหน้าสถานศึกษาและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ) ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 68 คน
2. ครูผู้สอนวิชาชีพ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 107 คน หลังจากนั้นเทียบสัดส่วนเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละโรงเรียน แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random Sampling) ดังมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร
 ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งและ
 สาขาวิชาที่เปิดสอน

ที่	โรงเรียน	จังหวัด	สาขาที่ เปิดสอน	ผู้บริหาร		จำนวนครูสอน วิชาชีพ	
				ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1	ศรีสองรักวิทยาลัย	เลย	พาณิชยกรรม	2	2	5	4
2	ศรีกระนวน วิทยาคม	ขอนแก่น	พาณิชยกรรม	2	2	6	4
3	น้ำพองศึกษา	ขอนแก่น	พาณิชยกรรม	2	2	6	4
4	อุบลรัตน์พิทยาคม	ขอนแก่น	พาณิชยกรรม	2	2	4	3
5	หนองบัวช่อ พิทยาคม	อุดรธานี	พาณิชยกรรม	2	2	4	3
6	สนมวิทยาการ	สุรินทร์	พาณิชยกรรม	2	2	4	3
7	ห้วยเม็กวิทยาคม	กาฬสินธุ์	พาณิชยกรรม	2	2	7	5
8	กุฉินารายณ์	กาฬสินธุ์	พาณิชยกรรม	2	2	1	1
9	นาถ่อนพัฒนา	นครพนม	พาณิชยกรรม	2	2	5	4
10	นาแกสามัคคีวิทยา	นครพนม	พาณิชยกรรม	2	2	7	5
11	บรบือวิทยาการ	มหาสารคาม	พาณิชยกรรม	2	2	4	3
12	เสลภูมิพิทยาคม	ร้อยเอ็ด	พาณิชยกรรม	2	2	4	3
13	ธงธานี	ร้อยเอ็ด	พาณิชยกรรม	2	2	3	2
14	บ้านแท่นวิทยา	ชัยภูมิ	พาณิชยกรรม	2	2	4	3
15	เพชรวิทยาการ	ชัยภูมิ	พาณิชยกรรม	2	2	3	2
16	พอกพิทยาคม	ศรีสะเกษ	พาณิชยกรรม	2	2	3	2
17	สะตึก	บุรีรัมย์	พาณิชยกรรม	2	2	7	5
18	ละหานทราย รัชดาภิเษก	บุรีรัมย์	พาณิชยกรรม	2	2	5	4

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จังหวัด	สาขาที่เปิดสอน	ผู้บริหาร		จำนวนครูสอนวิชา	
				ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
19	พรเจริญวิทยา	หนองคาย	อุตสาหกรรม	2	2	5	4
20	เล็งนกทา	ยโสธร	อุตสาหกรรม	2	2	4	3
21	เกษตรสมบูรณ์ วิทยาคม	ชัยภูมิ	อุตสาหกรรม	2	2	3	2
22	ห้วยแถลง พิทยาคม	นครราชสีมา	อุตสาหกรรม	2	2	6	4
23	วรคุณอุปถัมภ์	ศรีสะเกษ	อุตสาหกรรม	2	2	1	1
24	ลำโรงท่า วิทยาคม	สุรินทร์	อุตสาหกรรม	2	2	3	2
25	สังขะ	สุรินทร์	อุตสาหกรรม	2	2	3	2
26	กันทรวิชัย	มหาสารคาม	อุตสาหกรรม	2	2	4	3
27	กุ่มแก้ววิทยา	อุดรธานี	เกษตรกรรม	2	2	3	2
28	กุศบาทพัฒนา ศึกษา	สกลนคร	เกษตรกรรม	2	2	2	1
29	ท่าบ่อ	หนองคาย	เกษตรกรรม	2	2	8	7
30	ปากช่อง	นครราชสีมา	เกษตรกรรม	2	2	6	4
31	ร่มเกล้า	สกลนคร	คหกรรม	2	2	7	5
32	บ้านนาคู”กรป.๑	กาฬสินธุ์	คหกรรม	2	2	3	2
33	ห้วยราชพิทยาคม	บุรีรัมย์	คหกรรม	2	2	2	1
34	จุรินทร์	ศรีสะเกษ	คหกรรม	2	2	6	4
รวม				68	68	148	107

3.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอนวิชาชีพ และ สาขาวิชาที่เปิดสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 6 ด้าน คือ

1. ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้ จำนวน 11 ข้อ
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการจัดอาคารสถานที่ จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 11 ข้อ
6. ด้านการจัดและประเมินผล จำนวน 12 ข้อ

โดยให้ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ประเมินความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความเป็นจริงในขณะนั้น ให้มากที่สุด แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ

- 4 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด
- 3 หมายถึง มีความต้องการมาก
- 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

และในตอนท้ายของตอนที่ 2 จะเป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ด้วย

3.2.1 วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวกับความต้องการการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1.2 ศึกษาแบบสอบถามงานวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537 : 179-184) และประพิศ แสงสว่าง (2539 : 236-245) เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2.1.3 สร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ เรียกว่า แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ของ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

3.2.1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน คือ

- 1) นายกริช แสนสระดี ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา
- 2) นางนิภาภรณ์ หาญศิริสกุล ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 9
- 3) นายเกรียงศักดิ์ ศรีลาพัฒน์ ตำแหน่ง หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี
- 4) นายพนัส วุฒิสาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม
จังหวัดอุดรธานี
- 5) พ.อ.อ.สุชาติ กาญจนวาทีกุล ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน
สื่อศิลปศาสตร์ จังหวัดอุดรธานี

ในการนำแบบสอบถามไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒินั้น ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านได้เพิ่มข้อคำถามเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ และตัดข้อคำถามที่ซ้ำซ้อนกันออกเป็นบางข้อ บางท่านได้ให้คำชี้แนะในเรื่องของสำนวนภาษาเพื่อความถูกต้องเหมาะสมและผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

3.2.1.6 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ ไปปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

3.3.2 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดดีแล้ว เพื่อให้แบบสอบถาม ชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try-Out)

กับผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งได้แก่

โรงเรียนพิชัย	จังหวัดอุตรดิตถ์	7 คน
โรงเรียนลับแลพิทยาคม	จังหวัดอุตรดิตถ์	4 คน
โรงเรียนตาพระยา	จังหวัดสระแก้ว	7 คน
โรงเรียนหนองแขงวิทยา	จังหวัดสระบุรี	1 คน
โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนากุล”	จังหวัดสระบุรี	3 คน
โรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	5 คน
โรงเรียนท่าใหม่ “พุทธสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล”	จังหวัดจันทบุรี	3 คน

3.2.2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α - Coefficient)

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน และภาพรวมได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

ด้านที่ 1 การนำหลักสูตรไปใช้	ค่าความเชื่อมั่น .84
ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน	ค่าความเชื่อมั่น .83
ด้านที่ 3 สื่อการเรียนการสอน	ค่าความเชื่อมั่น .89
ด้านที่ 4 การจัดหาอาคารสถานที่	ค่าความเชื่อมั่น .90
ด้านที่ 5 การนิเทศการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่น .92
ด้านที่ 6 การวัดและประเมินผล	ค่าความเชื่อมั่น .94
รวมทั้งฉบับ	ค่าความเชื่อมั่น .98

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 บันทึกลงเสนอขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังที่ได้กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะในรูปแบบใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2 นำหนังสือดังกล่าวพร้อมกับหนังสือขอความร่วมมือของโรงเรียนคู่แก้ววิทยา ส่งไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพที่สอนในหลักสูตร ปวช.

3.3.3 การส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือและแบบสอบถาม ไปยังผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเพื่อขอความร่วมมือแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ได้ตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมส่งคืนทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งซองคิดดวงตราไปรษณียากรสำหรับลงทะเบียนไปพร้อมแล้ว

3.3.4 การติดตามในกรณีล่าช้ากว่ากำหนดมาก มีโรงเรียนที่ส่งล่าช้าอยู่ 4 โรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวอยู่ห่างไกล ผู้วิจัยได้ติดตามทางโทรศัพท์ เพื่อขอความร่วมมือและก็ได้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี มีโรงเรียนนำส่งด้วยตนเองจำนวน 1 โรงเรียน ได้ แบบสอบถามคืนทั้งสิ้นจำนวน 175 ฉบับ จากที่ส่งไปจำนวน 175 ฉบับ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 175 ฉบับ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนทุกข้อ จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์ค่าตอบจากแบบสอบถามจำนวน 175 ฉบับ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการวิจัย

3.4.2 นำแบบสอบถามมาตรวจและให้คะแนนของมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

4	มีค่าเท่ากับ	มีความต้องการมากที่สุด
3	มีค่าเท่ากับ	มีความต้องการมาก
2	มีค่าเท่ากับ	มีความต้องการน้อย
1	มีค่าเท่ากับ	มีความต้องการน้อยที่สุด

3.4.3 แจกแจงความถี่ของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ จำแนกตามระดับความคิดเห็น

3.4.4 หาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน รวมทุกด้าน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.00	หมายความว่า	มีความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	หมายความว่า	มีความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	หมายความว่า	มีความต้องการน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีความต้องการน้อยที่สุด

3.4.5 เปรียบเทียบความต้องการระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในแต่ละด้านโดยการทดสอบค่า t-test

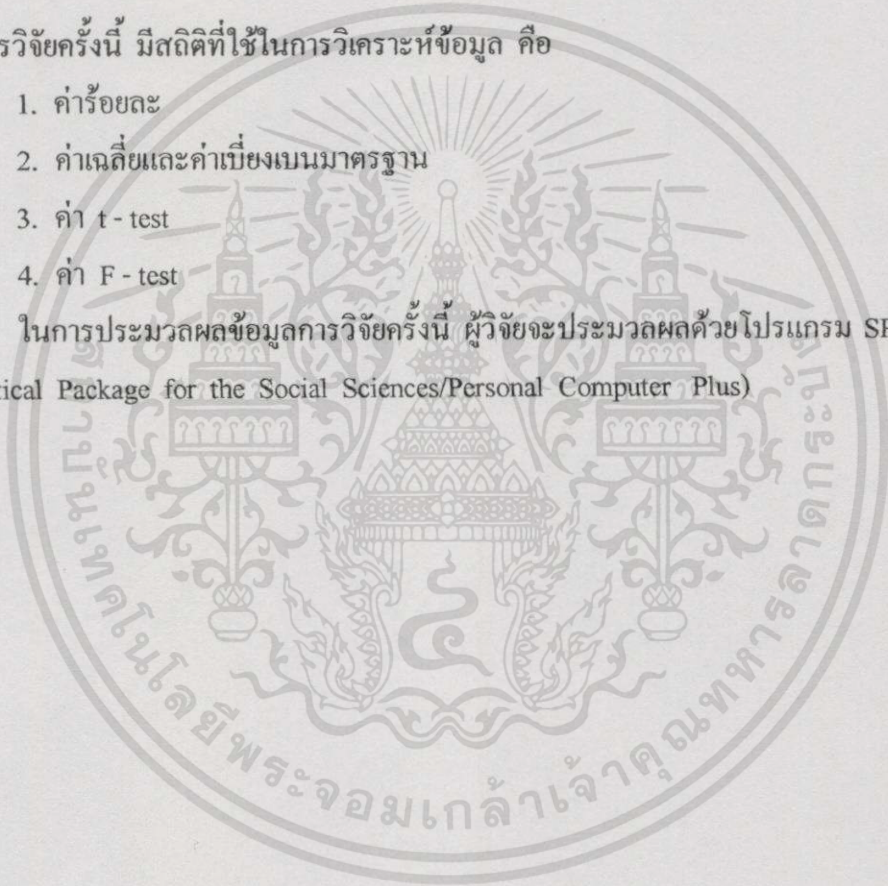
3.4.6 เปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ แยกตามสาขาวิชา เปิดสอนโดยใช้การทดสอบ F-test และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. ค่าร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ค่า t - test
4. ค่า F - test

ในการประมวลผลข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS/PC⁺
(Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้ คือ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้าน รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล

4.3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหาร งาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละด้านรวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล

4.4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามสาขาวิชา คือ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และคหกรรม

4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 34 โรงเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพจำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน

ข้อมูล ทั่วไป	พาณิชยกรรม (N=96)		อุตสาหกรรม (N=37)		เกษตรกรรม (N=22)		คหกรรม (N=20)		รวม (N=175)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	36	37.50	16	43.24	8	36.36	8	40.00	68	38.86
ครูผู้สอน วิชาชีพ	60	62.50	21	56.76	14	63.64	12	60.00	107	61.14
รวม	96	100	37	100	22	100	20	100	175	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน แยกเป็นผู้บริหาร 68 คน คิดเป็นร้อยละ 38.86 และครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 107 คนคิดเป็นร้อยละ 61.14 เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชาที่เปิดสอน พบว่า สาขาพาณิชยกรรม มีผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 96 คน เป็นผู้บริหาร 36 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 เป็นครูผู้สอนวิชาชีพ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 สาขาอุตสาหกรรม มีผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 37 คน เป็นผู้บริหาร 16 คน คิดเป็นร้อยละ 43.24 เป็นครูผู้สอนวิชาชีพ 21 คน คิดเป็นร้อยละ 56.76 สาขาเกษตรกรรม มีผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 22 คน เป็นผู้บริหาร 8 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 เป็นครูผู้สอนวิชาชีพ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 และสาขาคหกรรม มีผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 20 คน เป็นผู้บริหาร 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40 เป็นครูผู้สอนวิชาชีพ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60

4.2 ผลการศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้าน รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน ดังตารางที่ 4.2 - 4.8

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน
วิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	(N = 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและ ครู-อาจารย์เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ปวช.	3.26	0.69	มาก	2
2. การประชุมชี้แจง หรือแนะนำให้ครูอาจารย์เข้าใจ หลักสูตร	3.20	0.73	มาก	4
3. การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ปวช.	3.18	0.84	มาก	6
4. การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสือ อ่านประกอบเพื่อให้ครู-อาจารย์ที่สอน ในหลักสูตร ปวช. ได้ศึกษา	3.27	0.85	มาก	1
5. การจัดทำคู่มือครู คู่มือนักเรียน เพื่อให้ครูอาจารย์ และนักเรียนยึดเป็นแนวปฏิบัติ	3.17	0.84	มาก	7
6. การให้ครูอาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำโครงการสอน	3.19	0.68	มาก	5
7. การให้ครู-อาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำแผนการสอน	3.26	0.69	มาก	2
8. การรวบรวมแผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ปวช. ไว้เป็นแนวสำหรับครูผู้สอน เพื่อศึกษาค้นคว้า	3.15	0.82	มาก	8
9. การร่างหลักสูตรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามี ส่วนเกี่ยวข้องด้วย	2.85	0.83	มาก	11
10. การกำหนดให้มีวิชาเลือกหลากหลายในหลักสูตร ปวช. เพื่อสนองความต้องการ ความถนัดของผู้เรียน	2.98	0.82	มาก	10
11. การวิเคราะห์ประเมินผลรายวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่สอนไปแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.14	0.73	มาก	9
รวม	3.15	0.60	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ได้ศึกษา ($\bar{X} = 3.27$) การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ปวช. ($\bar{X} = 3.26$) และการให้ครู-อาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำแผนการสอน ($\bar{X} = 3.26$) ตามลำดับ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ การร่างหลักสูตรท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ($\bar{X} = 2.85$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	(N= 175)		ระดับความต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การให้ครูที่สอนในหลักสูตร ปวช. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน	3.29	0.69	มาก	4
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.28	0.60	มาก	5
3. การจัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปวช.	3.21	0.69	มาก	8
4. การที่มีครูปฏิบัติการสอนวิชาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอนและได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน	3.25	0.77	มาก	6
5. การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในทุกวิชา	3.31	0.63	มาก	3
6. การส่งเสริมผลผลิตทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.35	0.64	มาก	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	(N= 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
7. การสนับสนุนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ณ สถานประกอบการ สถานศึกษาอื่น และวิทยาลัยที่เทียบ	3.11	0.88	มาก	9
8. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ ความรู้แก่นักเรียน เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.01	0.93	มาก	10
9. การจัดให้นักเรียน ได้ฝึกงานในสถานประกอบการ โดย สัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวช.	3.43	0.67	มาก	1
10.การประชุมร่วมกันของครูผู้ปฏิบัติ การสอนในหลัก สูตร ปวช. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา ที่เกิดจากการเรียนการสอน	3.22	0.73	มาก	7
รวม	3.25	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.25$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ โดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวช. ($\bar{X} = 3.43$) การส่งเสริมผลผลิตทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนในหลักสูตร ปวช.ที่เปิดสอน ($\bar{X} = 3.35$) และการส่งเสริมการเรียนการสอนโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา ($\bar{X} = 3.31$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้ายคือการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาที่เปิดสอน ($\bar{X} = 3.01$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน
วิชาชีพในการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน	(N = 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D		
1. การสำรวจสื่อการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ให้เหมาะสม กับเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.15	0.70	มาก	9
2. การแนะนำครูให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของ การใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ หลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.20	0.66	มาก	7
3. การจัดสรรวัสดุฝึกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.29	0.80	มาก	3
4. การให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา การผลิตสื่อ การ ใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.29	0.78	มาก	2
5. การใช้งบประมาณในการผลิต การจัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอน	3.22	0.76	มาก	6
6. การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพ เหมาะสมกับการใช้งานและเพียงพอกับผู้เรียน	3.32	0.80	มาก	1
7. การดูแลอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร ให้มีความ พร้อม อยู่ในสภาพดี	3.23	0.66	มาก	5
8. การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักรตาม ระยะเวลาการ ใช้งาน	3.23	0.62	มาก	4
9. การใช้วัสดุ สื่อการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ ต่อการเรียนการสอน	3.12	0.70	มาก	10
10. การติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.20	0.68	มาก	8
รวม	3.23	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4.4 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน
สื่อการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและ
ครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุก
ข้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มี
คุณภาพเหมาะสมกับการใช้งานและ เพียงพอกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.32$) การให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผลิตสื่อ การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดสอน ($\bar{X} = 3.29$) และการจัดสรรวัสดุฝึกเพียงพอกับจำนวน นักเรียน ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ การใช้วัสดุ สื่อการสอนในห้องเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.12$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน วิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดอาคารสถานที่

ด้านการจัดอาคารสถานที่	(N = 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D		
1. การจัดให้มีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและเหมาะสม	3.22	0.85	มาก	5
2. การจัดโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ สถานที่ภายนอกที่ใช้สอนภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมและเพียงพอตามสาขาวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.29	0.84	มาก	3
3. การจัดระบบการบริหาร โรงฝึกงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์และนักศึกษา	3.18	0.79	มาก	6
4. การจัดพื้นที่ใน โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ภายนอกให้เหมาะสมกับสาขาวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.22	0.75	มาก	4
5. การบำรุงรักษาและการซ่อมแซมอาคาร โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ	3.10	0.76	มาก	9
6. การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศ ปราศจากกลิ่นสิ่งรบกวนต่าง ๆ	3.33	0.71	มาก	1
7. การจัดให้มีความปลอดภัยขณะปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ภายนอก	3.29	0.70	มาก	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการจัดอาคารสถานที่	(N= 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D		
8. การจัดห้องพยาบาลเพื่อปฐมพยาบาลแก่นักเรียนที่ ได้รับอุบัติเหตุจากการฝึกงาน	3.08	0.77	มาก	10
9. การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการ สอน และการค้นคว้าของนักเรียน	3.14	0.80	มาก	8
10. การจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุดเพื่อจัดหา หนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับ สภาพความจำเป็น	3.16	0.84	มาก	7
รวม	3.20	0.63	มาก	

จากตารางที่ 4.5 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดอาคารสถานที่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศ ปราศจากกลิ่นสิ่งรบกวนต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.33$) การจัดให้มีความปลอดภัยขณะปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ภายนอก ($\bar{X} = 3.29$) และ การจัดโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ สถานที่ภายนอกที่ใช้สอนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมและเพียงพอตามสาขาวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย คือการจัดห้องพยาบาลเพื่อปฐมพยาบาลแก่นักเรียนที่ได้รับอุบัติเหตุจากการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.08$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	(N = 175)		ระดับความต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การวางแผนนิเทศศึกษาร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว	3.09	0.73	มาก	6
2. การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอน ให้เข้ารับการฝึกอบรมตรงสาขาวิชา ที่สอนตามหลักสูตร ปวช. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.25	0.79	มาก	2
3. การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการสถานศึกษาอื่นและวิทยาลัยที่เลี้ยง	3.18	0.85	มาก	4
4. การจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยให้ครูอาจารย์ที่มีความชำนาญ และประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ ช่วยเหลือ เพื่อนครูอาจารย์ที่สอนวิชาชีพด้วยกันในงานวิชาการ	3.19	0.75	มาก	3
5. การเยี่ยมชมชั้นเรียนของผู้บริหาร เพื่อดูการเรียนการสอนของครู- อาจารย์	2.95	0.76	มาก	10
6. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน	2.97	0.88	มาก	9
7. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ที่สอนรายวิชาชีพในด้านการวิจัย	2.85	0.90	มาก	11
8. การประสานงานที่ดีในระดับบริหาร ระหว่างโรงเรียน กับ วิทยาลัยที่เลี้ยง เพื่อผลของการนิเทศ	3.05	0.85	มาก	8
9. การสร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงานของบุคลากร	3.29	0.78	มาก	1
10. การให้ศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานเจ้าสังกัดวิทยาลัยที่เลี้ยงเข้ามาให้ความช่วยเหลือในงานด้านวิชาการ	3.09	0.87	มาก	7
11. การนำผลการวิเคราะห์จากการนิเทศมาปรับปรุงระบบการเรียนการสอน	3.17	0.80	มาก	5
รวม	3.10	0.67	มาก	

จากตารางที่ 4.6 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารเอกสารถีนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน การนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับ มากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ของบุคลากร ($\bar{X}=3.29$) การสนับสนุน ครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามสาขาวิชาที่สอน ตามหลักสูตร ปวช. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) และการจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยให้ ครู- อาจารย์ที่มีความชำนาญ และประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ ช่วยเหลือเพื่อน ครู- อาจารย์ที่สอนวิชาชีพ ด้วยกันในงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ที่สอนรายวิชาชีพในด้านการวิจัย ($\bar{X}=2.85$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน วิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	(N = 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1.การจัดการหาเอกสาร เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การเรียน ตามหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ เปิดสอนไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ ในการค้นคว้า	3.19	0.77	มาก	4
2.การอบรมสัมมนาหรือประชุมครู-อาจารย์เพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจกับระเบียบ วิธีการประเมินผล ตามหลักสูตร ปวช.	3.19	0.78	มาก	5
3.การจัดการหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประเมินผล เช่น คอมพิวเตอร์และโปรแกรมประมวลผลเพื่อ อำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์	3.19	0.85	มาก	6
4. การเชิญวิทยากรภายนอกมาอบรมครู-อาจารย์ใน การประเมินผล โดยใช้โปรแกรมประมวลผลจาก คอมพิวเตอร์	3.04	0.93	มาก	10
5. การประเมินผลผู้สอน โดยดูที่ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์	3.11	0.73	มาก	8
6. การจัดทำแผนภูมิแสดงความก้าวหน้า เพื่อให้ นักเรียนได้ทราบผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติ งานของตนเอง	3.05	0.73	มาก	9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านการวัดและประเมินผล	(N = 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
7. การรายงานผลการศึกษาให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง	3.13	0.71	มาก	7
8. การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ สร้างแบบทดสอบมาตรฐานในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ปวช.	3.03	0.75	มาก	11
9. การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ทำการวิเคราะห์แบบทดสอบของนักเรียนและปรับปรุงแก้ไขเพื่อทำเป็นธนาคารข้อสอบ	2.96	0.79	มาก	12
10. การติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วที่มีงานทำ เพื่อประเมินว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด	3.22	0.65	มาก	3
11. การติดตามผลการฝึกงานของนักเรียนในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ	3.26	0.70	มาก	1
12. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานของนักเรียน	3.24	0.69	มาก	2
รวม	3.13	0.60	มาก	

จากตารางที่ 4.7 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ การติดตามผลการฝึกงานของนักเรียนในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 3.26$) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานของนักเรียน ($\bar{X} = 3.24$) และการติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วที่มีงานทำ เพื่อประเมินว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับและข้อที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ทำการวิเคราะห์แบบทดสอบของนักเรียน และปรับปรุงแก้ไขเพื่อทำเป็นธนาคารข้อสอบ ($\bar{X} = 2.96$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 6 ด้าน

รายการ	(N= 175)		ระดับ ความ ต้องการ	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การนำหลักสูตรไปใช้	3.15	0.60	มาก	4
2. การจัดการเรียนการสอน	3.25	0.54	มาก	1
3. สื่อการเรียนการสอน	3.23	0.58	มาก	2
4. การจัดหาอาคารสถานที่	3.20	0.63	มาก	3
5. การนิเทศการศึกษา	3.10	0.67	มาก	6
6. การวัดและประเมินผล	3.13	0.60	มาก	5
รวม	3.17	0.56	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับความต้องการจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.23$) ด้านการจัดอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.20$) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 3.15$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.13$) และด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.10$) ตามลำดับ

4.3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้าน รวม 6 ด้าน คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ดังตารางที่ 4.9 – 4.15

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
1. การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ปวช.	3.28	0.60	มาก	4	3.25	0.74	มาก	1	0.25
2. การประชุมชี้แจงหรือแนะนำให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักสูตร	3.31	0.63	มาก	3	3.13	0.78	มาก	5	1.59
3. การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ปวช.	3.25	0.72	มาก	6	3.13	0.91	มาก	6	0.91
4. การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบงาน หนังสืออ่านประกอบเพื่อให้ครู-อาจารย์ที่สอนในหลักสูตร ปวช. ได้ศึกษา	3.34	0.73	มาก	2	3.22	0.93	มาก	2	0.86
5. การจัดทำคู่มือครู คู่มือนักเรียน เพื่อให้ครู-อาจารย์ และนักเรียนยึดเป็นแนวปฏิบัติ	3.24	0.79	มาก	7	3.12	0.88	มาก	7	0.87
6. การให้ครูอาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำโครงการสอน	3.26	0.64	มาก	5	3.15	0.70	มาก	4	1.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
7. การให้ครู – อาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำแผนการสอน	3.37	0.62	มาก	1	3.20	0.72	มาก	3	1.62
8. การรวบรวมแผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ปวช. ไว้เป็นแนวสำหรับครูผู้สอนเพื่อศึกษาค้นคว้า	3.21	0.76	มาก	9	3.11	0.85	มาก	8	0.74
9. การร่างหลักสูตรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย	2.94	0.83	มาก	11	2.79	0.82	มาก	11	1.22
10. การกำหนดให้มีวิชาเลือกหลากหลายในหลักสูตร ปวช. เพื่อสนองความต้องการและความถนัดของผู้เรียน	3.12	0.74	มาก	10	2.89	0.86	มาก	10	1.81
11. การวิเคราะห์ประเมินผลรายวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่สอนไปแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	3.21	0.70	มาก	8	3.10	0.75	9	0.91	
รวม	3.23	0.56	มาก		3.10	0.63	มาก	1.38	

จากตารางที่ 4.9 ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน โดยความต้องการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าความต้องการของครูผู้สอนวิชาชีพทุกข้อ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
1. การให้ครูที่สอนในหลักสูตร ปวช. มีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนทุกภาคเรียน	3.35	0.57	มาก	7	3.25	0.75	มาก	3	0.94
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนครอบคลุมเนื้อหาวิชาใน สาขาวิชาที่เปิดสอน	3.38	0.55	มาก	5	3.22	0.63	มาก	4	1.80
3. การจัดทำเอกสารทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน ตามหลักสูตร ปวช.	3.26	0.66	มาก	8	3.17	0.71	มาก	6	0.90
4. การที่มีครูปฏิบัติการสอนวิชา ชีพตรงตามสาขาที่เปิดสอนและ ได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน	3.40	0.72	มาก	4	3.15	0.80	มาก	7	2.08*
5. การส่งเสริมการเรียนการสอน โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา	3.53	0.56	ที่สุด	2	3.18	0.64	มาก	5	3.71**
6. การส่งเสริมผลผลิตทางวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการฝึกภาค ปฏิบัติของนักเรียนในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.44	0.63	มาก	3	3.29	0.64	มาก	2	1.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	- X	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	- X	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
7. การสนับสนุนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ณ สถานประกอบการสถานศึกษาอื่น และ วิทยาลัยที่เทียบ	3.24	0.79	มาก	9	3.04	0.92	มาก	9	1.46
8. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.13	0.88	มาก	10	2.93	0.96	มาก	10	1.37
9. การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการโดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวช.	3.59	0.60	มากที่สุด	1	3.34	0.69	มาก	1	2.48*
10. การประชุมสัมมนาของครูผู้ปฏิบัติการสอนในหลักสูตร ปวช. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน	3.38	0.67	มาก	6	3.12	0.75	มาก	8	2.34*
รวม	3.37	0.48	มาก		3.17	0.56	มาก		2.47*

* P < .05 ** P < .01

จากตารางที่ 4.10 ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 1 ข้อ คือ ได้แก่ การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา และ ข้อที่ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ข้อ ได้แก่ การที่มีครูปฏิบัติการสอนวิชาชีพตรงตามสาขาที่เปิดสอนและได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน, การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ โดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวช. และการประชุมสัมมนาของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูผู้ปฏิบัติการสอนในหลักสูตร ปวช. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน ข้อที่เหลือนอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยความต้องการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทุกข้อ

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการ บริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อัน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อัน	
			ความ ต้อง การ	ดับ ที่			ความ ต้อง การ	ดับ ที่	
1. การสำรวจสื่อการเรียนการสอน ก่อนเปิดภาคเรียนให้เหมาะสมกับ เนื้อหาวิชาในสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.25	0.66	มาก	9	3.08	0.72	มาก	9	1.54
2. การแนะนำครูให้เห็นความ สำคัญและประโยชน์ของการใช้ สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้อง คลึงกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิด สอน	3.28	0.57	มาก	8	3.15	0.71	มาก	5	1.27
3. การจัดสรรวัสดุฝึกเพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	3.43	0.74	มาก	3	3.21	0.82	มาก	2	1.80
4. การให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา การผลิตสื่อ การใช้ สื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆ ใน สาขาวิชาที่เปิดสอน	3.38	0.73	มาก	6	3.23	0.81	มาก	1	1.23
5. การใช้งบประมาณในการผลิต การจัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อม บำรุงสื่อการเรียนการสอน	3.40	0.72	มาก	4	3.10	0.76	มาก	7	2.55*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ด้านสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
6. การมีอุปกรณ์การเรียนการสอน ที่ทันสมัย มีคุณภาพเหมาะสม กับการใช้งาน	3.53	0.72	มากที่สุด	1	3.19	0.83	มาก	3	2.81**
7. การดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้มีความพร้อม อยู่ในสภาพดี	3.35	0.62	มาก	7	3.15	0.68	มาก	4	1.99*
8. การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรตามระยะเวลาการ ใช้งาน	3.44	0.56	มาก	2	3.10	0.63	มาก	6	3.63**
9. การใช้วัสดุ สื่อการสอนใน ท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ ต่อ การเรียนการสอน	3.25	0.70	มาก	10	3.04	0.69	มาก	10	1.98*
10. การติดตามและประเมินผล การใช้สื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.38	0.65	มาก	5	3.08	0.68	มาก	8	2.90**
รวม	3.37	0.55	มาก		3.13	0.59	มาก		2.65**

* P < .05 **P < .01

จากตารางที่ 4.11 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพ เหมาะสมกับการใช้งานและเพียงพอกับผู้เรียน, การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรตามระยะเวลาการใช้งานและ การติดตามและประเมินผล การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน และข้อที่ความต้องการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การใช้งบประมาณในการผลิต การจัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อม บำรุงสื่อการเรียนการสอน, การดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้มีความพร้อมอยู่ในสภาพดี และการ ใช้วัสดุ สื่อการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ส่วนข้อที่เหลือออกนั้นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงกว่า ครูผู้สอนวิชาชีพ ทุกข้อ

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ ด้านการจัดอาคารสถานที่

ด้านการจัดอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
			ระดับ	อัน			ระดับ	อัน	
	$\bar{X}$	S.D.	ความ ต้อง การ	ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ความ ต้อง การ	ดัด ที่	
1. การจัดให้มีอาคารเรียนเพียงพอ กับจำนวนนักเรียนและเหมาะสม	3.43	0.80	มาก	2	3.08	0.86	มาก	6	2.64**
2. การจัดโรงฝึกงานและห้อง ปฏิบัติการ สถานที่ภายนอกที่ ใช้สอนภาคปฏิบัติ มีความ เหมาะสมและเพียงพอตามสาขา	3.37	0.79	มาก	4	3.23	0.86	มาก	2	1.03
3. การจัดระบบการบริหารโรง ฝึกงานเพื่ออำนวยความสะดวก แก่ครู-อาจารย์และนักศึกษา	3.31	0.68	มาก	7	3.09	0.84	มาก	5	1.78
4. การจัดพื้นที่ในโรงฝึกงานห้อง ปฏิบัติการและสถานที่ภายนอก ให้เหมาะสมกับสาขาวิชาใน หลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน	3.31	0.63	มาก	6	3.16	0.81	มาก	4	1.29
5. การบำรุงรักษาและการ ซ่อมแซมอาคาร โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ	3.21	0.70	มาก	9	3.04	0.79	มาก	9	1.44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ด้านการจัดอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
6.การจัดสภาพห้องเรียนให้มี บรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการ เรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศปราศจากสิ่งรบกวน ต่าง ๆ	3.47	0.63	มาก	1	3.24	0.74	มาก	1	2.10*
7. การจัดให้มีความปลอดภัยขณะ ปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน ห้อง ปฏิบัติการและสถานที่ภายนอก	3.40	0.74	มาก	3	3.22	0.67	มาก	3	1.68
8. การจัดห้องพยาบาลเพื่อปฐม พยาบาลแก่นักเรียนที่ได้รับ อุบัติเหตุจากการฝึกงาน	3.21	0.74	มาก	10	3.00	0.78	มาก	10	1.74
9. การจัดให้มีแผนการใช้ห้อง สมุดเพื่อการเรียนการสอนและ การค้นคว้าของนักเรียน	3.29	0.73	มาก	8	3.05	0.83	มาก	8	2.01*
10. การจัดสรรงบประมาณให้กับ ห้องสมุดเพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสารฯลฯ สอด คล้องกับสภาพความจำเป็น	3.32	0.82	มาก	5	3.06	0.85	มาก	7	2.07*
รวม	3.33	0.58	มาก		3.12	0.65	มาก		2.21*

* P < .05 ** P < .01

จากตารางที่ 4.12 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน
การจัดอาคารสถานที่ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติ
ฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การจัดให้มีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและเหมาะสม และข้อที่มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ข้อ ได้แก่ การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสงเสียง อากาศ ปราสจากกลิ่นสิ่งรบกวนต่าง ๆ, การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าของนักเรียนและการจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุดเพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความจำเป็น ข้อที่เหลือนอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทุกข้อ

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการจัดอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 68)		ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)		t				
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อันดับ ที่		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อันดับ ที่
1.การวางแผนนิเทศการศึกษา ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและ ครูผู้สอนทั้งในระยะสั้นและ ในระยะยาว	3.22	0.62	มาก	6	3.00	0.79	มาก	7	1.95
2.การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอน ให้เข้ารับการศึกษาอบรมตรงสาขา วิชาที่สอน ตามหลักสูตร ปวช. เพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน	3.46	0.63	มาก	1	3.11	0.85	มาก	3	2.87**
3. การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้ สอน ศึกษาดูงาน ณ สถานที่ ประกอบการ สถานที่ศึกษาอื่น และวิทยาลัยที่เลี้ยง	3.29	0.75	มาก	5	3.11	0.90	มาก	4	1.38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ด้านการจัดอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
4. การจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยให้ครูอาจารย์ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในด้านอาชีพช่วยเหลือเพื่อนครูอาจารย์ที่สอนวิชาชีพด้วยกันในงานวิชาการ	3.32	0.63	มาก	4	3.11	0.81	มาก	2	1.83
5. การเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหารเพื่อดูการเรียนการสอนของครู-อาจารย์	3.13	0.69	มาก	10	2.84	0.79	มาก	10	2.49*
6. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในแต่ ละสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.16	0.77	มาก	8	2.85	0.73	มาก	9	2.31*
7.การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ที่สอนรายวิชาชีพในด้านการวิจัย	3.01	0.82	มาก	11	2.74	0.94	มาก	11	2.00*
8. การประสานงานที่ดีในระดับบริหารระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยพี่เลี้ยงเพื่อผลของงานนิเทศ	3.16	0.78	มาก	9	2.97	0.88	มาก	8	1.44
9. การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของบุคลากร	3.37	0.67	มาก	2	3.24	0.85	มาก	1	1.03
10. การให้ศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานเจ้าสังกัด วิทยาลัยพี่เลี้ยงเข้ามาให้ความช่วยเหลือในงานด้านวิชาการ	3.19	0.85	มาก	7	3.02	0.88	มาก	6	1.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ด้านการจัดอาคารสถานที่	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
11. การนำผลการวิเคราะห์จาก การ นิเทศมาปรับปรุงระบบ การเรียนการสอน	3.34	0.78	มาก	3	3.06	0.80	มาก	5	2.29*
รวม	3.24	0.58	มาก		3.01	0.71	มาก		2.31*

* P < .05 **P < .01

จากตารางที่ 4.13 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน
การนิเทศการศึกษาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติ
ฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
คือ การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอนให้เข้ารับการฝึกอบรมตรงสาขาวิชาที่สอน ตามหลักสูตร ปวช. เพื่อ
พัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่ความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ข้อ
คือ การเยี่ยมชมเรียนของผู้บริหาร เพื่อดูการเรียนการสอนของครู-อาจารย์, การเชิญวิทยากรภายนอกมา
ให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน, การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู -
อาจารย์ที่สอนรายวิชาชีพในด้านการวิจัยและการนำผลการวิเคราะห์จากการนิเทศมาปรับปรุงระบบการ
เรียนการสอน ที่เหลือออกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความ
ต้องการสูงกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทุกข้อ

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
1. การจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรปวช. ในสาขาวิชาที่เปิดสอนไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ในการค้นคว้า	3.38	0.65	มาก	1	3.07	0.82	มาก	7	2.71**
2. การอบรมสัมมนาหรือประชุมครู-อาจารย์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจกับระเบียบวิธีการประเมินผลตามหลักสูตร ปวช.	3.28	0.69	มาก	5	3.13	0.83	มาก	4	1.24
3. การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประเมินผล เช่น คอมพิวเตอร์ และโปรแกรมประมวลผล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์	3.32	0.80	มาก	4	3.11	0.87	มาก	5	1.61
4. การเชิญวิทยากรภายนอกมาอบรมครู-อาจารย์ในการประเมินผล โดยใช้โปรแกรมประมวลผล จากคอมพิวเตอร์	3.16	0.91	มาก	9	2.96	0.94	มาก	11	1.38
5. การประเมินผลครูผู้สอน โดยดูที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอนของครู- อาจารย์	3.24	0.72	มาก	7	3.04	0.73	มาก	8	1.77

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านการวัดและประเมินผล	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
6. การจัดทำแผนภูมิแสดงความก้าวหน้า เพื่อให้นักเรียนได้ทราบ ผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของตนเอง	3.12	0.59	มาก	10	3.00	0.80	มาก	9	1.05
7. การรายงานผลการศึกษานักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง	3.21	0.66	มาก	8	3.07	0.74	มาก	6	1.20
8. การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพสร้างแบบทดสอบมาตรฐานในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ปวช.	3.09	0.79	มาก	11	2.99	0.73	มาก	10	0.83
9. การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ทำการวิเคราะห์แบบทดสอบของ นักเรียนและปรับปรุงแก้ไขเพื่อทำเป็นธนาคารข้อสอบ	3.03	0.83	มาก	12	2.92	0.77	มาก	12	0.93
10. การติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วที่มีงานทำ เพื่อประเมินว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด	3.25	0.63	มาก	6	3.20	0.67	มาก	1	0.53

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านการวัดและประเมินผล	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
11. การติดตามผลการฝึกงานของ นักเรียนในสถานประกอบการ เป็นระยะ ๆ	3.35	0.66	มาก	3	3.20	0.72	มาก	2	1.45
12. การจัดให้มีการประเมินคุณ ภาพ ของผลผลิตที่ได้จากการ ปฏิบัติงานของนักเรียน	3.35	0.64	มาก	2	3.17	0.71	มาก	3	1.75
รวม	3.23	0.57	มาก		3.07	0.61	มาก		1.75

** P < .01

จากตาราง 4.14 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผลในภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่เปิดสอนไว้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู - อาจารย์ในการค้นคว้า ส่วนข้อที่เหลือออกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงกว่าครูผู้สอนวิชาชีพทุกข้อ

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม

รายการ	ผู้บริหาร (N = 68)				ครูผู้สอนวิชาชีพ (N = 107)				t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
1. การนำหลักสูตรไปใช้	3.23	0.56	มาก	5	3.10	0.63	มาก	4	1.38
2. การจัดการเรียนการสอน	3.37	0.48	มาก	1	3.17	0.56	มาก	1	2.47*
3. สื่อการเรียนการสอน	3.37	0.55	มาก	2	3.13	0.59	มาก	2	2.65**
4. การจัดหาอาคารสถานที่	3.33	0.58	มาก	3	3.12	0.65	มาก	3	2.21*
5. การนิเทศการศึกษา	3.24	0.58	มาก	4	3.01	0.71	มาก	6	2.31*
6. การวัดและประเมินผล	3.23	0.57	มาก	6	3.07	0.61	มาก	5	1.75
รวม	3.29	0.50	มาก		3.10	0.58	มาก		2.29*

* $P < .05$ ** $P < .01$

จากตารางที่ 4.15 ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทุกด้าน

4.4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อำนวยการศึกษานานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามสาขาวิชา คือ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม และคหกรรม ผู้วิจัยขอเสนอเป็นรายด้านและในภาพรวมดังตารางที่ 4.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน

หลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชา

ด้าน	พณิชยกรรม (N = 96)				อุตสาหกรรม (N = 37)				เกษตรกรรม (N = 22)				คหกรรม (N = 20)				F
	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความ ต้อง การ	อัน ดัด ที่	
1. การนำหลักสูตรไปใช้	3.11	0.62	มาก	4	3.14	0.62	มาก	5	3.33	0.57	มาก	3	3.18	0.56	มาก	4	0.84
2. การจัดการเรียนการสอน	3.16	0.56	มาก	2	3.32	0.55	มาก	1	3.35	0.49	มาก	1	3.41	0.38	มาก	1	1.89
3. สื่อการเรียนการสอน	3.18	0.59	มาก	1	3.23	0.62	มาก	3	3.34	0.56	มาก	2	3.29	0.51	มาก	3	0.49
4. การจัดอาคารสถานที่	3.13	0.64	มาก	3	3.29	0.68	มาก	2	3.21	0.56	มาก	4	3.38	0.53	มาก	2	1.17
5. การนิเทศการศึกษา	3.10	0.68	มาก	6	3.12	0.66	มาก	6	3.15	0.67	มาก	6	3.01	0.67	มาก	6	0.17
6. การวัดและประเมินผล	3.10	0.59	มาก	5	3.18	0.64	มาก	4	3.20	0.67	มาก	5	3.15	0.47	มาก	5	0.29
รวม	3.13	0.57	มาก		3.21	0.58	มาก		3.26	0.53	มาก		3.23	0.46	มาก		0.51

จากตารางที่ 4.16 ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน หลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ พบว่า สาขาวิชาเกษตรกรรม ($\bar{X} = 3.26$) มีความต้องการสูงสุด รองลงไป คือ คหกรรม ($\bar{X} = 3.23$) อุตสาหกรรม ($\bar{X} = 3.21$) และ พาณิชยกรรม ($\bar{X} = 3.13$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน พบว่า

สาขาวิชาพาณิชยกรรม มีความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

สาขาวิชาอุตสาหกรรม มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

สาขาวิชาเกษตรกรรมมีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

สาขาวิชาคหกรรม มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

4.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากคำถามปลายเปิด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะโดยสรุปรวมได้ คือ

4.5.1 กรมสามัญศึกษาควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในการดำเนินงานของหลักสูตร ปวช. เช่น การปรับปรุงหลักสูตร การแก้ไขหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือแบบพิมพ์ต่าง ๆ ควรแจ้งให้ โรงเรียนทราบโดยรวดเร็วและถือปฏิบัติให้ถูกต้อง

4.5.2 กรมสามัญศึกษาควรจัดทำหรือจัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร
ระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ให้กับโรงเรียนตามสาขาวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน

4.5.3 กรมสามัญศึกษาควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายการเปิดสอน หลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ชัดเจนเพื่อโรงเรียนจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4.5.4 กรมสามัญศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาระดับ
ปวช. ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพ

4.5.5 กรมสามัญศึกษาควรจัดอบรม สัมมนาในการจัดทำหลักฐานการศึกษา
เช่น รบ.1 รบ.2 และประกาศนียบัตร ให้ถูกต้องเป็นแนวเดียวกัน

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งนี้ได้ศึกษาจากครูผู้สอนวิชาชีพที่สอนในหลักสูตร ปวช. และผู้บริหารโรงเรียน ปีการศึกษา 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวมและรายด้าน รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษาและการวัดและประเมินผล เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษาและการวัดและประเมินผล และเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน คือ เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี พ.ศ. 2538 ในปีการศึกษา 2540 แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 68 คน และครูผู้สอน วิชาชีพ จำนวน 148 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 175 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร จำนวน 68 คน และครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 107 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ มีข้อคำถาม จำนวน 64 ข้อ รวม 6 ด้าน คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษาและการวัดและประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้จัดส่งไปทางไปรษณีย์ลงทะเบียน และขอรับคืนทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืน จำนวน 175 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ของความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมและรายด้าน เปรียบเทียบความต้องการในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพด้วย t - test และเปรียบเทียบ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรปวช. จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอนด้วย F - test

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2540 สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 การศึกษาค้นคว้าความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในภาพรวม ทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.25$) สื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.23$) การจัดหาอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.20$) การนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X}=3.15$) การวัดและประเมินผล ($\bar{X}=3.13$) และการนิเทศการศึกษา ($\bar{X}=3.10$) ตามลำดับ

5.1.1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.25$) เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ โดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร ปวช. ($\bar{X}=3.43$) การส่งเสริมผลผลิตทางวิชาชีพ เพื่อประโยชน์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน ($\bar{X}=3.35$) และการส่งเสริมการเรียนการสอน โดยสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรมในทุกวิชา ($\bar{X}=3.31$) ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดท้าย คือ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียน เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาในสาขาวิชาที่เปิดสอน ($\bar{X}=3.01$)

5.1.1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.23$) เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้งานและเพียงพอกับผู้เรียน ($\bar{X}=3.32$) การให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาการผลิตสื่อ การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดสอน ($\bar{X}=3.29$) และการจัดสรรวัสดุฝึกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X}=3.29$) ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดท้าย คือ การใช้วัสดุ สื่อการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.12$)

5.1.1.3 ด้านการจัดหาอาคารสถานที่ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.20$) เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศ ปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ ($\bar{X}=3.33$) การจัดให้มีความปลอดภัยขณะปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และสถานที่ภายนอก ($\bar{X} = 3.29$) และการจัดโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ สถานที่ภายนอกที่ใช้สอนภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมและเพียงพอตามสาขาวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน ($\bar{X} = 3.29$) ตามลำดับ ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ การจัดห้องพยาบาลเพื่อปฐมพยาบาลแก่นักเรียนที่ได้รับอุบัติเหตุจากการฝึกงาน ($\bar{X} = 3.08$)

5.1.1.4 การนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครูอาจารย์ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ได้ศึกษา ($\bar{X} = 3.27$) การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูอาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ปวช. ($\bar{X} = 3.26$) และการให้ครูอาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำแผนการสอน ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ การร่างหลักสูตรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ($\bar{X} = 2.85$)

5.1.1.5 การวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.13$) เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ การติดตามผลการฝึกงานของนักเรียนในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 3.26$) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานของนักเรียน ($\bar{X} = 3.24$) และการติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วที่มีงานทำ เพื่อประเมินว่าหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการมาก ($\bar{X} = 3.22$) ส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ การให้ครูอาจารย์ที่สอนวิชาชีพทำการวิเคราะห์แบบทดสอบของนักเรียนและปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นธนาคารข้อสอบ ($\bar{X} = 2.96$)

5.1.1.6 การนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการบริหารงานวิชาการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.10$) เมื่อพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมาก 3 อันดับแรก คือ การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของบุคลากร ($\bar{X} = 3.29$) การสนับสนุนครูอาจารย์ ผู้สอนให้เข้ารับการฝึกอบรมตรงตามสาขาวิชาที่สอนตามหลักสูตร ปวช. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.25$) และจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยให้ครูอาจารย์ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ช่วยเหลือเพื่อนครูอาจารย์ที่สอนวิชาชีพด้วยกันในทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.19$) และส่วนข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับสุดท้าย คือ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ที่สอนรายวิชาชีพในด้านการวิจัย ($\bar{X} = 2.85$)

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารกับครูผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านสื่อ การเรียนการสอนและผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ และด้านการนิเทศการศึกษา สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทุกด้าน

ส่วนด้านที่ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การนำหลักสูตรไปใช้และด้านการวัดและประเมินผล ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน คือ

5.1.2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีข้อคำถามที่ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยสอดคล้องคุณธรรมและจริยธรรมในทุกวิชา และ มีข้อคำถามที่ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การที่มีครูปฏิบัติการสอนวิชาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน และได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการโดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนใน หลักสูตร ปวช. และการประชุมสัมมนากันของครูผู้ปฏิบัติการสอนในหลักสูตร ปวช. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

5.1.2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีข้อคำถามที่ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้งาน การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรตามระยะเวลาการใช้งาน และการติดตามและประเมินผล การใช้สื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน และมีข้อคำถามที่ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คือ การใช้งบประมาณในการผลิต การจัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอน การดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้มีความพร้อมอยู่ในสภาพดี และการใช้วัสดุ สื่อการเรียนการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

5.1.2.3 ด้านการจัดอาคารสถานที่

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีข้อคำถามที่ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การจัดให้มีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและเหมาะสม และมีข้อคำถามที่ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศ ปราศจากกลิ่น สิ่งรบกวนต่างๆ การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าของนักเรียนและการจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุด เพื่อการจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพและความจำเป็น

5.1.2.4 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยความต้องการในการบริหารงานวิชาการทุกข้อคำถาม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีข้อคำถามที่ความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การจัดหาเอกสารการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่เปิดสอนไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการค้นคว้า

5.1.2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีข้อคำถามที่ ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือการสนับสนุนครูอาจารย์ผู้สอนให้เข้ารับการฝึกอบรมตรงสาขาวิชาที่สอนตามหลักสูตร ปวช. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และมีข้อคำถามที่ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การเยี่ยมชั้นเรียนของผู้บริหาร เพื่อดูแลการเรียนการสอนของครูอาจารย์ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ที่สอน รายวิชาชีพในด้านการวิจัย และการนำผลการวิเคราะห์จากการนิเทศมาปรับปรุงระบบ การเรียนการสอน

5.1.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า ความต้องการในการบริหารงานวิชาการทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาแยกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน พบว่า

สาขาวิชาพาณิชยกรรม มีความต้องการด้านสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

สาขาวิชาอุตสาหกรรม มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

สาขาวิชาเกษตรกรรม มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

สาขาวิชาคหกรรม มีความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงไป คือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการวัดและประเมินผลและด้านการนิเทศการศึกษาเป็นลำดับสุดท้าย

5.1.4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากคำถามปลายเปิด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ ข้อเสนอแนะ โดยสรุปรวมได้ คือ

5.1.4.1 กรมสามัญศึกษาควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ใน การดำเนินงานของหลักสูตร ปวช. เช่น การปรับปรุงหลักสูตร การแก้ไขหลักสูตร การวัดผลและประเมินผล การเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือแบบพิมพ์ต่าง ๆ ควรแจ้งให้ โรงเรียนทราบโดยรวดเร็วและถือปฏิบัติให้ถูกต้อง

5.1.4.2 กรมสามัญศึกษาควรจัดทำหรือจัดหาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร ระเบียบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้กับโรงเรียนตามสาขาวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน

5.1.4.3 กรมสามัญศึกษาควรกำหนดคนโยบายและเป้าหมายการเปิดสอน หลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ให้ชัดเจนเพื่อ โรงเรียนจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.1.4.4 กรมสามัญศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษา ระดับ ปวช. ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพ

5.1.4.5 กรมสามัญศึกษาควรจัดอบรม สัมมนาในการจัดทำหลักสูตรการศึกษา เช่น รม.1 รม.2 และประกาศนียบัตร ให้ถูกต้องเป็นแนวเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปราย คือ

5.2.1 การศึกษาความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ซึ่งมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย คือ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ มีคุณธรรมและจริยธรรม ควบคู่กันไป เมื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาเปิดสอนหลักสูตร ปวช. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจะต้องมีภาระกิจที่เพิ่มขึ้นจากเดิม และเป็นหลักสูตรทางวิชาชีพที่ต้องมีการฝึกทักษะมาก โรงเรียนจะต้องสนับสนุนทั้งงบประมาณสื่อ อุปกรณ์ วัสดุฝึกต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้มีสภาพการปฏิบัติงานเหมือนกับสภาพการออกไปประกอบอาชีพจริง ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษายังไม่มีควมถนัดมากนัก แตกต่างจากวิชาสามัญซึ่งโรงเรียนจัดมานาน มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาดีแล้วและครูสอนวิชาชีพ ที่มีอยู่เดิมได้รับการฝึกอบรมน้อย จึงทำให้ความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537 : 99) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพล จอกทอง (2540:105) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายข้อทุกข้อ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

5.2.1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้าน การจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 1 และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเพราะการจัด การศึกษาด้านวิชาชีพตามหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จะเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพ ให้แก่นักเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา และไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาเอกชนได้และไม่ประสงค์จะศึกษาต่อสายสามัญ ได้รับการศึกษาด้านวิชาชีพ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตนเองและท้องถิ่นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537:125) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ความต้องการในการบริหารงาน ด้านหลักสูตรและการสอน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการโดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน เป็นความต้องการที่อยู่ในอันดับที่ 1 เพราะการที่นักเรียนได้ฝึก ประสบการณ์ ในสภาพที่เหมือนกับการประกอบอาชีพจริงสัมพันธ์กับสาขาวิชาเรียน จะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะฝีมือจากเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัย เกิดความชำนาญและมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพหลังจากสำเร็จการศึกษา และผลการวิจัยยังพบว่า มีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงาน คือการส่งเสริมผลผลิตทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนในหลักสูตร ปวช.ที่เปิดสอน การจัดการเรียนการสอนโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชาและการให้ครูที่สอนในหลักสูตร ปวช.มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน การให้ครูผู้สอนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดกิจกรรมจะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะผู้ปฏิบัติย่อมทราบปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ดีกว่าบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการฝึกภาคปฏิบัติที่ต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญในวิชาชีพนั้นๆ อย่างแท้จริง ครูผู้สอนวิชาชีพจึงมีความต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนรับการประชุมชี้แจงให้เข้าใจถึงนโยบาย และแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องชี้แจงแนวปฏิบัติงานให้ครูผู้สอนวิชาชีพเข้าใจยิ่งขึ้น สามารถจัดทำแผนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีประสิทธิภาพสามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายต่อไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพิศ แสงสว่าง (2539 : 190) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน วิทยาลัยควรจัดประชุมชี้แจงให้คณะครูอาจารย์ได้เข้าใจโครงสร้างของหลักสูตร มีการประสานกับแผนกวิชาที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน ให้ทำบันทึกการสอน สนับสนุนการทัศนศึกษา เชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับนักศึกษา

5.2.1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้าน สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 2 เพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ จำเป็นต้องได้รับการฝึกประสบการณ์ในวิชาชีพอย่างแท้จริงทั้งในสถานศึกษา และสถานประกอบการ โดยเฉพาะสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพเหมาะสมกับ การใช้งานและเพียงพอกับผู้เรียน จึงจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในวิชาชีพนั้นๆ เป็นความต้องการของครูผู้สอนวิชาชีพที่มีความสำคัญอันดับแรก สอดคล้องกับการติดตาม หลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535- 2538 (กรมสามัญศึกษา, 2538 : 51) ที่พบว่า บางโรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอน ไม่เพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่ทันสมัย ไม่มีคุณภาพ หรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงเป็นต้น จึงควรจะได้รับ การจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุฝึกงาน คือ อุปกรณ์การเรียนการสอน ประกอบกับการให้ครูได้เข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาการผลิตสื่อการใช้สื่อและการติดตามการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้กับการเรียนการสอนตรงตามสาขาวิชาที่โรงเรียนเปิดสอนอย่างเหมาะสม จะช่วยให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537:145) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2537 พบว่ามีความต้องการส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ในการผลิตสื่อ อย่งไรก็ตามการได้มาซึ่งสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงความประหยัด มีประสิทธิภาพ ซึ่งครู

สามารถผลิตสื่อขึ้นใช้เองได้ หรือให้นักเรียนช่วยกันจัดทำขึ้นใช้เอง หรือหากภาควิสดุท้องถิ่นมาดัดแปลงได้ก็จะช่วยประหยัดงบประมาณได้ ซึ่งบางครั้งไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่มีราคาแพง จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการวัสดุ สื่อการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอันดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สื่ออย่างเพียงพอ จึงมีความต้องการในการเข้ารับการอบรม สัมมนาการผลิตและการใช้สื่อเป็นอันดับที่ 2 จึงควรที่จะได้สร้างความรู้ความเข้าใจที่ ถูกต้องกับครูผู้สอน ให้สามารถผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนจากวัสดุท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:248-249) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้สื่อการสอนว่า การจัดทำสื่อการเรียนการสอน โดยครูอาจารย์จัดทำขึ้นเอง หรือให้นักศึกษาจัดทำขึ้นจากการแนะนำของครู โดยการบริจาค ยืมจากหน่วยงานอื่นหรือจากเงินงบประมาณ การเลือกใช้สื่อการสอน ต้องคำนึงถึงลักษณะวิชาที่สอนและคุณลักษณะของนักเรียนนักศึกษา บทบาทในการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษาและสื่อการเรียนการสอน ถึงแม้จะได้รับงบประมาณสนับสนุน แต่หากส่งซ้ำไม่ทันกับช่วงเวลาในการจัดการเรียนการสอน ก็เป็นปัญหาสำหรับการเรียนการสอน เช่นกัน

5.2.1.3 การจัดหาอาคารสถานที่

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดอาคารสถานที่อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 3 เพราะอาคารสถานที่ที่เพียงพอเหมาะสมกับสภาพการจัดการเรียนการสอน จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้ จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศ เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศ ปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ อยู่ในอันดับที่ 1 อาจเป็นเพราะอาคารที่โรงเรียนมีอยู่เดิมมีความเหมาะสมกับการจัดการเรียน การสอนวิชาสามัญมากกว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ซึ่งเป็น วัตถุประสงค์เดิมของการสร้างอาคาร จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการมาก ซึ่งการจัดอาคารสถานที่ที่ดีจะส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ได้และการมีสภาพแวดล้อมภายในที่ร่มรื่น สวยงาม ช่วยกล่อมเกลาจิตใจของนักเรียนไปในทางที่ดีงาม เพิ่มคุณธรรม จริยธรรมในตัวของนักเรียนให้เด่นชัดขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย และการมีสถานที่ตั้งที่เหมาะสมห่างไกลจากมลภาวะต่าง ๆ หรือสถานเริงรมย์ ที่อาจจูงใจให้นักเรียนซึ่งกำลังเป็นวัยรุ่นลุ่มหลงได้ง่าย ก็เป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาที่ต้องหาทางป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิทักษ์ ศิริพรรณ (2540: 91) ที่ศึกษางานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ ที่พบว่า ปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การขาดแคลนอาคาร สถานที่ เพราะกรมสามัญศึกษาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอ และอีกสาเหตุหนึ่ง คือ การใช้จ่ายงบประมาณในด้านอื่นมากเกินไป ขณะเดียวกันการจัดโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการและสถานที่ใช้สอนภาคปฏิบัติภายนอก จะต้องคำนึงถึงความเพียงพอและความปลอดภัยที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนที่ฝึกงาน หรือปฏิบัติในภาคสนามได้โดยมีการจัดการที่ดี ครูผู้สอนวิชาชีพต้องมีการกำกับติดตามและเคร่งครัดในระเบียบต่าง ๆ ซึ่งหากละเลยอาจเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ก่อให้เกิดความสูญเสียทรัพย์สิน เครื่องมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือ ร่างกาย และชีวิตของนักเรียนได้ ซึ่ง เมธี ปิรันธนานนท์ (2528: 9-10) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ ในแง่ของอาคารสถานที่ จะสนองต่อประโยชน์สูงสุดของการจัดการศึกษา คือ ต้องมีความเพียงพอเหมาะสม ปลอดภัย มีสุขภาพลักษณะ มีระยะทางติดต่อและใช้สอย มีความยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ ประหยัด สามารถขยายได้ และมีรูปร่างสวยงาม

5.2.1.4 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารวิชาการ ด้านการนำ หลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 4 เพราะการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จะเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่ นักเรียนอีก ทางหนึ่ง เพื่อรองรับการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียน มัธยมศึกษา และ จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษา แห่งชาติที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่สถาบันการศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยี ราชชนกและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่สามารถขยายตัวรองรับกับจำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีอีกจำนวนมากขึ้นได้ และ นักเรียนส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท มีฐานะยากจนขาดทุนทรัพย์ในการศึกษาต่อ ได้รับการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ก่อนวัยอันสมควร เป็นการบรรเทาปัญหาการว่างงานอีกทางหนึ่งได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา ผิวเกลี้ยง (2538: 322) ที่ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนทุกแห่งจะต้องให้ความสำคัญ โดยถือว่า การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกสาขาวิชาที่เปิดสอน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของประพิศ แสงสว่าง (2539 : 189) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของ ผู้บริหารและอาจารย์ ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็น โดยส่วนรวมว่า วิทยาลัยมีการปฏิบัติงานด้านนี้เป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ อยู่ที่การนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความต้องการในเรื่องการจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครูผู้สอนได้ศึกษาทั้งนี้เนื่องจากว่า การเปิดสอนหลักสูตร ปวช.เป็นเรื่องใหม่สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา อาจจะไม่มีความชำนาญหรือประสบการณ์เท่าโรงเรียนที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประกอบกับยังไม่เคยได้รับการประชุม อบรม สัมมนา กันมาเลย แต่ก็มี ความมุ่งมั่นเหมือนกันว่าจะทำให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติที่ดีอย่างเต็มที่ ในเบื้องต้นควรช่วยตนเองก่อน โดยต้องทำความเข้าใจหรือศึกษากับเอกสารต่างๆ จากวิทยาลัยที่เลี้ยงเพื่อใช้ในการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537:143) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2537 พบว่า การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่นคู่มือครู ใบงาน หนังสืออ่านประกอบเพื่อให้ครูอาจารย์ได้ศึกษา มีความต้องการอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก และการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารและ ครูอาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรปวช. มีค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉลี่ยในด้านนี้มาก เพราะการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เป็นเรื่องใหม่ ผู้บริหารและครูผู้สอนจึงมีความต้องการสร้างความเข้าใจในหลักสูตรอย่างถ่องแท้ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา การนำไปใช้ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอน โดยโรงเรียนต้องจัดหาเอกสารประกอบ หลักสูตร เช่น ประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือครู แบบฝึกหัด ให้ทันต่อการใช้และมีปริมาณที่เพียงพอ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอน บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ และเพื่อให้ผู้บริหารและครูอาจารย์สามารถปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้บริหารจะต้องประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติ และนโยบายของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของปรีชาพร วงศ์อุดรโรจน์ (2535: 65) ที่กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องมีการประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น ความจำเป็นที่ต้องมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงและเข้าใจหลักสูตร มีการจัดทำคู่มือครู ให้ครูได้มีคู่มือในการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียน การสอน ส่วนข้อคำถามที่ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับสุดท้ายคือ การร่างหลักสูตรท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย อาจเนื่องมาจากการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. เป็นเรื่องใหม่ที่โรงเรียนยังไม่มี ความเข้าใจเพียงพอที่จะยกร่างหลักสูตรท้องถิ่นขึ้นมาใช้เองได้ ประกอบกับโรงเรียนที่เปิดสอนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในอำเภอรอบนอกเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อ การรับนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดอื่น จึงห่างไกลจากแหล่งอุตสาหกรรมและการบริการ ขาดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะเข้ามามีส่วนสนับสนุนความรู้และเทคนิคต่างๆ ในการเรียนของนักเรียนอย่างจริงจังจนถึงขนาดร่างเป็นหลักสูตรท้องถิ่นด้านวิชาชีพที่สามารถสร้างรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวในอนาคตต่อไปได้และส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรที่ผู้สนใจเรียนน้อย ความต้องการดังกล่าวจึงเป็นอันดับสุดท้าย

5.2.1.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน การวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 5 เพราะการวัดและการประเมินผล การเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะชี้จุดอ่อนและจุดแข็งของการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน หากมีจุดบกพร่องจะได้หาทางแก้ไขหรือสามารถเลือกประสบการณ์และวิธีสอนที่

เหมาะสมกับผู้เรียนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพล จอกทอง (2540 : 111) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ซึ่งการจากวิจัยครั้งนี้พบว่า การติดตามผล การฝึกงานของนักเรียนในสถานประกอบการเป็นระยะๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ทั้งนี้การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. จะต้องให้มีการฝึกประสบการณ์จากสถานประกอบการที่ตรงกับ สาขาวิชาที่เปิดสอน ซึ่งโรงเรียนบางแห่งอาจมีปัญหาในการติดต่อประสานงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับ สถานประกอบการและกลุ่มนายจ้าง ทำให้เป็นอุปสรรคในการฝึกงานของนักเรียนและ การติดตามผลการฝึกงานได้ จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการในการบริหารงานมาก แตกต่าง จากผลการวิจัยของ ประพิศ แสงสว่าง (2539 : 194) ที่ศึกษาสภาพ การปฏิบัติงานวิชาการของ วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6 พบว่า วิทยาลัยเทคนิคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือ การติดตามประเมิน ผล การฝึกงานของนักศึกษา และติดตามการมีงานทำของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทุกปี จะช่วยให้ทราบ ว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานหรือไม่เพียงใด โรงเรียนจะได้ปรับปรุงการดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ให้นักเรียนที่ สำเร็จ การศึกษาเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน หรือสามารถประกอบอาชีพอิสระในชุมชนได้ ซึ่ง จะต้องมีการวัดและประเมินคุณภาพผลผลิตที่ได้จากการฝึกประสบการณ์หรือการปฏิบัติงานของนักเรียน ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ การที่นักเรียนสามารถมีผลผลิตจากการฝึกงาน ภาคปฏิบัติต่าง ๆ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ตลาดแรงงาน หรือ กลุ่มผู้ประกอบการได้ ย่อมช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร ปวช. ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มีโอกาสที่จะได้งานทำและทำงานได้ มีคุณ ลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ขยันอดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ เป็นที่ต้องการของผู้ ประกอบการ หรือหากยังมีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป ต้องหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ทันต่อเวลา และ ความเชื่อถือได้

5.2.1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศ การศึกษา อยู่ในระดับมากและเป็นอันดับสุดท้าย เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของ สถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือ แนะนำให้ครูอาจารย์สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนให้ บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ เมื่อพิจารณา ข้อคำถามรายชื่อ พบว่า การสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของบุคลากร มีค่าเฉลี่ยมาก แสดงว่าผู้ บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการขวัญกำลังใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการวิจัยของ ราชัย กิติ ราช (2541: 72) ที่ศึกษาขวัญกำลังใจครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ครูผู้สอนวิชาชีพ มีขวัญกำลังใจอยู่ในระดับ ปานกลาง จึงมีความจำเป็นที่จะต้อง สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายให้สูงขึ้น ซึ่งปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับในวงการบริหารว่า บุคลากรของหน่วยงานมีขวัญและกำลังใจสูงแล้ว จะทำให้การปฏิบัติ งานมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประสิทธิผลของงานสูงตามไปด้วย ซึ่งอาจดำเนินการได้โดย การสนับสนุน วัสดุฝึกงาน เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การเรียนการสอน การสนับสนุนให้ครูอาจารย์เข้ารับการฝึก อบรมตรงกับสาขาวิชาที่สอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สอดคล้องกับ เมธี ปิณฑนานนท์ (2533:88) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการว่าเพื่อพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ๆทางการศึกษา นอก จากนั้นยังช่วยเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยมบางอย่างได้ หรือสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้ศึกษาดูงาน ณ สถาน ประกอบการหรือสถาบันอื่น ๆ หรือวิทยาลัยพี่เลี้ยง ก็จะช่วยให้ครูอาจารย์สามารถปฏิบัติงานให้เกิดผล

ดีได้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนดำเนินการ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 267-269) ที่กล่าวถึงเทคนิควิธีการนิเทศ เช่น เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ เชิญสถานประกอบการ โรงงาน บริษัท ห้างร้านมาสาธิตอุปกรณ์ ศึกษาคุณภาพตามสถานประกอบการ จัดแหล่งบริการทางวิชาการ ประชุม สัมมนา โรงเรียนควรจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยให้ครูอาจารย์ที่มีความชำนาญและมีประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ ช่วยเหลือเพื่อนครูอาจารย์ที่สอนวิชาชีพด้วยกันในทางวิชาการ อาจดำเนินการเป็นทีมนิเทศภายในมีการวางแผนการนิเทศร่วมกันระหว่างครูอาจารย์และผู้ให้การนิเทศ จะช่วยให้ครูที่ ยังไม่มีประสบการณ์สามารถจัดการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น และเป็นการพัฒนาบุคลากร ที่ทุกโรงเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นการช่วยให้บุคลากรทำงานร่วมกันได้อย่างเหมาะสมและอาจสามารถจัดปัญหาหรือข้อขัดแย้งจากการทำงานได้ สอดคล้องกับการวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537:147) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี พ.ศ. 2537 พบว่าการบริหารงานนิเทศการเรียนการสอน มีความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ การจัดให้ครูอาจารย์มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น, การจัดให้ครูอาจารย์ได้ศึกษาคูณหรือศึกษาต่อและการจัดให้ครูที่ผ่านการฝึกอบรมได้แนะนำสาธิตความรู้ใหม่ๆ ให้ครูด้วยกัน

5.2.2 การเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดย ผู้บริหารมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการสูงกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่จะต้องบริหาร กำกับ ดูแล ติดตามผล เพื่อให้นโยบายของกรมสามัญศึกษาในการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีวบรรลุ เป้าหมายและให้การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา เป็นที่ยอมรับของชุมชนและตลาดแรงงานหรือกลุ่มนายจ้าง ขณะที่ครูต้องสนองนโยบายของโรงเรียนให้มากขึ้น และอาจมีการฝึก มากขึ้นอีกทางหนึ่ง จึงทำให้ความต้องการในการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน โดยมี รายละเอียดของแต่ละด้าน คือ

5.2.2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัด การเรียนการสอนแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยความต้องการของ ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากกว่าความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งมีข้อคำถามที่ต้องการแตกต่างกัน คือ การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ โดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ซึ่งผู้บริหารมีความต้องการในระดับมากที่สุด ในขณะที่ครูผู้สอนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการฝึกประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียน ได้มีทักษะในวิชาชีพ สามารถนำความรู้ ความสามารถไปประกอบอาชีพ โรงเรียนบางแห่งที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. อาจมีปัญหาในการจัดหาสถานประกอบการสำหรับฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือมีแต่อยู่ห่างไกล ไม่สะดวกต่อการฝึกงาน ซึ่งทำให้ความต้องการในเรื่องการฝึกงานของนักเรียนระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนแตกต่างกัน สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2538: 52) ที่ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัด กรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535-2538 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า บางแห่งสถานประกอบการในท้องถิ่นไม่มี เป็นปัญหาในการส่งนักเรียนไปฝึกงานในสถานประกอบการที่อยู่ห่างไกล เช่น ขาดค่าใช้จ่ายในการ จัดหาพาหนะนำนักเรียนไปฝึกงาน ต้องสอนทฤษฎีแทนการฝึกงานและมีประเด็นหนึ่งที่ผู้บริหารมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมในทุกวิชา เพื่อให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เพราะการศึกษามีเป้าหมายสูงสุดความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม โอปปอ้อมอารี ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันและมีประเด็นอื่น เช่น การส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิชาชีพได้เข้าร่วมประชุมสัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:195) ที่ให้แนวปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนว่า ผู้บริหารควรประชุมหารือ ชี้แจงเกี่ยวกับการเรียนการสอน และการมีครูวิชาชีพตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนและได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน เป็นความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา (2538:59) ที่ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535-2538 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า บางโรงเรียนขาดครูผู้สอนวิชาชีพที่ตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน เพราะผู้บริหารมีหน้าที่สนองนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้ทรัพยากรของโรงเรียนที่มีอยู่อย่างจำกัด

5.2.2.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยความต้องการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากกว่าความต้องการของครู ผู้สอนวิชาชีพ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีข้อคำถามที่ความต้องการแตกต่างกัน คือ การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้งาน ผู้บริหารมีความ ต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ขณะที่ครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีหน้าที่ที่ต้องจัดสรรงบจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งมีหลักสูตรถึง 3 ระดับ จำเป็นต้องใช้งบประมาณจัดหาเป็นจำนวนมากและวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่มีอยู่เดิมเป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการจัดการศึกษาสายสามัญ การนำมาใช้จัดการ การเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. จึงมีปัญหายูบยั้งทำให้ความต้องการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ สอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา(2538:59)ที่ติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535-2538 ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า บางโรงเรียนอุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ไม่มีคุณภาพหรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน ดังนั้นครูผู้สอนวิชาชีพจึงมีความต้องการเข้ารับการศึกษาอบรม สัมมนา

การผลิตสื่อ การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดสอนมากเป็นอันดับแรก และมีความต้องการอื่นที่แตกต่างกัน เช่น การดูแลรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรให้มีความพร้อมอยู่ในสภาพดี, มีการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร ตามระยะเวลาการใช้งาน, มีการใช้งบประมาณในการผลิต การจัดซื้อจัดหา การซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอน, การใช้วัสดุสื่อการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และมีการติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปฏิคม เทียมศักดิ์ (2537:145) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2537 พบว่า มีความต้องการ ติดตาม ประเมินผล การใช้ การบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอนทั้งนี้ความต้องการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพทุกข้อ แสดงถึงความต้องการของผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งพยายามคำนึงถึงหลักการประหยัด จึงสนับสนุนให้ ครูผู้สอนวิชาชีพ ใช้วัสดุและสื่อ ที่มีในท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนซึ่งความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพตรงกันและมีความต้องการมากเป็นอันดับสุดท้าย สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:248) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อการสอนว่า การจัดทำสื่อการสอน ครูอาจทำเอง โดยใช้วัสดุท้องถิ่นหรือให้นักเรียนทำโดยการแนะนำของครูก็ได้ การที่โรงเรียนมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรที่มีคุณภาพ และปริมาณที่เพียงพอ จะช่วยสร้างความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ จดจำสิ่งที่เรียนได้นาน เรียนได้เร็วขึ้น และเป็นประสบการณ์ตรงได้มากขึ้น วัสดุฝึกงานจะช่วยให้นักเรียนฝึกภาคปฏิบัติ เกิดทักษะฝีมือ มีความชำนาญในวิชาชีพที่เรียน การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาการอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มักมีปัญหาในเรื่องงบประมาณจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรที่ทันสมัย มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน แตกต่างจากสถานประกอบการ ที่สามารถจัดหาเครื่องมือ เครื่องจักรได้อย่างรวดเร็ว เพื่อแข่งขันด้านการค้าและบริการ สถานศึกษาจึงต้องหาทางร่วมมือกับสถานประกอบการ ให้ครูอาจารย์สามารถเข้าศึกษาดูงาน หรือฝึกประสบการณ์จากสถานประกอบการอยู่ตลอดเวลา เพื่อนำความรู้ใหม่ ๆ มาถ่ายทอดให้กับนักเรียนได้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับแนวคิดของ ภิญญา สาธร (2526 : 324) ที่กล่าวว่า วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดที่นำมาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้เรียนรู้จากของจริงและมองเห็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง และ เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528 : 202) ที่กล่าวว่า วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเทคนิค ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอน ได้ถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะไปยังผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความต้องการมากกว่าครูผู้สอน

5.2.2.3 ด้านการจัดอาคารสถานที่

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน การจัดอาคารสถานที่แตกต่างกัน โดยความต้องการผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยมากกว่าความต้องการของครูผู้สอนวิชาชีพ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีข้อคำถามที่ความต้องการของ ผู้บริหารแตกต่างจากครูผู้สอนวิชาชีพ

คือ การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แสง เสียง อากาศปราศจากกลิ่นรบกวนต่าง ๆ การจัดให้มีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับเมธี ปิณฑานนท์(2528:9) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในแง่ของอาคารสถานที่ว่า ต้องถูกสุขลักษณะ เพียงพอและเหมาะสม การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุด เพื่อการเรียนการสอนและการค้นคว้าของนักเรียน และการจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุด เพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความจำเป็นของแต่ละสาขาวิชาที่ เปิดสอน จากความต้องการของผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพที่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก การเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพปวช. จะต้องรับนักเรียนเพิ่มขึ้น ทำให้อาคารเรียนที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ จะต้องมีเพิ่มมากขึ้น จึงจะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอน เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจึงเป็นภารกิจของผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้ได้ซึ่งอาคารเรียนอาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการ และบรรยากาศทางวิชาการที่ดีในโรงเรียนและการเปิดสอนวิชาชีพ บางสาขาวิชาจะต้องมีการปฏิบัติการ ภาคสนาม ที่มีพื้นที่ดำเนินการที่มากเพียงพอด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญลือ งามสง่า(2538 : III) ที่ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการในหลักสูตรวิชาชีพระยะต้นของวิทยาลัยสารพัดช่าง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารเห็นว่าความเพียงพอและความเหมาะสมของอาคารเรียน โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ มีปัญหา มากกว่าครูอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารยังเห็นว่า การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอน เพื่อการค้นคว้าของนักเรียนและการจัดสรรงบประมาณในการจัดหาจัดซื้อหนังสือ เอกสาร ตำรา วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพที่เปิดสอน และ สภาพความจำเป็นของโรงเรียนแตกต่างจากครูผู้สอนวิชาชีพ ทั้งนี้ ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญต่องานวิชาการและพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียน ผู้บริหารจึงถือเป็นนโยบายสำคัญในการดำเนินการให้ห้องสมุดสามารถสนองต่อความต้องการของ ครูผู้สอนวิชาชีพและ นักเรียนในการศึกษาค้นคว้า โดยสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา เอกสาร วารสารต่าง ๆ ให้มีความเพียงพอ คุณภาพเหมาะสมกับระดับการศึกษา มีความทันสมัยตามวิทยาการและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และบรรณารักษ์ห้องสมุดจะต้องจัดส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีความสะดวกต่อการใช้บริการ โดยเตรียมเอกสารและหนังสือไว้บริการเป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา ผิวเกลี้ยง (2538 : 319) ที่ศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารกับครูมีความคิดเห็นต่อ การใช้ห้องสมุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2.4 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีพ ให้แก่เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เพิ่มมากขึ้นทั้งจาก โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและจาก โรงเรียนขยายโอกาสทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาของ สปช. ซึ่งอาจจะทำให้นักเรียนส่วนหนึ่งไม่มีโอกาสศึกษาต่อระดับสูง หรือไม่สามารเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาหรือ สถานศึกษาเอกชนได้ โดยการเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะด้านอาชีพก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพจึงความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจมาจากผู้บริหารและครูผู้สอน ได้มีการประชุมชี้แจงวางแผนร่วมกัน ชี้แจงหรือแนะนำให้ครูเข้าใจถึงนโยบายการศึกษาด้านอาชีพ เพื่อเยาวชนของชาติได้รับการศึกษาที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการจัดทำคู่มือครู คู่มือนักเรียน ให้ยึดถือ เป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน เมื่อพิจารณาข้อคำถาม พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการเป็น อันดับแรก คือ การให้ครูอาจารย์ทำแผนการสอนในหลักสูตร ปวช. เพราะการจัดทำแผนการสอนจะช่วยให้ครูอาจารย์ได้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพของรายวิชาทั้งที่เป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติยิ่งขึ้นแต่ครูผู้สอนวิชาชีพมีความ ต้องการอันดับแรก คือ การร่วมประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูอาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ปวช. เพราะการประชุมวางแผนร่วมกันจะช่วยให้ครูอาจารย์ได้ทราบถึงขั้นตอนการปฏิบัติงาน และทราบถึงนโยบายในการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมถึงทราบถึงนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิบัติงานดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:65) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ต้องมีการประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ต้องประชุมอย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินเปลี่ยนแปลงและเข้าใจในหลักสูตร และผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการตรงกันและเป็นอันดับที่สอง คือ การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบบาง หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครูอาจารย์ที่สอนในหลักสูตร ปวช. ได้ศึกษา อาจเป็นเพราะคู่มือครู ใบบาง หนังสืออ่านประกอบ จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปวช. ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปฏิคม เทียมภักดี (2537:143) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2537 พบว่า การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่นคู่มือครู ใบบาง หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครู-อาจารย์ได้ศึกษามีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการที่ตรงกันและเป็นอันดับสุดท้ายของด้านนี้ คือ การร่างหลักสูตรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ยังเป็นเรื่องใหม่ที่ต้องดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพยังมีประสบการณ์ในการบริหารหลักสูตร ปวช. น้อยอยู่ ความพร้อมในการที่จะจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น จึงยังไม่สามารถสร้างหลักสูตรท้องถิ่นได้

5.2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการวัดและประเมินผลเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องถือปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หากละเอียดอาจมีความคิดทางวินัยหรือทางอาญาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพิศ แสงสว่าง (2539: 185) ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของผู้บริหารและ อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6 พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนรับรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งการวัดและการประเมินผล จะเป็นเครื่องมือให้เห็นถึงผลการดำเนินงานว่า มีความสำเร็จมากน้อยเพียงใด การดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดเป็นต้น จึงมีความต้องการในการบริหารวิชาการในภาพรวม ด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาข้อคำถามรายชื่อ พบว่า การจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่เปิดสอนไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูอาจารย์ในการค้นคว้า ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการแตกต่างกัน โดย ผู้บริหารมีความต้องการมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ ทั้งนี้อาจมาจากผู้บริหารมีหน้าที่ใน การสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย สามารถสนองต่อความต้องการของบุคลากร เป็นภารกิจของผู้บริหารโดยตรง เมื่อเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพิ่มขึ้นมีหลักในการวัดผลและประเมินผลที่แตกต่างจากหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาและมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ผู้บริหารจึงมีความต้องการในการจัดหาเอกสารดังกล่าว เพื่อให้ครูได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปฏิคม เทียมภักดี (2537:145) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2537 พบว่า มีความต้องการบริหารงานอยู่ในระดับมากคือ การจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ขณะที่ครูผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการอันดับแรก คือ การติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วมีงานทำเพื่อประเมินว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด ทั้งนี้เพราะครูผู้สอนวิชาชีพได้จัดการเรียนการสอนไปแล้ว ระยะเวลาหนึ่งย่อมมีความต้องการทราบว่าผลผลิตที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด มีคุณลักษณะใดบ้างที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขในกระบวนการจัดการเรียน การสอนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของประพิศ แสงสว่าง (2539 : 194) ที่ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6 พบว่า วิทยาลัยเทคนิคปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ คือ การติดตามการมีงานทำของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาทุกปี จะช่วยให้ทราบว่านักเรียนที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานหรือไม่เพียงใด

5.2.1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารกับครูผู้สอนวิชาชีพ มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้าน การนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ อาจเนื่องมาจากการนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของผู้บริหารที่ต้องดำเนินการเกี่ยวข้องกับครูอาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา และการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ผู้บริหารจำเป็นต้องกำกับ ดูแลและติดตามอย่างต่อเนื่อง จึงมีความต้องการด้านการนิเทศศึกษามากกว่าครูผู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนวิชาชีพ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งมีข้อคำถามที่ความต้องการแตกต่างกัน คือ การสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาชีพเข้ารับการฝึกอบรมตรงสาขาวิชาที่สอนตามหลักสูตร ปวช. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความต้องการมากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ อาจเนื่องมาจากการเปิดสอนวิชาชีพในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา แตกต่างจากการสอนวิชาชีพในหลักสูตร ปวช. ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงาน โดยการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความเจริญทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ จึงจำเป็นที่ครูผู้สอนวิชาชีพจะต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความรู้มาถ่ายทอดให้แก่นักเรียนที่สอน ผู้บริหารจึงมีความประสงค์จะส่งครูที่สอนในรายวิชาต่าง ๆ เข้ารับการอบรมสัมมนา พัฒนาความสามารถ ทั้งจากวิทยากร ภายนอกและสถานประกอบการต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่นหรือจากสถานประกอบการที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีอยู่เสมอหรือสนับสนุนให้ครูผู้สอนวิชาชีพได้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ เมธี ปิณฑนานนท์ (2533:88) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอบรมครูประจำการว่า เพื่อพัฒนาให้ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ๆ ทางการศึกษา นอกจากนั้นยังช่วยเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยมบางอย่างได้ และการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนและให้ความรู้ด้านการวิจัย ผู้บริหารมีความต้องการมากกว่า ครูสอนวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาบุคลากรเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ซึ่งอาจเป็นครูอาจารย์ที่มีอยู่เดิมหรือครูอาจารย์ที่ได้รับการบรรจุใหม่ให้มีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น ผู้บริหารจึงมีความต้องการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้มากกว่าครูผู้สอนวิชาชีพ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:267) กล่าวถึงเทคนิควิธีการนิเทศว่า การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูอาจารย์เป็นวิธีหนึ่งในหลายๆวิธี เมื่อโรงเรียนจัดการนิเทศการศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน จะต้องมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานเพื่อให้ได้ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน จะได้หาทางแก้ไขให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงมีความต้องการนำผลการวิเคราะห์จากการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอนสอดคล้องกับผลการวิจัยของปฏิคมเทียมภักดิ์(2537 :147) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยเทคนิค ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคมีความต้องการในการนิเทศการศึกษาลำดับแรกคือ การนำผลการวิเคราะห์จากการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน และความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพที่มีความสอดคล้องกันมากที่สุดของด้านนี้ คือ การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขวัญกำลังใจของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพยังต่ำอยู่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของประยูร ได้ชัยภูมิ(2530 : 58) ที่ศึกษาขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า มีขวัญกำลังใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจมาจากสภาพการปฏิบัติงานตามหลักสูตร ปวช. ที่ขาดแคลนวัสดุฝึกงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร เป็นจำนวนมาก หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน จะทำให้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีขวัญกำลังใจที่สูงขึ้น สอดคล้องแนวคิดของเอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538 : 129 - 130) ที่กล่าวว่า สิ่งที่ทำให้คนอยากทำงาน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี อุปกรณ์ในการทำงานที่ครบและสมบูรณ์ มีโอกาสได้แสดงฝีมือในการทำงานอย่างเต็มที่

5.2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหาร และครูผู้สอน ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสาขาวิชาที่เปิดสอน คือ คหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรมและช่างอุตสาหกรรม ในภาพรวม พบว่าไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ทุกด้านผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่ว่าจะเปิดสอนสาขาวิชาใด ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพต่างมีความต้องการที่จะจัดการศึกษาด้านอาชีพ ให้แก่นักเรียนให้ได้ประสบผลสำเร็จ มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะฝีมือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร ให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้งานทำและทำงานให้ได้หรือ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ เมธี ปิณฑานานท์ (2533:132) ที่กล่าวถึงหลักการอาชีพศึกษาว่า เป้าหมายของการศึกษาอาชีพศึกษามุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่อชีพและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนในฐานะพลเมืองดีของสังคม ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ จึงเห็นว่าไม่ว่า โรงเรียนจะเปิดสอนสาขาวิชาชีพใด ต่างก็มีความสนใจต่อการดำเนินงานด้านหลักสูตร ปวช. อย่างมาก เพื่อสนองต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกรมสามัญศึกษา ในการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีพให้แก่เยาวชน ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาและสนองนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี รองรับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับหลักเกณฑ์การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ของกรมสามัญศึกษาในปัจจุบัน คือ ให้โรงเรียนแต่ละแห่งเปิดสอนได้เพียงหนึ่งสาขาวิชาเท่านั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนแต่ละแห่ง จึงพยายามทุ่มเทให้กับการทำงานอย่างเต็มที่ ภายใต้การขาดแคลนปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินงาน จึงมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการทุกสาขาวิชา ไม่แตกต่างกัน ดังมีรายละเอียดรายด้านดังนี้

5.2.3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยทุกสาขาวิชามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ คหกรรม เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ตามลำดับ อาจเป็นเพราะการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะเป็นทางเลือกหนึ่งของนักเรียนที่ค่อยโอกาส ทางการศึกษาเนื่องจากความยากจนและการมีภูมิลำเนาห่างไกลจากสถานศึกษาด้านวิชาชีพได้มีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น ขณะที่ประเทศกำลังประสบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจส่งผลให้มีการเลิกจ้างงานแรงงานเป็นจำนวนมากและการจัดการศึกษาในหลักสูตร ปวช. จะช่วยให้นักเรียนมองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพในท้องถิ่น มีความรัก ห่วงเห่น วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่นของตนเอง ประกอบกับนโยบายของรัฐในการชลอการเข้าสู่ตลาดแรงงานของเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ปวช. จึงเป็นการชลอการเข้าสู่ตลาดแรงงานของเด็กและเยาวชนอีกทางหนึ่งด้วย จึงเป็นความต้องการของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาชีพในทุกสาขาวิชาที่จะสนองนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งกรม สามัญศึกษา(2539 : 9) ได้กำหนดนโยบายด้านอาชีพไว้ คือ เร่งพัฒนาการศึกษาด้านอาชีพ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ เจตคติ ทัศนคติและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่นและของประเทศ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในสาขาวิชาคหกรรม เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนตรงกันเป็นอันดับที่ 1 และสาขาวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการเป็นอันดับ 2 แสดงให้เห็นว่า ทุกสาขาวิชาให้ความสำคัญในด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่นๆ โดยถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีคุณธรรมจริยธรรม เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพและเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการ สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535:195) ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนว่า สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะการเรียนการสอนเป็นหัวใจที่สำคัญของงานด้านวิชาการ และประพิศ แสงสว่าง(2539:190) ได้วิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของผู้บริหารและ อาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 6 พบว่า การจัดการเรียนการสอนรวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.2.3.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยทุกสาขาวิชามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เกษตรกรรม คหกรรม ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อการเรียนการสอนถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งของการศึกษา เนื่องจากสามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพจะเน้นทางทฤษฎีอย่างเดียวไม่ได้ การเรียนการสอนที่ดีควรมีการนำสื่อการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัสดุฝึกงานของนักเรียนนักศึกษา จะต้องได้รับการฝึกปฏิบัติอย่างเพียงพอจนก่อให้เกิดทักษะฝีมือ ภิญญา สาร (2526 : 324) ได้ให้ความหมายของอุปกรณ์การสอนว่า หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิดที่นำมาประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากของจริงและมองเห็นสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง โดยสาขาเกษตรกรรมมีความต้องการสื่อการเรียนการสอนมากกว่าสาขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาอื่นๆ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมของหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นกลุ่มวิชาเลือกเสรีที่มีผู้เลือกเรียนน้อย วัสดุอุปกรณ์จึงมีน้อยและเป็นอุปกรณ์ขนาดเล็ก เมื่อเปิดสอนหลักสูตร ปวช. การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นทักษะฝีมือ ความจำเป็นที่ต้องใช้เครื่องมือเครื่องจักรขนาดหนักจึงมีมากขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ประกอบกับวัสดุฝึกงานด้านการเกษตรมีราคาแพง ขณะที่โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานเช่นเดียวกับการจัดงบประมาณรายหัวนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงขาดแคลนและต้องการสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นเป็นอย่างมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพสาขาวิชาพาณิชยกรรมมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในอันดับที่ 1 อาจเป็นเพราะว่าสาขาวิชาพาณิชยกรรมส่วนใหญ่ที่จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีเรื่องพิมพ์ดีดใช้เป็นหลัก ขณะที่วิทยาการและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา จำเป็นต้องได้รับงบประมาณในการจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพในสาขาวิชาพาณิชยกรรมจึงมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการเรียนการสอนมากเป็นอันดับที่ 1

5.2.3.3 ด้านการจัดอาคารสถานที่

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยทุกสาขาวิชามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ คหกรรม ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และพาณิชยกรรม ตามลำดับ ซึ่งการจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความจำเป็นที่จะสนับสนุนให้ การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร โดยคำนึงถึงความยืดหยุ่นการใช้อาคารสถานที่ในการสอน ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ หรือ การปฏิบัติงานในภาคสนาม สนองต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพต่าง ๆ โดยมีการวางแผนที่ดีเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพทุกสาขาวิชา จึงมีความต้องการด้านการจัดอาคารสถานที่อยู่ในระดับมากและไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากอาคารสถานที่ที่มีอยู่เดิมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สร้างมาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาสามัญเป็นหลัก การนำอาคารเรียนมาดัดแปลง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนวิชาชีพจึงขาดความเหมาะสมอยู่มาก สอดคล้องกับการติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ในปีการศึกษา 2535 - 2538 จำนวน 33 โรงเรียน (กรมสามัญศึกษา, 2538 : 51) พบว่า บางโรงเรียนมีห้องเรียน โรงฝึกงาน หรือ ห้องปฏิบัติการ และวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกงานไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

5.2.3.4 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยทุกสาขาวิชามีความต้องการในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เกษตรกรรม คหกรรม ช่างอุตสาหกรรม และ พาณิชยกรรม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำหลักสูตร ปวช. มาเปิดสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขาดการประชุมชี้แจง การสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างถูกต้องแต่โดยมีการเร่งรัดการเปิดสอนที่มีลักษณะเร่งด่วน เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้น (ปีการศึกษา 2535) ประกอบกับการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ไม่ใช่ภารกิจหลักของโรงเรียนมัธยมศึกษา และกรมสามัญศึกษา ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง จึงได้ดำเนินการในลักษณะภารกิจเสริม การติดตามการดำเนินงาน จึงทำได้ไม่เต็มที่ ผู้บริหารโรงเรียนไม่มีความชัดเจนในนโยบาย ไม่สามารถสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนต่อครูผู้สอนวิชาชีพ จึงทำให้ความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกสาขาวิชาและไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2535 - 2538 จำนวน 33 โรงเรียน(กรมสามัญศึกษา, 2538 : 50) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ไม่เข้าใจหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปวช. อย่างถูกต้องถึง 18 โรงเรียน และไม่มีหนังสือหรือรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เช่น หนังสือ หลักสูตร แนวทางการใช้หลักสูตร คู่มือครู เป็นต้น จำนวน 10 โรงเรียน อย่างไรก็ตามการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษาครั้งนี้ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2539 (เดลินิวส์, 2539:11) ซึ่งเป็นนโยบาย ด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับอาชีพ สรุปได้ว่า จะขยายการจัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานได้พัฒนาตนเองและได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มขึ้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษา รวมทั้งปฏิรูปการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น โดยให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมมือกันจัดการศึกษาอย่างใกล้ชิด ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเน้นการสร้างนิสัย ความรับผิดชอบให้สูงขึ้น

5.2.3.5 ด้านการวัดและประเมินผล

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันโดยทุกสาขาวิชามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม และพาณิชยกรรม ตามลำดับ ซึ่งอาจมาจากการวัดผลและประเมินผลเป็นงานที่ทุกโรงเรียนและทุกสาขาวิชาต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักสูตรและระเบียบการวัดผลและประเมินผลในสาขาวิชาที่เปิดสอน ถึงแม้ว่าแต่ละสาขาวิชาจะมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน เช่น รายวิชาในภาคปฏิบัติหรือวิชาที่มีภาคสนาม แต่ก็เป็นส่วนปลีกย่อย ทั้งนี้เพราะการวัดผลและประเมินผลเป็นวิธีการหรือกระบวนการที่จะทำให้ทราบถึงปริมาณความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใดและทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด และ ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีงานทำหรือประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง จะได้หาทางปรับปรุงระบบ การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น ๆ ได้ ประกอบกับการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ทุกสาขาวิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จะดำเนินการไปพร้อม ๆ กันเป็นส่วนใหญ่ ความต้องการในเรื่องของการวัดผลและประเมินผล จึงไม่แตกต่างกันในเรื่องของเวลา แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาเกษตรกรรมมีความต้องการมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ อาจเป็นเพราะสาขาเกษตรกรรมจำเป็นต้องมีการใช้ภาคสนามในการเรียนการสอนเป็นหลัก การเรียนการสอนจึงจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของหลักสูตร กิจกรรมการวัดผลและประเมินผล จึงมีลักษณะที่แตกต่างจากสาขาวิชาอื่น ๆ บ้าง โดยการวัดผลจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน พฤติกรรมการเรียน ทักษะ ความอดทนและการทดสอบควบคู่กันไปสอดคล้องกับสังกัด อุทรานันท์ (2532 : 104) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นการตรวจสอบผลผลิต(Out put) ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด โดยการประเมินผลจากการทำกิจกรรม จากการทดสอบความรู้หลังการสอน หรือ จากการสรุปความเข้าใจของผู้เรียน แต่ทางที่ดีควรประเมินจากผลงานหลาย ๆ อย่างประกอบกัน

5.2.3.6 ด้านการนิเทศการศึกษา

ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีความต้องการในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยทุกสาขาวิชามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เกษตรกรรม ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและคหกรรม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารต้องดำเนินการอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. บรรลุเป้าหมาย โดยการช่วยเหลือ แนะนำ แลกเปลี่ยนแนวคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ครูผู้สอนสามารถช่วยเหลือตนเองในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละสาขาวิชา พบว่า สาขาเกษตรกรรมมีความต้องการในการนิเทศศึกษามากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ซึ่งอาจมีสาเหตุจากสาขาเกษตรกรรม มีนักเรียนสนใจเรียนน้อยกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ การที่จะจัดการศึกษาให้เป็นที่ต้องการและยอมรับ จะต้องใช้สื่อ อุปกรณ์การสอนอย่างมาก โดยเฉพาะเครื่องมือเครื่องจักรขนาดใหญ่ซึ่งมีราคาสูงมาก โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนสาขาเกษตรกรรมนี้ยังขาดแคลนอยู่มาก จะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 261) ที่กล่าวถึง การนิเทศการศึกษาที่เกี่ยวกับการนิเทศหลักสูตรว่า เป็นงานที่เกี่ยวกับการออกแบบปรับปรุงพัฒนาสื่อการเรียนการสอน งานพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาคควร จะได้รับการพิจารณาถึงความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการของอุตสาหกรรม ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและความต้องการของผู้เรียนด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วงษ์ ชนัชชัย(2532:135) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการด้านการพัฒนาและการนิเทศ อยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนิเทศการศึกษาเป็นภาระกิจหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารต้องดำเนินการอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้การเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษابรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

รับของตลาดแรงงานหรือผู้ประกอบการ โดยการช่วยเหลือ แนะนำ แลกเปลี่ยนแนวคิดและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ครูผู้สอนวิชาชีพ สามารถช่วยเหลือตนเองในการจัดการเรียนการสอนได้

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ในด้านต่างๆทั้ง 6 ด้าน พบว่าทุกสาขาวิชามีความต้องการในการบริหารงานวิชาการด้านการศึกษาเป็นลำดับสุดท้ายตรงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าทุกโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. จะได้รับการประชุมสัมมนาชี้แจงแนวทางการดำเนินงานเช่นเดียวกัน มีการรับรู้ มีระเบียบแบบแผนเป็นแนวปฏิบัติอย่างเดียวกันย่อมทำให้ความคิดเห็นโดยรวมคล้ายคลึงกันได้ และที่ความต้องการเป็นลำดับสุดท้ายตรงกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพมีความเข้าใจในเรื่องการนิเทศว่าเป็นการควบคุมการปฏิบัติงาน ทำให้ขาดอิสระในการดำเนินงานอย่างสร้างสรรค์ จึงทำให้มีการปฏิบัติด้านการศึกษา น้อย และอยู่ในอันดับสุดท้ายสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพล จอกทอง (2540:68) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง กรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่นพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยและสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) กรมสามัญศึกษา (2539:39) ที่กล่าวถึงปัญหาและความต้องการของกรมสามัญศึกษาด้านเครือข่ายการนิเทศว่ายังดำเนินการได้ไม่กว้างขวางเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะครูแม่แบบและครูนิเทศยังไม่เข้มแข็งและอยู่ในวงจำกัด ควรจะกำหนดมาตรการต่างๆเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินการเครือข่ายการนิเทศมีความเข้มแข็งและกว้างยิ่งขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

จากผลของการวิจัย ขอสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.3.1.1 จัดทำคู่มือหรือแนวทางการประสานความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนและสถานประกอบการ พร้อมจัดทำรายชื่อสถานประกอบการต่างๆ ที่โรงเรียนสามารถติดต่อขอความร่วมมือในการส่งนักเรียนเข้าฝึกงาน ได้ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอน หรือโรงเรียนสามารถส่งครูเข้าศึกษาดูงาน ฝึกประสบการณ์ตามโอกาสอันควร

5.3.1.2 ควรจัดทำแผนพัฒนาให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอต่อความจำเป็นในการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. แต่ละสาขาวิชา เช่น โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุฝึกงาน ที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้ในการเรียนการสอนและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ให้ทันต่อการเรียนการสอน

5.3.1.3 จัดทำแผนพัฒนาครูผู้สอนวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเน้นการฝึกอบรมครูให้สามารถผลิตสื่อใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดสอน

5.3.1.4 ควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา แนวทางการใช้หลักสูตร คู่มือครู การวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้เพียงพอตามหลักสูตร ปวช. ให้ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาชีพได้ ศึกษาและใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงาน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

5.3.2.1 ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ ผลิตสื่อ พัฒนาหรือนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน

5.3.2.2 จัดประชุม ครู อาจารย์ ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและนโยบายของโรงเรียน ในการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ให้เข้าใจหลักสูตรในสาขาวิชาที่เปิดสอน

5.3.2.3 ควรจัดเตรียมสภาพห้องเรียน บรรยากาศทางการเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ทาง วิชาชีพให้มากขึ้น โดยเน้นในเรื่องความปลอดภัยจากการปฏิบัติงานหรือฝึกงาน

5.3.2.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครู อาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำแผนการ สอน

5.3.2.5 ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา ฝึกงานจากสถาน ประกอบการ หรือศึกษาต่อ

5.3.2.6 ควรจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี มีอุปกรณ์ในการทำงานที่ครบและ สมบูรณ์ ครูผู้สอนวิชาชีพมีโอกาสได้แสดงฝีมือในการทำงานอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน

5.3.2.7 ควรติดตามผลการฝึกงานของนักเรียนในสถานประกอบการ เป็นระยะ ๆ และ ติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ที่มีงานทำ เพื่อประเมินว่า หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานเพียงใด หรือนักเรียนเรียนตามความถนัดหรือไม่

5.3.3 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

5.3.3.1 ควรทำการวิจัยความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม ศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษาอื่น

5.3.3.2 ควรทำการวิจัยพัฒนารูปแบบของการเปิดสอนหลักสูตร ปวช. ในโรง เรียนมัธยมศึกษาที่เหมาะสม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2535. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. 2539. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). (อัครา).
- กรมสามัญศึกษา. 2538. สภาพการดำเนินงานในโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. (อัครา).
- กรมสามัญศึกษา. 2539. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2539. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิติมา ปรีดีดิลก. 2529. "การบริหารและการนิเทศสถานศึกษาเบื้องต้น." เอกสารประกอบคำสอน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กิติมา ปรีดีดิลก. 2529. ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : หจก.ชนะการพิมพ์.
- ชาชีวัฒน์ ศรีแก้ว, (ผู้รวบรวม) 2539. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) กรุงเทพฯ:พัฒนาการศึกษา.
- ชาลี มณีศรี. 2525. " การนิเทศการศึกษา. " การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ชาญชัย อาจินสมอาจาร. 2525. " การนิเทศการศึกษา." เอกสารการนิเทศการศึกษา. ฉบับที่ 243 :หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- เชียรศรี วิวิศศิริ. 2527. สื่อสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เดลินิวส์. 2539. "นโยบายรัฐบาล พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ." ฉบับที่ 17,223 ประจำวันอาทิตย์ที่ 8 ธันวาคม 2539.
- ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. 2529. การบริหารงานวิชาการ. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- ธำรง บัวศรี. 2531. การปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน. ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2527. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส. เอ็ม. เอ็ม. จำกัด.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. 2528. อาชีวะครบวงจร. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- บุญถือ งามสง่า. 2538. การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรวิชาชีพ
- ระยะสั้นของวิทยาลัยสารพัดช่างในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, ภาควิชาครุศาสตร์
อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

- ปฏิคม เทียมภักดี. 2537. การศึกษาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.
- ประชุม รอดประเสริฐ. 2525. ผู้นำและพฤติกรรมการบริหารงาน. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประพิศ แสงสว่าง. 2539. สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, ภาควิชาครุศาสตร์
อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ประยูร ได้ชัยภูมิ. 2530. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารและ
ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปัญญา ผิวเกลี้ยง. 2538. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พนัส หันนาคินทร์. 2529. หลักการบริหารโรงเรียน. ฉบับแก้ไขปรับปรุง พิมพ์ครั้งที่ 2,
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พิทักษ์ ศิริพรรณ. 2540. การศึกษางานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภิญโญ สาธร. 2526. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- เมธี ปิณฑนานนท์. 2525. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- เมธี ปิณฑนานนท์. 2533. การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
โอเคียสโตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิณฑานนท์. 2528. การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคิลสโตร์.

ราชัย กิติราช. 2541. การศึกษาขวัญกำลังใจครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่

เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, ภาควิชา
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วงชัย ชนะชัย. 2532. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรม

สามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วรสุตา บุญไวโรจน์. 2526. การวัดผลและการประเมินผลในระดับประถมศึกษา.

หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระ ทองประสิทธิ์. 2534. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์

อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, ภาควิชาครุศาสตร์

อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2529. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.

สงวนพงศ์ ชวนชม. 2533. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน

อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาบัณฑิต, สาขาบริหารอาชีวศึกษา, ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม,

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สังัด อุทรานันท์. 2532. เทคนิคการจัดระบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มิตรสยาม.

สังัด อุทรานันท์. 2527. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์. สันน์ สุมิตร.

2528. “อาชีวศึกษาเพื่อใคร...อย่างไร” อาชีวศึกษา. ฉบับที่ 11 สิงหาคม 2528.

सनานจิต สุนทรทรัพย์ และคณะ. 2525. การวางแผนพัฒนาโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

เรืองแสงการพิมพ์.

สมาน แสงมะลิ. 2529. “อาชีวศึกษาทางที่มองเห็น” อาชีวศึกษา. ฉบับที่ 23 สิงหาคม

2529.

สมพงษ์ เกษมสิน. 2526. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สิริฉันทน์ สติกรกุล. 2540. “สอนวิชาธุรกิจในระดับมัธยมศึกษาอย่างไรจึงจะจูงใจผู้เรียน”

วิทยากรย์. ปีที่ 95 ฉบับที่ 1 : มกราคม, 2540.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุพล จอกทอง. 2540. การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุพิน บุญชูวงศ์. 2531. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

สุมิตร คุณานุกร. 2529. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เอกวิทย์ ณ ถลาง 2516. “การบริหารวิชาการ” รายงานการประชุมผู้ตรวจการศึกษาและ
ศึกษาราชการจังหวัด กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2538 การบริหาร(ทักษะและการปฏิบัติ). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ.

อุทัย ธรรมเดโช. 2531. หลักการบริหารการศึกษา. ชุดสอบเลื่อนระดับข้าราชการ, กรุงเทพฯ :
เจ้าพระยาการพิมพ์.

Adam, Harold P. and Frank G. Dickey. 1953. **Basic Principles of
Supervision.** New York : American Book Company.

Bagby, Carolyn and Ruth Stickly. 1957. “Check list for use in planing the
English Classroom in the Secondary School,” **English Journal**, 46
December.

Cambell, Ronald F. 1971. **Introduction to Educational Administration.**
4th ed. Boston : Allyn and Bacon Inc.

Conant, James Bryant. 1967. **The Comprehensive High School :A Second Report to
Interested Citizens.** New York :Mc Graw-Hill Book Co.

Good, Carter V. 1973. **Dictionary of Education.** 3rd ed. New York :
Mc Graw – Hill Book Company.

Gulik, Luther and Luther Urwick 1936. “**Papers on the Science of
Administration,**” New York : Institute of Public Administration,
Columbia University.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Hass, Glen. 1977. **Curriculum Planning : A New Approach**, Boston : Allyn and Bacon, Inc.

Noll, Victor H. 1965. **Introduction to Education Measurement**. 2nd ed. Boston : Houghton Mifflin Co.

Smith, Edward W. and Others. 1961. "School Construction," **The Education's Encyclopedia**. New Jersey : Prentice Hall.

Smith, Edward W. and Others. 1969. **The Education's Encyclopedia**. N.J. Englewood Cliffs : Prentice – Hall.

Taba, Hilda. 1978. **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brance and Word.

Vickery, D.J. 1964. "A Comparative Study of Multipurpose Rooms in Education Building," **Occasional Papers School Building**, No. 7 Bangkok : UNESCO.

Wiles, Kimbell. 1967. **Supervision for Better Schools**. 3rd ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice – Hall.

Williams, Charles Owen. 1972. "An In-Depth Investigation of Explicit Tasks Performed by Selected Indiana Junior High School Principals," **Dissertation Abstracts**. Vol. 32, No. 9, March.

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 80/2540

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของ นายบัณฑิต ตุงคะสมิต

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายบัณฑิต ตุงคะสมิต เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้คณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อ และ โครงการวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
ดร.ยีนยง ไทยใจดี

ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์
อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย
ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์
อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
ดร.ยีนยง ไทยใจดี

ประธานกรรมการสาขาวิชา
กรรมการประจำสาขาวิชา
กรรมการประจำสาขาวิชา
กรรมการ
กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งบัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2540

(รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2540

1. นายบัณฑิต ทองกะสมิต ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความต้องการในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. ตั้งกิจกรรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” โดยมี อาจารย์อ้อจงรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ คร.ชินขง ไทยใจดี เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ.2540

(รศ.ดร.มนัส ลังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 1640

คณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓๐ พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายกรีช แสนสระดี

ด้วยคณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบัณฑิต ตุงคะสมิต ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

คณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พรณี ลิขิตวงษ์

(ผศ.ดร.พรณี ลิขิตวงษ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

๑๖/๕

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร 3269040
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1640

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕๑ พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางนิภาภรณ์ หาญศิริสกุล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายบัณฑิต ตุงคะสมิต ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒณะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

6/5

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1640

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนจลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

30 พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายเกรียงศักดิ์ ศรีลาพัฒน์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายบัณฑิต ตุงคะสมิต ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1640

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

30 พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายพนัส ภูมิสาร

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบัณฑิต ตุงคะสมิต ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอบอกมา ณ

โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

๖๖

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040 ไม่เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1640

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10520

๕๘ พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน พ.อ.อ.สุชาติ กาญจนวลีกุล

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายบัณฑิต ตุงคะสมิต ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

อิศร์

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร 3269040

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 1940

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๖ มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนายบัณฑิต ตุงคะสมิต เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม
ศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ

โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒน์นะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ทำงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อโรงเรียนที่ทดสอบเครื่องมือ

1. โรงเรียนพิชัย	จังหวัดอุตรดิตถ์
2. โรงเรียนลับแลพิทยาคม	จังหวัดอุตรดิตถ์
3. โรงเรียนลาดบัวหลวงไพโรจน์วิทยา	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. โรงเรียนตาพระยา	จังหวัดสระแก้ว
5. โรงเรียนหนองแซงวิทยา	จังหวัดสระบุรี
6. โรงเรียนบ้านหมอ "พัฒนานุกูล"	จังหวัดสระบุรี
7. โรงเรียนท่าใหม่ "พุทธสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล"	จังหวัดจันทบุรี

159

159

ที่ ทม 1504/ 2560

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

1/๗ สิงหาคม 2540

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์

ด้วย นายบัณฑิต ตุงคะสมิต เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียง
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอน
หลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ซึ่งคำโครงการวิทยานิพนธ์ดังกล่าวได้รับ
อนุมัติเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2540

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษา
ของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา
ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกวิวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

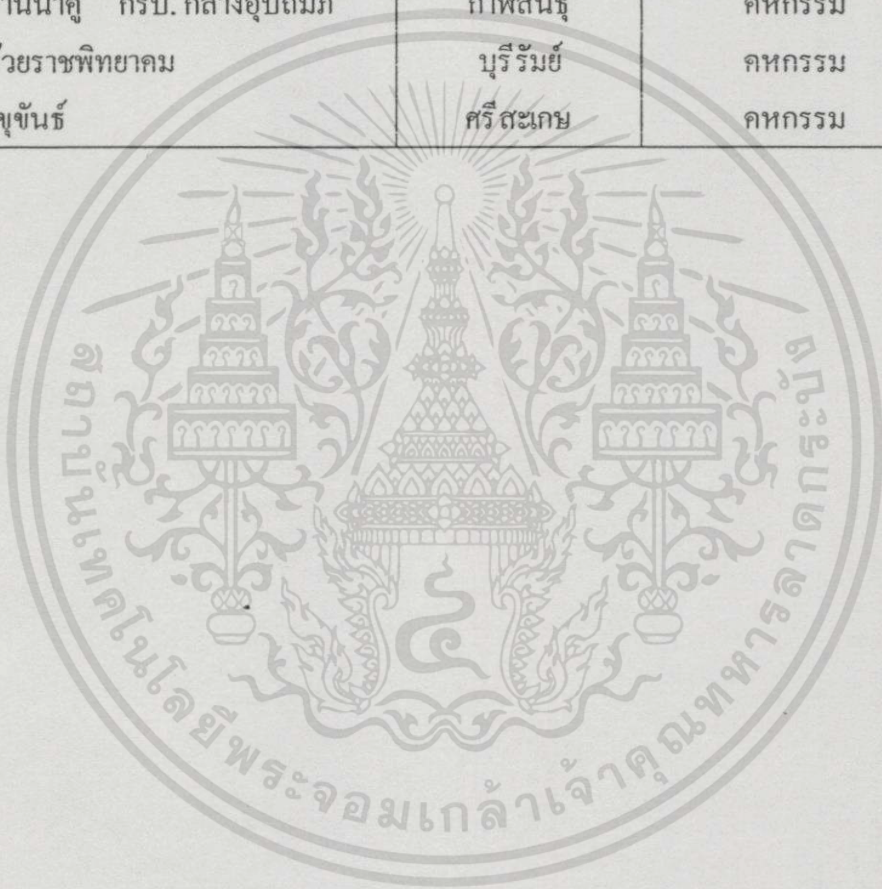
ที่	โรงเรียน	จังหวัด	สาขาที่เปิดสอน
1	ศรีสองรักษ์วิทยา	เลย	พาณิชยกรรม
2	ศรีกระนวนวิทยาคม	ขอนแก่น	พาณิชยกรรม
3	น้ำพองศึกษา	ขอนแก่น	พาณิชยกรรม
4	อุบลรัตน์พิทยาคม	ขอนแก่น	พาณิชยกรรม
5	หนองบัวช่อพิทยาคม	อุดรธานี	พาณิชยกรรม
6	สนมวิทยาการ	สุรินทร์	พาณิชยกรรม
7	ห้วยเม็กวิทยาคม	กาฬสินธุ์	พาณิชยกรรม
8	กุฉินารายณ์	กาฬสินธุ์	พาณิชยกรรม
9	นาถ่อนพัฒนา	นครพนม	พาณิชยกรรม
10	นาแกสามัคคีวิทยา	นครพนม	พาณิชยกรรม
11	บรบือวิทยาการ	มหาสารคาม	พาณิชยกรรม
12	เสถภูมิพิทยาคม	ร้อยเอ็ด	พาณิชยกรรม
13	ธงธานี	ร้อยเอ็ด	พาณิชยกรรม
14	บ้านแท่นวิทยา	ชัยภูมิ	พาณิชยกรรม
15	เพชรวิทยาการ	ชัยภูมิ	พาณิชยกรรม
16	พอกพิทยาคม	ศรีสะเกษ	พาณิชยกรรม
17	สะตึก	บุรีรัมย์	พาณิชยกรรม
18	ละหานทรายรัชดาภิเษก	บุรีรัมย์	พาณิชยกรรม
19	พรเจริญวิทยา	หนองคาย	อุตสาหกรรม
20	เลิงนกทา	ยโสธร	อุตสาหกรรม
21	เกษตรสมบูรณ์วิทยาคม	ชัยภูมิ	อุตสาหกรรม
22	ห้วยแถลงพิทยาคม	นครราชสีมา	อุตสาหกรรม
23	วรคุณอุปถัมภ์	ศรีสะเกษ	อุตสาหกรรม
24	ตำโงทาบวิทยาคม	สุรินทร์	อุตสาหกรรม
25	สังขะ	สุรินทร์	อุตสาหกรรม
26	กันทรวิชัย	มหาสารคาม	อุตสาหกรรม
27	กู่แก้ววิทยา	อุดรธานี	เกษตรกรรม
28	กุฉินารายณ์ศึกษา	สกลนคร	เกษตรกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้กับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง(ต่อ)

ที่	โรงเรียน	จังหวัด	สาขาที่เปิดสอน
29	ท่าบ่อ	หนองคาย	เกษตรกรรม
30	ปากช่อง	นครราชสีมา	เกษตรกรรม
31	ร่มเกล้า	สกลนคร	คหกรรม
32	บ้านนาคู “กรป. กลางอุปถัมภ์”	กาฬสินธุ์	คหกรรม
33	ห้วยราชพิทยาคม	บุรีรัมย์	คหกรรม
34	จุรินทร์	ศรีสะเกษ	คหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความต้องการ ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จำนวน 6 งาน คือ การนำหลักสูตร ไปใช้ การจัดการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การนิเทศการศึกษา และการวัดและประเมินผล

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียน จึงขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามอย่างตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะไม่มีผลต่อหน้าที่การงานและต่อตัวท่าน เพราะการวิเคราะห์ข้อมูลจะปรากฏผลออกมาเป็นภาพรวม งานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานในตำแหน่ง

ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ / ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ)

ครูผู้สอนวิชาชีพ

2. โรงเรียนที่ท่านเปิดสอนระดับ ปวช. สาขาใด

พาณิชยกรรม

เกษตรกรรม

คหกรรม

อุตสาหกรรม (ช่างกลโลหะ ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ศิลปหัตถกรรม)

ตอนที่ 2

ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ

คำชี้แจง

จากข้อความคำถามในแต่ละข้อ โปรดพิจารณาว่าท่านมีความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความต้องการที่ตรงกับความคิดเห็น ของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

มากที่สุด หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความต้องการมาก

น้อย หมายถึง มีความต้องการน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ข้อที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความต้องการ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	การนำหลักสูตรไปใช้				
1.	การประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตร ปวช.				
2.	การประชุมชี้แจงหรือแนะนำให้ครู-อาจารย์เข้าใจหลักสูตร				
3.	การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ปวช.				
4.	การจัดหาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู ใบงาน หนังสืออ่านประกอบ เพื่อให้ครู-อาจารย์ที่สอนในหลักสูตร ปวช. ได้ศึกษา				
5.	การจัดทำคู่มือครู คู่มือนักเรียน เพื่อให้ครูอาจารย์ และนักเรียน ชัดเป็นแนวปฏิบัติ				
6.	การให้ครูอาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตร ปวช. ทำโครงการสอน				
7.	การให้ครู-อาจารย์ที่ทำการสอนในหลักสูตรปวช. ทำแผนการสอน				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความต้องการ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
8.	การรวบรวมแผนการสอนรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร ปวช.ไว้เป็นแนวสำหรับครูผู้สอน เพื่อศึกษาค้นคว้า				
9.	การร่างหลักสูตรท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย				
10.	การกำหนดให้มีวิชาเลือกหลากหลายในหลักสูตร ปวช. เพื่อสนองความต้องการและความถนัดของผู้เรียน				
11.	การวิเคราะห์ประเมินผลรายวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่สอนไปแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น				
การจัดการเรียนการสอน					
12.	การให้ครูที่สอนในหลักสูตร ปวช.มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกภาคเรียน				
13.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่เปิดสอน				
14.	การจัดทำเอกสารทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปวช.				
15.	การที่มีครูปฏิบัติการสอนวิชาชีพตรงตามสาขาวิชาที่เปิดสอน และได้สัดส่วนกับจำนวนนักเรียน				
16.	การส่งเสริมการเรียนการสอนโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในทุกวิชา				
17.	การส่งเสริมผลผลิตทางวิชาชีพเพื่อประโยชน์ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนในหลักสูตรปวช. ที่เปิดสอน				
18.	การสนับสนุนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา ณ สถานประกอบการ สถานศึกษาอื่น และวิทยาลัยพี่เลี้ยง				
19.	การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่เปิดสอน				
20.	การจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการโดยสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอน ในหลักสูตร ปวช.				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับคำสั่งงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความต้องการ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
21.	การประชุมร่วมกันของครูผู้ปฏิบัติการสอนในหลักสูตร ปวช. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน				
22.	สื่อการเรียนการสอน การสำรวจสื่อการเรียนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ในสาขาวิชาที่เปิดสอน				
23.	การแนะนำครูให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรปวช. ที่เปิดสอน				
24.	การจัดสรรวัสดุฝึกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน				
25.	การให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา การผลิตสื่อ การใช้สื่อและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในสาขาวิชาที่เปิดสอน				
26.	การใช้งบประมาณในการผลิต การจัดซื้อ จัดจ้าง การซ่อมบำรุงสื่อการเรียนการสอน				
27.	การมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีคุณภาพเหมาะสมกับการใช้งานและเพียงพอกับผู้เรียน				
28.	การดูแลอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ให้มีความพร้อม อยู่ในสภาพดี				
29.	การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักรตามระยะเวลาการใช้งาน				
30.	การใช้วัสดุ สื่อการสอนในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ ต่อ การเรียนการสอน				
31.	การติดตามและประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน				
32.	การจัดอาคารสถานที่ การจัดให้มีอาคารเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และเหมาะสม				
33.	การจัดโรงฝึกงานและห้องปฏิบัติการ สถานที่ภายนอก ที่ใช้สอนภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมและเพียงพอตามสาขาวิชา ในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความต้องการ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
34.	การจัดระบบการบริหารโรงฝึกงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์และนักศึกษา				
35.	การจัดพื้นที่ในโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ภายนอกให้เหมาะสมกับสาขาวิชาในหลักสูตร ปวช. ที่เปิดสอน				
36.	การบำรุงรักษาและการซ่อมแซมอาคาร โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ				
37.	การจัดสภาพห้องเรียนให้มีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น แสง เสียง อากาศ ปราศจากกลิ่นสิ่งรบกวนต่าง ๆ				
38.	การจัดให้มีความปลอดภัยขณะปฏิบัติงานในโรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ และสถานที่ภายนอก				
39.	การจัดห้องพยาบาลเพื่อปฐมพยาบาลแก่นักเรียนที่ได้รับอุบัติเหตุจากการฝึกงาน				
40.	การจัดให้มีแผนการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน และการค้นคว้าของนักเรียน				
41.	การจัดสรรงบประมาณให้กับห้องสมุด เพื่อจัดหาหนังสือ เอกสาร วารสาร ฯลฯ สอดคล้องกับสภาพความจำเป็น				
	การนิเทศการศึกษา				
42.	การวางแผนนิเทศการศึกษาร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว				
43.	การสนับสนุนอาจารย์ผู้สอนให้เข้ารับการฝึกอบรมตรงสาขาวิชาที่สอน ตามหลักสูตร ปวช. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน				
44.	การสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนศึกษาดูงาน ณ สถานประกอบการ สถานศึกษาอื่นและวิทยาลัยที่เลี้ยง				
45.	การจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยให้ครูอาจารย์ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในด้านวิชาชีพ ช่วยเหลือเพื่อนครูอาจารย์ที่สอนวิชาชีพด้วยกันในงานวิชาการ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความต้องการ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
46.	การเยี่ยมชมชั้นเรียนของผู้บริหาร เพื่อดูการเรียนการสอนของครู-อาจารย์				
47.	การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน				
48.	การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ที่สอนรายวิชาชีพในด้านการวิจัย				
49.	การประสานงานที่ดีในระดับบริหาร ระหว่างโรงเรียนกับวิทยาลัยพี่เลี้ยง เพื่อผลของงานนิเทศ				
50.	การสร้างขวัญและกำลังใจ ในการทำงานของบุคลากร				
51.	การให้ศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานเจ้าสังกัด วิทยาลัยพี่เลี้ยง เข้ามาให้ความช่วยเหลือในงานด้านวิชาการ				
52.	การนำผลการวิเคราะห์จากงานนิเทศมาปรับปรุงระบบ การเรียนการสอน				
	การวัดและประเมินผล				
53.	การจัดหาเอกสาร เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร ปวช. ในสาขาวิชาที่เปิดสอนไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ในการค้นคว้า				
54.	การอบรมสัมมนาหรือประชุมครู-อาจารย์เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจกับระเบียบวิธีการประเมินผลตามหลักสูตรปวช.				
55.	การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประเมินผล เช่น คอมพิวเตอร์และโปรแกรมประมวลผล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์				
56.	การเชิญวิทยากรภายนอกอบรมครู-อาจารย์ในการประเมินผล โดยใช้โปรแกรมประมวลผลจากคอมพิวเตอร์				
57.	การประเมินผลผู้สอน โดยดูที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอนของครูอาจารย์				
58.	การจัดทำแผนภูมิแสดงความก้าวหน้า เพื่อให้นักเรียนได้ทราบผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของตนเอง				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ห้ามมิให้คัดลอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ	ระดับความต้องการ			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
59.	การรายงานผลการศึกษาให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบทุกครั้ง				
60.	การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ สร้างแบบทดสอบมาตรฐานในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร ปวช.				
61.	การให้ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ทำการวิเคราะห์แบบทดสอบของนักเรียนและปรับปรุงแก้ไขเพื่อทำเป็นธนาคารข้อสอบ				
62.	การติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วที่ม้งานทำ เพื่อประเมินว่าหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพียงใด				
63.	การติดตามผลการฝึกงานของนักเรียนในสถานประกอบการเป็นระยะ ๆ				
64.	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพของผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานของนักเรียน				

ความต้องการในการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นายบัณฑิต นามสกุล ตุงคะสมิต เกิดวันที่ 7 เดือน ตุลาคม ปีเกิด 2487 สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่อยู่ปัจจุบัน 286/1 หมู่ที่ 14 ซอยเชิดทอง ถนนนิตโย ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2503 มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสมิตวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2505 เตรียมอักษรศาสตร์ปีที่ 2 จากโรงเรียนอุดรพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2508 ประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.) สมัครงสอบ จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2510 ประกาศนียบัตรพิเศษครูมัธยม (พ.ม.) สมัครงสอบจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2518 การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม พ.ศ. 2543 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2506 เป็นครูโรงเรียนเอกชน ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2508 เป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2519 เป็นอาจารย์ 1 โรงเรียนหนองหานวิทยา อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2525 เป็นครูใหญ่โรงเรียนโนนเมืองวิทยาคาร อำเภอโนนสัง จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2527 เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2534-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนกู่แก้ววิทยา อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี

